

BIHANG
TILL
RIKSDAGENS PROTOKOLL
VID
LAGTIMA RIKSDAGEN I STOCKHOLM
ÅR 1915.

SEXTONDE SAMLINGEN.

Protokollsutdrag från kamrarna.

Den 18 januari.

Från första kammaren.

*Utdrag av protokollet, hållet hos riksdagens första kammare den
18 januari 1915.*

Nr 1. S. D. Företogs val av tre ledamöter för att deltaga i talmansöverläggningarna; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Kvarnzelius,
» Trygger,
greve Wachtmeister, Fredrik.

Som ovan.

Ur protokollet
A. v. Krusenstjerna.

Nr 2. S. D. Företogs val av två ledamöter för att hava inseende över riksdagens kansli; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr af Ekenstam,
» Östberg, G. F.

Nr 3. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Nr 4. S. D. Efter föredragning av justitieombudsmannens vid innevarande riksmöte avgivna ämbetsberättelse beslöt kammaren att hänvisa framställningen om pension för sekreteraren i justitieombudsmansexpeditionen K. v. Matern till bankoutskottet samt berättelsen i övrigt till lagutskottet.

Nr 5. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1914 församlade revisorers berättelse angående riksbanken.

Från andra kammaren.

Utdrag av protokollet, hållet hos riksdagens andra kammare den 18 januari 1915.

Nr 1. S. D. Företogs val av tre ledamöter att deltaga i talmans-
överläggningarna; och blevo därtill utsedde:

herr Branting,
» Lindman och
» Staaff.

Som ovan.

Ur protokollet
Per Cronvall.

Nr 2. S. D. Företogs val av två ledamöter att hava inseende
över riksdagens kansli; och blevo därtill utsedde:

herr Pettersson i Södertälje och
» Zetterstrand.

Nr 3. S. D. Företogs val av åtta ledamöter att jämte herr tal-
mannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning; och blevo
därtill utsedde:

herr vice talmannen D. Persson,
» Andersson i Skivarp,
» Holmdahl,
» E. A. Nilson i Örebro,
» Palmstierna,
» Persson i Stallerhult,
» Persson i Norrköping och
» Tengdahl.

Nr 4. S. D. Företogs val av tre ledamöter att handhava vården
om kammarens ekonomiska angelägenheter; och blevo därtill utsedde:

herr Odqvist,
» Persson i Malmö och
» Röing.

Den 21 januari.

Från första kammaren.

Nr 6. S. D. Företogs val av 10 ledamöter i konstitutionsutskottet, och utsågos därtill:

herr Clason	från »nationella partiet»,
» Hellberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Bellinder	» »nationella partiet»,
» Ekman, Karl Johan,	» »
» Mannheimer	» »liberala samlingspartiet»,
» von Geijer	» »nationella partiet»,
» Kjellén	» »
» Stadener	» »liberala samlingspartiet»,
» von Mentzer	» »nationella partiet»,
» Olsson, Olof,	» »socialdemokratiska gruppen».

Nr 7. S. D. Företogs val av tolv ledamöter i statsutskottet, och utsågos därtill:

herr Swartz	från »nationella partiet»,
» Kvarnzelius	» »liberala samlingspartiet»,
» Jonsson, Olof,	» »nationella partiet»,
» Strömberg	» »
» Lamm	» »liberala samlingspartiet»,
» Ericson, Hans,	» »nationella partiet»,
» Åström	» »
» Ekman, Carl G.,	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindblad, A. C.,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Ekelund	» »nationella partiet»,
» Nilsson, Johan,	» »
» Pers	» »liberala samlingspartiet».

Nr 8. S. D. Företogs val av tio ledamöter i bevillningsutskottet, och utsågos därtill:

herr Hammarström	från »nationella partiet»,
» Karlsson, K. G.,	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Beck-Friis, C. Joachim,	» »nationella partiet»,
herr Ericsson, Ollas A.,	» »

herr Eklund, Oskar G.,	från »liberala samlingspartiet»,
» Lyckholm	» »nationella partiet»,
» Antonsson	» » » »
» Borgström	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Fleming	» »nationella partiet»,
herr Bäckström	» »socialdemokratiska gruppen».

Nr 9. S. D. Företogs val av åtta ledamöter i bankoutsittet och utsågos därtill:

herr von Stapelmohr	från »nationella partiet»,
» Neiglick	» »liberala samlingspartiet»,
» Hedenstierna	» »nationella partiet»,
» Ekman, J. Eson,	» »liberala samlingspartiet»,
» Trapp	» »nationella partiet»,
» Hallin	» » » »
» Wickman	» »liberala samlingspartiet»,
» Gustafsson	» »nationella partiet».

Nr 10. S. D. Företogs val av åtta ledamöter i lagutskottet, och utsågos därtill:

herr af Ekenstam	från »nationella partiet»,
» Söderbergh	» »liberala samlingspartiet»,
» Trana	» »nationella partiet»,
» Stärner	» »liberala samlingspartiet»,
» Gezelius	» »nationella partiet»,
greve Lagerbjelke	» » » »
herr Alexanderson	» »liberala samlingspartiet»,
» Johanson	» »nationella partiet».

Nr 11. S. D. Företogs val av åtta ledamöter i jordbruksutskottet, och utsågos därtill:

herr Odelberg	från »nationella partiet»,
» Petersson, P. Alfred,	» »liberala samlingspartiet»,
» Ericsson, Aaby,	» »nationella partiet»,
» Holmquist	» »liberala samlingspartiet»,
» Paulson	» »nationella partiet»,
» Fahlén	» » » »
» Hellström	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindblad, Ernst A.,	» »nationella partiet».

Nr 12. S. D. Upplästes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nådiga skrivelse till riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t i nåder

förordnat kommandören av kungl. nordstjärneorden, andra klassen, juris kandidat Steno Johannes Stenberg att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet; och skulle underrättelse om denna nådiga skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kanslideputerade.

Från andra kammaren.

Nr 5. S. D. Vid denna dag anställda val blevo av andra kammaren utsedda till ledamöter i

konstitutionsutskottet:

herr Larsson i Västerås	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Magnusson i Tumhult	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Edén	» »liberala samlingspartiet»,
» Persson i Malmö	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Räf	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Waldén	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Beckman	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Ericsson i Vallsta	» »liberala samlingspartiet»,
» Hallén	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Hildebrand	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

statsutskottet:

herr Thorsson	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Skivarp	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Ekman	» »liberala samlingspartiet»,
» Rydén i Malmö	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Persson i Stallerhult	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Eriksson i Grängesberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Odqvist	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» E. A. Nilson i Örebro	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Kabbarp	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Wiklund	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Ström	» »liberala samlingspartiet», och
» Anderson i Råstock	» »socialdemokratiska gruppen»;

bevillningsutskottet:

herr Palmstierna	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Jespersion	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Röing	» »liberala samlingspartiet»,
» Christiernson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Nilsson i Bonarp	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Sandler	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jeansson i Kalmar	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Rune	» »liberala samlingspartiet»,
» Källman	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Jonsson i Hökhult	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

bankoutskottet:

herr Vahlquist	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Adelswärd	» »liberala samlingspartiet»,
» Söderberg i Stockholm	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olsson i Blädinge	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Hellberg i Lycksele	» »liberala samlingspartiet»,
» Kristensson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Söderberg i Hobbörn	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Lindqvist i Stockholm	» »socialdemokratiska gruppen»;

lagutskottet:

herr Lindhagen	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Petersson i Lidingö villastad	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Pettersson i Södertälje	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindqvist i Stockholm	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Pettersson i Bjälbo	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Persson i Norrköping	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Gustafsson i Örebro	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Schotte	» »liberala samlingspartiet»;

jordbruksutskottet:

herr Linders	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Åkerlund	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» vice talmannen D. Persson	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Tånga	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Öberg	» »lantmanna- och borgarepartiet»,

herr Sjöblom	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Ekerot	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Hamilton	» »liberala samlingspartiet».

Nr 6. S. D. Sedan herr Lindqvist i Stockholm, som vid denna dag förrättat val av ledamöter i bankoutskottet utsetts till medlem av nämnda utskott, efter valförrättningens avslutande av kammaren på därom av honom gjord framställning befriats från berörda uppdrag samt kammaren beslutat, att val av ledamot i utskottet i herr Lindqvists ställe skulle omedelbart verkställas, så företogs nu detta val och blev därvid till medlem av bankoutskottet utsedd

herr Carlson i Herrljunga från liberala samlingspartiet.

Nr 7. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Nr 8. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Palmstierna* avgiven motion, nr 1, om skrivelse till Kungl. Maj:ts angående förlänande av större planmässighet och enhetlighet å statsregleringsarbetet.

Nr 9. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Räf* avgiven motion, nr 2, om ändrad lydelse av 11, 13 och 16 §§ i förordningen angående försäljning av brännvin.

Nr 10. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Lithander* avgiven motion, nr 3, om anslag till fältmässig utrustning av landstormen.

Nr 11. S. D. Hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1914 församlade revisorers berättelse angående riksbanken.

Nr 12. S. D. Föredrogs justitieombudsmannens vid innevarande års riksdag avgivna ämbetsberättelse; och hänvisades densamma i vad den avsåg framställning om pension åt justitieombudsmannens sekreterare till bankoutskottet och i övriga delar till lagutskottet.

Tryckfrihetskommitterades berättelse lades till handlingarna.

Den 22 januari.

Från första kammaren.

Nr 13. S. D. Företogs val av tio suppleanter i konstitutionsutskottet, och utsågos därtill:

herr von Bahr	från »nationella partiet»,
» von Zweigbergk	» »liberala samlingspartiet»,
greve Hamilton, Alexander,	» »nationella partiet»,
herr Beckman	» »
» Ljunggren, August,	» »liberala samlingspartiet»,
» Hallberg	» »nationella partiet»,
» Meurling	» »
» Gullberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Klefbeck	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Åkesson, Nils,	» »nationella partiet».

Nr 14. S. D. Företogs val av tolv suppleanter i statsutskottet, och utsågos därtill:

herr Svensson	från »nationella partiet»,
» Berglund, Fredrik,	» »liberala samlingspartiet»,
greve Posse	» »nationella partiet»,
herr Widell	» »
» Bruce	» »liberala samlingspartiet»,
» Malmborg	» »nationella partiet»,
» Bergqvist	» »
» Almer	» »liberala samlingspartiet»,
» Rooth	» »nationella partiet»,
» Asplund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Eklundh, Carl,	» »nationella partiet»,
» Österberg	» »liberala samlingspartiet».

Nr 15. S. D. Företogs val av tio suppleanter i bevillningsutskottet, och utsågos därtill:

herr Östberg, Johan,	från »nationella partiet»,
» Ljunggren, Elof,	» »liberala samlingspartiet»,
» Danström	» »nationella partiet»,
» Knaust	» »

herr Nilson, Karl August,	från »liberala samlingspartiet»,
» Forssman	» »nationella partiet»,
» Magnusson, Carl Th.,	» » »
» Roman	» »liberala samlingspartiet»,
» Berglund, Jan Erik,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Bondeson	» »nationella partiet».

Nr 16. S. D. Företogs val av åtta suppleanter i bankoutsittet, och utsågos därtill:

herr Roos	från »nationella partiet»,
» Ingmansson	» »liberala samlingspartiet»,
» Boberg	» »nationella partiet»,
» Gelotte	» »liberala samlingspartiet»,
» Kjellgren	» »nationella partiet»,
» Jönsson	» » »
» Montgomery	» »liberala samlingspartiet»,
» Carlsson, Johan,	» »nationella partiet».

Nr 17. S. D. Företogs val av tio suppleanter i lagutskottet, och utsågos därtill:

herr Larsson, Knut,	från »nationella partiet»,
» Olsson, Lars,	» »liberala samlingspartiet»,
greve Spens	» »nationella partiet»,
herr Hult	» »liberala samlingspartiet»,
» Dahl	» »nationella partiet»,
» Olsson, Valerius,	» » »
» Lindley	» »liberala samlingspartiet»,
» Tisell	» »nationella partiet»,
» Eliasson	» »liberala samlingspartiet»,
» Jonson, Richard,	» »nationella partiet».

Nr 18. S. D. Företogs val av åtta suppleanter i jordbruksutskottet, och utsågos därtill:

greve Wachtmeister, Axel,	från »nationella partiet»,
herr Ingeström	» »liberala samlingspartiet»,
» Barthelson	» »nationella partiet»,
» Jonsson, Erik,	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Silfverschiöld	» »nationella partiet»,
» Hermelin	» » »
herr Rosén	» »liberala samlingspartiet»,
» Fagerlin	» »nationella partiet».

Från andra kammaren.

Nr 13. S. D. Vid denna dag anställda val blevo av andra kammaren utsedda till suppleanter i

konstitutionsutskottet:

herr Kropp	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Jönsson i Slätåker	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Janson i Bråten	» »liberala samlingspartiet»,
» Sterne	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Hallendorff	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Magnusson i Kalmar	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Karlsson i Mo	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Bogren	» »liberala samlingspartiet»,
» Tengdahl	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Höckerum	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Sjöberg	» »liberala samlingspartiet», och
» Bärge i Katrineholm	» »socialdemokratiska gruppen»;

statsutskottet:

herr Lundblad	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Molin i Södertälje	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olofsson i Digernäs	» »liberala samlingspartiet»,
» Lemke	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Jansson i Falun	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Pålsson	» »liberala samlingspartiet»,
» Erlansson	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Strid	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Hägelåkra	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Andersson i Stårte	» »liberala samlingspartiet»,
» Ingvarsson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Åkerman	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Sävström	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Bengtsson i Norup	» »liberala samlingspartiet»;

bevillningsutskottet:

herr Månsson	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Berg i Staby	» »lantmanna- och borgarepartiet»,

herr Karlsson i Fjäl	från »liberala samlingspartiet»,
» Holmström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» von Hofsten	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Nilsson i Kristianstad	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jönsson i Boa	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Jönsson i Revinge	» »liberala samlingspartiet»,
» Johansson i Uppmälby	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Lithander	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Bergman	» »liberala samlingspartiet», och
» Uddenberg	» »socialdemokratiska gruppen»;

bankoutskottet:

herr Sommelius	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Berg i Munkfors	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jonsson i Gumboda	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindvall	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Edbom	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olofsson i Åvik	» »liberala samlingspartiet»,
» Henrikson	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Borggren	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jonsson i Hä	» »liberala samlingspartiet», och
» Olsson i Berg	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

lagutskottet:

herr Borg	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Holmdahl	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Igel	» »liberala samlingspartiet»,
» Svensson i Eskilstuna	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Westman	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Lindley	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Zelahn	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Rehn	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindqvist i Kosta	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Lorentzon	» »lantmanna- och borgarepartiet»; samt

jordbruksutskottet:

herr Tysk	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Nilsson i Linnås	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Lundström i Långnäs	» »liberala samlingspartiet»,
» Hage	» »socialdemokratiska gruppen»,

herr Larsson i Bondarve	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Norin	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olausson	» »liberala samlingspartiet»,
» Svensson i Betingetorp	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Nordström	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Andersson i Knäppinge	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 14. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 4, med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen samt till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar; och

nr 5, med förslag till instruktion för riksdagens justitieombudsman och instruktion för riksdagens militieombudsman.

Nr 15. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Steno Johannes Stenberg att under innevarande års riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

Nr 16. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *E. A. Nilson* i Örebro avgiven motion, nr 4, med förslag till vissa ändringar i arméförvaltningens stat.

Nr 17. S. D. Hänvisades till bankoutskottet motioner av:

herr *E. A. Nilson* i Örebro, nr 5, om pension åt Anna Viktoria Rendahl; och

herr *Johansson* i Trollhättan, nr 6, om pensioner åt arbetsförmannen Johannes Pettersson-Lindahl och arbetaren Frans Gustaf Andersson-Blomstervall.

Nr 18. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av:

herr *Lindhagen*, nr 7, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av författningarna rörande häradsallmänningar m. fl. allmänningsskogar;

herr *Sommelius*, nr 8, om utförande av djupborrningar i Skåne och sydligaste delen av Halland; samt

herrar *Lundgren* och *Molin* i Dombäcksmark, nr 9, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar.

Nr 19. S. D. Föredrogs riksdagens kanslideputerades memorial, nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Vad kanslideputerade anmält och hemställt godkändes.

Den 23 januari.

Från första kammaren.

Nr 19. S. D. Vid föredragning av Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov, hänvisades propositionen, i vad den angick pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet, såvitt propositionen rörde de under jordbruksdepartementet lydande ärenden, till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Till vederbörande utskott skulle jämväl överlämnas åtskilliga i anledning av propositionen inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 20. S. D. Efter föredragning av Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 2, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916, och

nr 3, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1916,

blevo dessa propositioner, i vad de innefattade förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa namngivna personer, hänvisade till bankoutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Nr 21. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet nedan nämnda motioner:

nr 1, av herr *Thyrén*, angående skrivelse till Konungen i fråga om åtgärder till motverkande av förefintliga missförhållanden med avseende å det sedliga tillståndet i riket;

nr 2, av herr *Thyrén*, om ändring i 10 kap. 14 § strafflagen;

nr 3, av herr *Trana*, angående skrivelse till Konungen med begäran om förslag till ändring i visst syfte av 17 kap. handelsbalken;

nr 4, av herr *Trana*, angående skrivelse till Konungen med begäran om förslag till ändrade lagbestämmelser i fråga om utländings rätt att besitta fastighet i Sverige;

nr 5, av greve *Wachtmeister, Axel*, om ändring av § 5 mom. 3 i lagen angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov; samt

nr 6, av herr *Ekman, Karl Johan*, angående skrivelse till Konungen med begäran om framläggande av förslag i fråga om beredande åt Stockholms stad av egen stiftsstyrelse och egen biskop.

Nr 22. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Trapp* väckt motion, nr 7, angående skrivelse till Konungen med begäran om förslag till ändring i gällande bestämmelser rörande den skattefrihet, som i 11 § av förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt för visst fall medgivits kooperativ förening.

Nr 23. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet en av herr *Thyrén* väckt motion, nr 8, angående pension för professoren J. E. Lehmann.

Nr 24. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 9, av herr *Beckman*, om anslag för anställande av djupborrningar i Skåne och sydligaste delen av Halland, samt

nr 10, av friherre *Hermelin* och herr *Danström* om vidtagande av åtgärder för åstadkommande av en förbättrad och ökad ullproduktion i Sverige.

Nr 25. S. D. Efter föredragning av en av herr *Dahl* m. fl. väckt motion, nr 11, angående skrivelse till Konungen i fråga om hovrättens över Skåne och Blekinge förläggning, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott.

Nr 26. S. D. Föredrogs och godkändes riksdagens kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Nr 27. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 4, med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen samt till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar;

nr 5, med förslag till instruktion för riksdagens justitieombudsman och instruktion för riksdagens militieombudsman; samt

nr 7, med förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågröd.

Nr 28. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 6, angående driftkostnader under år 1916 för statens domäner.

Från andra kammaren.

Nr 20. S. D. Vid föredragning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov hänvisades propositionen till statsutskottet, varjämte densamma remitterades i de delar, som anginge pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet samt i de delar, som anginge de under jordbruksdepartementet lydande ärenden, till jordbruksutskottet.

Till vederbörande utskott skulle jämväl överlämnas åtskilliga i anledning av propositionen inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 21. S. D. Vid föredragning av Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 2, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916; och

nr 3, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1916,

hänvisades dessa propositioner i vad de innefattade förslag angående beviljande av årliga understöd åt vissa namngivna personer till bankoutskottet samt propositionerna i övrigt till statsutskottet.

Nr 22. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 6, angående driftkostnader under år 1916 för statens domäner.

Nr 23. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 7, med förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågröd.

Nr 24. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Hallén* avgiven motion, nr 10, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående användande i vissa fall av proportionellt valsätt vid val till skolråd samt gemensamt kyrko- och skolråd.

Nr 25. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Lindhagen*, nr 11, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om beredande av förbättrad ställning åt vissa å domsagornas kanslier anställda skrivbiträden;

densamme, nr 12, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning i vad mån hos statens verk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete m. m.; samt

herr *Olausson m. fl.*, nr 13, om bidrag av statsmedel till avlönande av läkare i vissa municipalsamhällen.

Nr 26. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Karlsson* i Mo avgiven motion, nr 14, om upphävande av stämpelskatten å inrikes växlar.

Nr 27. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Olausson* avgiven motion, nr 15, med förslag till vissa ändringar i lagen om allmän pensionsförsäkring.

Nr 28. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Hallén* avgiven motion, nr 16, om viss ändring i gällande bestämmelser för lån ur torvlånefonden.

Den 25 januari.

Från första kammaren.

Nr 29. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 8, med förslag till lag om ändrad lydelse av 19 kap. 17 § strafflagen; och

nr 9, med förslag till lag om ändrad lydelse av 85 § i sjölagen den 12 juni 1891.

Nr 30. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Grubbström* väckt motion, nr 16, angående skrivelse till Konungen i fråga om utsträckt påförande av kommunalutskylder för kronoparker och andra statsdomäner.

Nr 31. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 18, av herr *Fahlén*, m. fl., om anslag till anläggande av enklare vägar inom Västernorrlands län; och

nr 19, av herr *Lindblad, Ernst*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till utvidgning av spårsystemen vid Simonstorps och Strångsjö järnvägsstationer.

Nr 32. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en av herr *Åkesson, Nils*, väckt motion, nr 17, om ändring av 65 § utsökningslagen.

Nr 33. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 12, av greve *Hamilton, Alexander*, m. fl., om ändring i grunderna för statsunderstöd åt lantmannaskolor;

nr 13, av greve *Hamilton, Alexander*, m. fl., angående skrivelse till Konungen med begäran om förslag i fråga om inrättande av spannmålslagerhus;

nr 14, av herr *Nilsson, Johan*, om ändring i villkoren för försäljning av vissa kronodomäner; samt

nr 15, av herr *Ekelund*, om ändring i gällande bestämmelser rörande försäljning av kronoegendomar.

Från andra kammaren.

Nr 29. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet motioner av:

herr *Räf*, nr 19, om ändrad lydelse av 21 § 2 mom. i förordningen om kommunalstyrelse på landet m. m.; och

herr *Bergman*, nr 20, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utsträckt kommunal skattskyldighet för kronoparker och andra statsdomäner.

Nr 30. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Öberg m. fl.*, nr 21, om anslag till anläggning av enklare vägar i Västernorrlands län; och

herr *Kajser*, nr 22, om efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter Christina Molin i Härnösand.

Nr 31. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner av:

herr *Räf*, nr 23, om ändrad lydelse av 7, 8, 9 och 10 §§ i förordningen angående försäljning av vin och öl,

herr *Röing*, nr 24, om upphävande av tullen å smör; samt

densamme, nr 25, om upphävande av tullen å kaustikt kali och natron.

Nr 32. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner av:

herr vice talmannen *D. Persson*, nr 26, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i lagen den 25 juni 1909 angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne;

herr *Borggren*, nr 27, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i 65 § utsökningslagen; och

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 28, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om lagbestämmelser angående ordnande av brandväsendet å landsbygden.

Nr 33. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av:

herrar *Molin* i Dombäcksmark och *Sundström*, nr 29, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående avsöndringsinnehavares befriande från avgäld;

herr *Olsson* i Berg *m. fl.*, nr 30, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vissa tillägg till gällande bestämmelser om förfarandet vid försäljning av kronodomäner;

herr *Rune*, nr 31, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ersättning åt torpare och lägenhetsinnehavare å kronoparker för av älgar förorsakad skada;

herr *Nilsson* i Linnäs *m. fl.*, nr 32, om ändring i 33 § väglagen;

herr *Ekerot*, nr 33, om medgivande att vid 1915 års utgång icke förbrukat belopp av anslaget till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket under år 1916 disponeras för enahanda ändamål m. m.; och

densamme, nr 34, om ändring i de av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagna grunder för statsunderstöd till lantmannaskolor; och

herr *Ekerot m. fl.*, nr 37, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av spannmålslagerhus.

Den 26 januari.

Från första kammaren.

Nr 34. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Ekman, Karl Johan*, väckt motion, nr 26, om vidtagande av vissa åtgärder till vinnande av större planmässighet och enhetlighet vid statsregleringsarbetet och därmed sammanhängande ärendens behandling.

Nr 35. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedan nämnda motioner:

nr 20, av herr *Ekman, Karl Johan*, om anslag till centralstyrelsen för förbundet »Soldaternas Vänner»; och

nr 21, av herr *Forssman*, om ersättning åt f. d. skolföreståndarinnan Sigrid Hjelm för liden förlust genom upprättande av statens samskola i Örnsköldsvik.

Nr 36. S. D. Vid föredragning av en av herr *Stadener* väckt motion, nr 22, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om ändring i stiftsindelningen, hänvisades denna motion till statsutskottet.

Nr 37. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Meurling* väckt motion, nr 24, angående stämpelfrihet för missiv för predikoprovs avläggande.

Nr 38. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet en av herr *Åkesson, Johannes*, väckt motion, nr 25, angående pension åt folkskolläraren J. Holms änka.

Nr 39. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Lindblad, Anders*, väckt motion, nr 23, om rätt för vissa arrendatorer i Trollhättan att till bestämt pris inköpa sina arrenderade tomter.

Nr 40. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Från andra kammaren.

Nr 34. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 8, med förslag till lag om ändrad lydelse av 19 kap. 17 § strafflagen; och

nr 9, med förslag till lag om ändrad lydelse av 85 § i sjölagen den 12 juni 1891.

Nr 35. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Öberg* avgiven motion, nr 39, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utvidgad befogenhet för landskommun att besluta om ersättning för utförande av kommunala uppdrag.

Nr 36. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Tengdahl*, nr 40, om anslag till Bergslagernas verkmästare- och teknikerskola i Krylbo;

herrar *Åkerlindh* och *Mossberg*, nr 41, om anslag till om- eller nybyggnad och förbättring av enskilda vägar i Värmland;

herrar *Åkerlindh* och *Johanson* i Huskvarna, nr 42, om anslag till förbundet »Soldaternas Vänner»;

herrar *Eriksson* i Grängesberg och *Sandler*, nr 43, om särskild ersättning till vissa för undergående av reservbefälsutbildning inkallade värnpliktige.

Nr 37. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner av:

herr *Lithander m. fl.*, nr 44, om ändringar i de bestämmelser, som i sammanhang med beslutet om införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket blivit fastställda rörande inlösning av viss egendom och ersättning i vissa fall för värdeminskning m. m.;

herr *Norman*, nr 45, om ändrad lydelse av 19 § 2 mom. i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt;

herr *Eurén*, nr 46, om ändrad lydelse av 6 § 2 mom. i förordningen angående försäljning av vin och öl;

herr *Törnkvist*, nr 47, om sättet för eventuellt uttagande av medel till bestridande av ifrågasatt anslag till fältmässig utrustning av landstormen;

herr *Johansson* i Brånalt, nr 48, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående särskild inkomstskatt å ogifta personer i viss ålder m. fl.; och

densamme, nr 49, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående särskild beskattning av från värnpliktens fullgörande befriade män.

Nr 38. S. D. Hänvisades till bankoutskottet motioner av:

herr *Hage*, nr 50, om pension åt järnvägsarbetaren Olof Petter Jonsson från Svartbjörnsbyn;

herr *Persson* i Västervik, nr 51, om pension åt förre maskinisten Anders Johan Hålenius; och

herr *Berg* i Munkfors, nr 52, om fyllnadspension åt förre båtsmannen Anders Johan Johnsson Stadig.

Nr 39. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner av:

herr *Mossberg m. fl.*, nr 53, om ändrad lydelse av 3 § i förordningen angående försäljning av alkoholfria drycker samt svagdricka;

herr *Palmstierna*, nr 54, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till lag om rätt för stat, kommun och municipalsamhälle att försälja vissa fastigheter med servitut, innefattande företrädesrätt till återköp; och

herr *Öberg*, nr 60, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av tillfälle för innehavare av lägenheter å ecklesiastika boställen att friköpa de innehavda lägenheterna.

Nr 40. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av:

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 55, om anslag till åtgärder för främjande av ordnad bokföring vid mindre jordbruk;

densamme, nr 56, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående bidrag av statsmedel till kostnaderna för indelning, förbättring och underhåll av enskilda vägar å landet m. m.;

herrar *Molin* i Dombäcksmark och *Sundström*, nr 57, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skogshushållningen å kronoparker och andra staten tillhöriga skogar i Norrland och Dalarne;

herr *Anderson* i Knapasjö, nr 58, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ersättning till mindre jordbrukare i skogsbygder för å dem tillhörig gröda av ålgar förorsakad skada;

herr *Johansson* i Trollhättan, nr 59, om visst medgivande ifråga om rätt för arrendatorer av staten tillhöriga tomter i Trollhättan att inköpa de arrenderade tomterna;

herr *Runcfors*, nr 61, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förläggning av statens lantbruksskolor till lämpliga kronoegendomar;

herr *Palmstierna*, nr 62, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tillsättande av en särskild beredning för granskning i vissa avseenden av vattenrätts- och dikningslagstiftningskommittéernas betänkande av den 17 december 1910; och

herr *Andersson* i Knäppinge, m. fl., nr 63, om ersättning åt friherre Sten Raab för förlust, som tillfogats honom genom kronans mot honom förda talan om återvinning av en fastighet.

Nr 41. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Den 28 januari.

Från första kammaren.

Nr 41. S. D. Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 27, av herr *Rosén*, om ändring i gällande bestämmelser angående fyllnadsval till ledamöter i drätselkammare; och

nr 53, av herr *Magnusson*, *Gerhard*, och herr *Klefbeck*, om beredande av rätt för kommun att tilldela innehavare av kommunalt förtroendeuppdrag ersättning för mistad arbetsförtjänst m. m.

Nr 42. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 44, av herr *Rosén*, om anslag till ombyggnad av bron över Öre älv;

nr 45, av herr *Hallberg*, angående anslag till enskilda lärarinneseminarier och detta anslags fördelning m. m.;

nr 46, av herr *Warrinsky*, om anslag till svenska freds- och skiljedomsföreningen;

nr 47, av herr *Bruce*, om uppförande å ordinarie stat av fem kvinnliga biträden inom ecklesiastikdepartementets statistiska avdelning;

nr 48, av herr *Rosén*, om anslag till anläggning av enklare utfartsvägar i de tre nordligaste länen;

nr 49, av herr *Ekman, Karl Johan*, angående avlöning åt stämpelkassören O. Schnell vid eventuell anställning å postverkets stat;

nr 50, av herr *Ekman, Carl Gustaf*, om anslag för upprätthållande av den s. k. civilkommissionens verksamhet; samt

nr 51, av herr *Ekman, Carl Gustaf*, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning i fråga om överflyttande till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen av ledningen och tillsynen av statens järnvägsbyggnader m. m.

Nr 43. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 32, av herr *Pers*, om borttagande av tull å korn;

nr 33, av herr *Biörklund m. fl.*, angående tillägg till bestämmelserna om ersättningar till följd av statsmonopol å tobakstillverkningen;

nr 34, av herr *Ericsson, Ollas, m. fl.*, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker m. m.;

nr 35, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker m. m.;

nr 36, av herr *Östberg, Johan*, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om ordnande av detaljhandeln med brännvin; samt

nr 52, av herr *Ekman, Carl Gustaf, m. fl.*, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag rörande förbud mot rusdryckers försäljning och import under nu rådande ekonomiska kris.

Nr 44. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutsittet nedannämnda motioner:

nr 37, av herr *Holmquist*, angående årligt understöd åt f. d. stenhuggarförmannen P. A. Forsberg, och

nr 38, av herr *Östling*, om beredande av ersättning åt postsparbanken för förlust i anledning av eventuell höjning av bankens inlåningsränta.

Nr 45. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet nedannämnda motioner:

nr 28, av herr *Wavrinisky*, om ändring av 18 kap. 16 § strafflagen;

nr 29, av herr *Hedenlund*, med förslag till ändrad lydelse av 92 § växellagen;

nr 30, av herr *Åkesson, Nils*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om viss sammansättning av rågröd;

nr 31, av herrar *Petrén* och *Wickman*, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och s. k. hembagerier; samt

nr 54, av herr *Österberg*, med förslag till ändrad lydelse av 39 § värnpliktslagen.

Nr 46. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 39, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om det allmänna vägväsendets övertagande av staten;

nr 40, av herr *Pers*, om beredande av kostnadsfri rättshjälp åt jordbrukare vid större vattenregleringar m. m.; samt

nr 41, av herr *Ingeström*, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om ändrade bestämmelser rörande ersättningsskyldighet för den, som söker tillstånd till vattenuppdämning.

Nr 47. S. D. Vid föredragning av en av herr *Ingeström* väckt motion, nr 42, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag beträffande åtgärder från statens sida till främjande av landsbygdens förseende med elektrisk kraft, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott.

Nr 48. S. D. Vid föredragning av en av herr *Knaust* väckt motion, nr 43, angående skrivelse till Konungen med begäran om en närings- och arbetsstatistisk utredning beträffande hotell-, restaurang- och kaféverörelsen i Sverige, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott.

Från andra kammaren.

Nr 42. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet motioner av:
 herr *Tengdahl m. fl.*, nr 65, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående medgivande av rätt för kommun att tillerkänna innehavare av kommunalt förtroendeuppdrag ersättning för mistad arbetsförtjänst m. m.;
 herr *Johansson* i Brånalt, nr 66, om likställighet mellan städer och landsbygd i avseende å antalet representanter i landsting; och
 herr *Bäcklund*, nr 67, om befogenhet för kyrkostämman att fastställa tid för sådan stämmas avhållande.

Nr 43. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:
 herr *Bergman*, nr 68, om anslag till undersökning och upprättande av kostnadsförslag för järnväg från Hede kyrkoby till gränsen mot Norge;

herr *Molin* i Dombäcksmark *m. fl.*, nr 69, om ändring i de av Kungl. Maj:t föreslagna villkor för statsbidraget till väganläggningar och vägförbättringar samt till bro- och hamnbyggnader ävensom upprensning av åar och farleder;

herr *Osberg*, nr 70, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående statsunderstöd för nybyggnad och förbättring av till allmänt underhåll ej indelta utfartsvägar;

herr *Zetterstrand*, nr 71, om användande av eventuellt uppkommande överskott å värnsskattemedlen till fullständiggande av landstormens utrustning;

herr *Christiernson m. fl.*, nr 72, om oförändrat ordinarie anslag till enskilda lärarinneseminarier m. m.;

herr *Welin*, nr 73, om viss ändring i gällande villkor för statsunderstöd till folkbibliotek;

herr *Karlsson* i Fjäl, nr 95, om anvisande av medel för fortsättande intill den 1 januari 1917 av civilkommissionens verksamhet;

herrar *Berg* i Munkfors och *Larsson* i Säby, nr 96, om anslag till svenska freds- och skiljedomsföreningen;

herr *Berg* i Stockholm, nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till utbildningskurser för lärarinnor i huslig ekonomi vid Uppsala enskilda läroverks fackskola;

densamme, nr 98, om avslag å Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av en statssamskola i Sollefteå;

herr *Rydén* i Malmö, nr 99, om anslag för upprätthållande av civilkommissionens verksamhet under senare hälften av år 1915 samt år 1916;

herr *Jönsson* i Revinge, nr 100, om ändring i grunderna för åtnjutande av de till vissa officerare och underofficerare utgående mötesbidrag;

herrar *Persson* i Norrköping och *Svensson* i Eskilstuna, nr 101, om anvisande av åtskilliga anslag, utöver vad Kungl. Maj:t äskat, till utgifter för kapitalökning;

herr *Pålsson*, nr 102, om anslag för beredande av familjelönetillägg åt vissa folkskollärare och folkskollärarinnor;

herr *Johansson* i Trollhättan, nr 103, om ändring vad beträffar telefonvakter vid Trollhättans kraftverk, i den år 1913 vidtagna löne-reglering för tjänstemän vid nämnda verk;

herr *Lithander*, nr 130, om anordnande snarast möjligt av obligatoriska övningar för utbildning av befäl vid landstormen; samt

herr *Ekman*, nr 143, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning, huruvida ledningen och tillsynen av statens järnvägsbyggnader böra överflyttas från järnvägsstyrelsen till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen m. m.

Nr 44. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner av:

herr *Lithander*, nr 74, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i 42 § 2 mom. första stycket av förordningen angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket;

herrar *Hildebrand* och *Lübeck*, nr 75, om tull å s. k. cellulosavadd;

desamme, nr 76, om tullfrihet för avkokt silke, som ej inkommer i smärre, för detaljhandeln lämpade uppläggningar;

herr *Sandler m. fl.*, nr 77, om upphävande av tullen å spannmål m. m.;

herr *Staaß* m. fl., nr 104, med förslag till förordning med försäljning av rusdrycker m. m.;

herr *Welin*, nr 105, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående mera effektiv skattelindring för familjeförsörjare;

densamme, nr 106, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i bestämmelserna om taxering till bevillning samt till inkomst- och förmögenhetsskatt av äkta makar, som båda äga inkomst eller förmögenhet;

herr *Eriksson* i Grängesberg m. fl., nr 107, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker m. m.;

herr *Eriksson* i Grängesberg, nr 108, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om åtgärder i anledning av arbetslöshet, försakad av ny lagstiftning angående försäljning av rusdrycker m. m.;

herr *von Hofsten* m. fl., nr 109, med förslag till förordning angående försäljning av alkoholhaltiga drycker m. m.;

herr *Christiernson*, nr 110, om ändrad lydelse av 3 och 4 §§ i förordningen angående försäljning av brännvin;

herr *Pålsson*, nr 111, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till beskattning av nöjestillställningar;

herr *Jonsson* i Hökhult m. fl., nr 112, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker m. m.;

herr *Johansson* i Brånalt, nr 113, om vissa ändringar i gällande bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning vid taxering;

herrar *Pettersson* i Södertälje och *Källman*, nr 114, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker m. m.; och

desamme, nr 115, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till förbud mot försäljning och import av rusdrycker under nu rådande ekonomiska kris.

Nr 45. S. D. Hänvisades till bankoutskottet motioner av:

herr *Staaß* m. fl., nr 78, om pension åt änkefru Anna Amalia Sandström, född Pilblad;

herr *Johansson* i Brånalt, nr 79, om införande i lagen angående sparbanker av viss bestämmelse rörande sparbanks rätt att belåna inteckning i fastighet;

herr *Jonsson* i Hökhult, nr 80, om årligt understöd åt f. d. lärarinnan Elin Matilda Toll; .

herr *Runefors*, nr 81, om pension åt förre båtsmannen Gustaf Håkansson Rehn;

herr *Vahlquist*, nr 82, om anslag till utgivande av en uppslagsbok över 1915 års lagtima riksdags verksamhet;

herr *Andersson* i Knäppinge, nr 116, om årligt understöd åt f. d. poststationsföreståndaren Johan Fredrik Ljungkrantz;

herr *Kloo*, nr 117, om förhöjt årligt understöd åt förre arbetsledaren vid telegrafverket Håkan Alfred Olsson;

herr *Westerström*, nr 118, om höjning av den utav Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagna pensionen åt husmodern vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas Anna Gustava Jensina Munck;

herr *Holm*, nr 119, om pension åt arbetaren Karl Gustaf Karlsson i Gellivare; samt

herr *Lindhagen*, nr 141, om åtgärder för åstadkommande av bättre luftväxling i riksdagens lokaler.

Och skulle till utskottet överlämnas jämväl några i anledning av motionen nr 82 inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 46. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner av:

herr *Ekerot m. fl.*, nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 7, med förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd;

herr *Borggren m. fl.*, nr 84, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och s. k. hembagerier;

herr *Palmstierna*, nr 85, med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 § i förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall av gällande bestämmelser om häradsting m. m.;

herr *Lindhagen*, nr 120, angående åtgärder till trygghet och fortsatt utveckling av det gemensamma skandinaviska lagstiftningsarbetet;

densamme, nr 121, om ändrad lagstiftning rörande bevisning inför rätta;

densamme, nr 122, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förändrade bestämmelser rörande ersättning till vittnen och sakkunniga i rättegångsmål;

herr *Lindhagen*, nr 123, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förslag till lagstiftning om testamentsexekutorer;

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 124, angående ny expropriationslagstiftning;

herr *Pettersson* i Södertälje, nr 125, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående införande av helgdagar utan kyrklig karaktär;

herr *Vennerström m. fl.*, nr 126, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning av verkningarna av uppsikts- och arrendelagarna för Norrland och Dalarne av den 25 juni 1909 m. m.;

herr *Persson* i Norrköping, nr 127, om ersättande av nu föreskriven revisionsskilling med en fullföljdsavgift till i vissa fall växlande belopp m. m.;

herr *Holmdahl m. fl.*, nr 128, om ändrad lydelse av 10 kap. 14 § strafflagen;

herr *Olsson* i Blädinge m. fl., nr 129, om ändrad lydelse av 1 § första stycket i förordningen angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov m. m.;

herr *Lithander*, nr 131, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förslag till bestämmelser rörande obligatoriska övningar år 1915—1924 för utbildning av befäl vid landstormen m. m.;

herrar *Hellberg* i Ljungskile och *Rydholm*, nr 132, om ändrad lydelse av 1 § i förordningen angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov m. m.; samt

herr *Hellberg* i Ljungskile, nr 133, om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 juni 1891, innefattande vissa bestämmelser angående sjöfynd.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas två i anledning av motionen nr 129 inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 47. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av:

herr *Åkerlund*, nr 86, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande av ny taxa för distriktsveterinärer m. m.;

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 87, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående reglering genom lagstiftning av ömsesidiga rättigheter och skyldigheter i fall då någon erhållit rätt att taga husbehovsvirke å skog, som äges eller disponeras av annan;

herr *Sommelius m. fl.*, nr 88, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande lämpligaste sättet för åstadkommandet av en förbättrad och ökad ullproduktion inom landet m. m.;

herr *Runefors*, nr 89, om rätt för jordägare, vilkas fastigheter äro avsöndrade från kronoegendomar, att efter utsyning erhålla behöfligt hägnadsvirke;

herr *Osberg m. fl.*, nr 90, om anslag till premiering av hästar m. m.;

herr *Ekerot m. fl.*, nr 134, om ändring i de av Kungl. Maj:t föreslagna villkor för statsunderstöd till lantbruksskolor;

herr *Gustafson i Kasenberg*, nr 135, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till genomförd likartad förvaltning av de ecklesiastika boställena;

herr *Staaß m. fl.*, nr 136, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående statens övertagande av det allmänna vägväsendet i riket;

herr *Lindhagen*, nr 137, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående överarbetning och revision av vattenrätts- och dikehuslagstiftningskommittéernas förslag m. m.;

densamme, nr 138, med förslag att författningarna angående skatteköp och skatteomföring av kronojord skola tillsvidare upphöra att gälla m. m.; samt

densamme, nr 139, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av åtgärder för skyddande av de på rekognitionshemman och under bruk skatteköpta hemman befintliga och förutvarande åbors och lägenhetsinnehavares rättigheter m. m.

Den 29 januari.

Från andra kammaren.

Nr 48. S. D. Företogos val av tio ledamöter i vart och ett av de fem tillfälliga utskott, som kammaren beslutit tillsätta; och utsågos därvid i

tillfälliga utskottet nr 1:

herr Andersson i Skrädene	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Helger	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Milsmaden	» »liberala samlingspartiet»,
» Welin	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Stenudd	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Lingström	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Hedström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Wikström	» »liberala samlingspartiet»,
» Rydholm	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Hedlund	» »socialdemokratiska gruppen»;

tillfälliga utskottet nr 2:

herr Isaksson	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Svensson i Skönsberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Johanson i Gäre	» »liberala samlingspartiet»,
» Kant	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» O. Nilsson i Örebro	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Hellberg i Ljungskile	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Sjögren	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Anderson i Knapasjö	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Antnäs	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Persson i Västervik	» »socialdemokratiska gruppen»;

tillfälliga utskottet nr 3:

herr Kahlström	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Winberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» von Sneidern	» »liberala samlingspartiet»,
» Holm	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Widlund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Johansson i Brånalt	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Kloo	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Modig	» »liberala samlingspartiet»,
» Lübeck	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Johansson i Trollhättan	» »socialdemokratiska gruppen»;

tillfälliga utskottet nr 4:

herr Andersson i Resebo	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Leksell	» »socialdemokratiska gruppen»,

herr Bäckström	från »liberala samlingspartiet»,
» Lindmark	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Andersson i Gävle,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Johanson i Huskvarna	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Törnkvist	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Molin i Dombäcksmark	» »liberala samlingspartiet»,
» Kaijser	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Wennerström	» »socialdemokratiska gruppen»; samt

tillfälliga utskottet nr 5:

herr Gustafsson i Brånsta	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Bengtsson i Göteborg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Liljedahl	» »liberala samlingspartiet»,
» Bengtsson i Kullen	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Löwegren	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Åkerlindh	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Höglund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Sundström	» »liberala samlingspartiet»,
» Thore	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Ericson i Funäsdalen	» »socialdemokratiska gruppen».

Nr 49. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herrar *Nilsson* i Kristianstad och *Thorsson* avgiven motion, nr 146, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 2, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916.

Den 30 januari.

Från första kammaren.

Nr 49. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1914 församlade revisorers berättelse om granskningen av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning.

herr Ohlsson i Säljeröd	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Sigfrid	» »liberala samlingspartiet»,
» Gylfe	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Elisson	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 4:

herr Flognfält	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Norman	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Persson i Tofta	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindstam	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Magnusson i Skövde	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Johansson i Kullersta	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Rydén i Klosterbergane	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Eklund	» »liberala samlingspartiet»,
» Johansson i Sollefteå	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Sundberg	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 5:

herr Zander	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Eurén	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Runefors	» »liberala samlingspartiet»,
» Sköld	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Elisson	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Ericsson i Arboga	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jönsson i Mårdslycke	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Jönsson i Fridhill	» »liberala samlingspartiet»,
» Lundberg	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Norman	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 51. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herrar *Pettersson* i Södertälje och *Zetterstrand* avgiven motion, nr 148, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 2, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916.

Nr 52. S. D. Sedan kammaren beslutit, att för behandling av sådana motioner, vilka förklarats böra handläggas av tillfälligt utskott, tillsätta fem utskott, vart och ett bestående av tio ledamöter och tio suppleanter, bestämde nu kammaren, att av berörda motioner skulle överlämnas till

tillfälliga utskottet nr 1 motioner av

herrar Runefors och Hallén, nr 145,
herr Olofsson i Digernäs, nr 149, och
herrar Lundgren och Hallén, nr 150;

tillfälliga utskottet nr 2 motioner av

herr Magnusson i Skövde, nr 92,
» Linders, nr 94,
» Lindhagen, nr 140,
herrar Nilsson i Kristianstad och Thorsson, nr 144, och
herr Holmström, nr 147;

tillfälliga utskottet nr 3 motioner av

herrar Nilsson i Tånga och Thorsson, nr 36,
herr Bengtsson i Kullen, nr 93, och
herrar Thore och Hellberg i Ljungskile, nr 142;

tillfälliga utskottet nr 4 motioner av

herr Jonsson i Gumboda, nr 18,
» Hamilton m. fl., nr 64, och
herrar Henrikson och Elisson, nr 91;

tillfälliga utskottet nr 5 motioner av

herr Ekerot m. fl., nr 17,
» Rehn, nr 35, och
» Lindman m. fl., nr 38.

Nr 53. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Magnusson* i Kalmar avgiven motion, nr 151, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 7, med förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd.

Den 3 februari.

Från första kammaren.

Nr 50. S. D. Företogos val av tjugufyra ledamöter och sex suppleanter i den nämnd, som äger att döma, huruvida högsta domstolens

och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas; och befunnos, efter valens slut, hava blivit utsedde till

ledamöter i nämnden:

herr Alexanderson,
» Beckman,
» Danström,
» Ekelund,
» Ekman, Johan E:son,
» Gelotte,
» Gezelius,
» Grubbström,
» Gustafsson,
» Hammarskjöld,
» Hedenlund,
greve Klingspor,
herr Knaust,
» Larsson, V. Edvard,
» Malmborg,
» Nilsson, Johan,
» Nylander,
greve Posse,
herr Roos,
friherre Silfverschiöld,
herr Strömberg,
» Wavrinsky,
» Åkesson, Johannes A.,
» Östberg, G. F.;

suppleanter:

herr Bondeson,
» Boberg,
» Permansson,
» Gelin,
» Dalberg,
» Forssman.

Nr 51. S. D. Företogos val av tolv valmän och tre suppleanter för utseende av riksdagens kommitterade för tryckfrihetens vård; och befunnos efter valens slut hava blivit utsedde till

valmän:

herr Bergström,
 » Cederkrantz,
 » Dahl,
 » Ekelund,
 » af Ekenstam,
 » Fahlén,
 » Forssman,
 » Hallin,
 » Hellberg,
 » von Koch,
 » von Mentzer,
 » Odelberg;

suppleanter:

herr Carlsson, Johan,
 » Olsson, Valerius,
 » Pers.

Nr 52. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Olason* väckt motion, nr 55, angående ändring av § 55 riksdagsordningen.

Nr 53. S. D. Vid föredragning av punkterna 2, 4 och 5 i konstitutionsutskottets memorial, nr 1, med uppgift å vilande förslag till ändringar i grundlagarna, antogos de ifrågavarande vilande förslagen angående ändrad lydelse av § 2 4:o och § 3 10:o tryckfrihetsförordningen, om ändrad lydelse av § 20 regeringsformen och angående ändrad lydelse av § 72 regeringsformen.

Nr 54. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial, nr 1, med anledning av remiss från första kammaren av en av herr *Thyrén* väckt motion, avslog kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt och godkände den vid memorialet fogade reservationen.

Nr 55. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 11, angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel; och

nr 12, angående utvidgning av ångpanneanläggningen vid Svea trängkärs kasernetablissemang i Örebro.

Nr 56. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutsittet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 13, angående pension å allmänna indragningsstaten åt vaktmästaren vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet T. A. Berg-holm; samt

nr 17, angående livränta åt arbetaren Johannes Andersson i Kärtared.

Nr 57. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 14, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 32 § i förordningen den 9 juni 1871 angående fattigvården.

Nr 58. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 15, angående ändring av gällande bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande; och

nr 16, angående försäljning av ett område från förra militiebostället Älgårås nr 2 Mellangården i Skaraborgs län.

Från andra kammaren.

Nr 54. S. D. Företogos val av dels tjugufyra ledamöter i den nämnd, som enligt § 69 riksdagsordningen äger att döma, huruvida högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, dels ock sex suppleanter för ledamöterna i denna nämnd; och blevo därvid utsedde till

ledamöter:

herr Beugtsson i Göteborg,
» Bengtsson i Norup,
» Berg i Munkfors,
» Bergman,
» Bogren,
» Borggren,
» Eurén,
» Gustafsson i Kasenberg,
» Hellberg i Lycksele,
» Holmdahl,
» Höglund,
» Jonsson i Gumboda,

herr Jönsson i Boa,
» Karlsson i Mo,
» Leksell,
» Lindhagen,
» Modig,
» O. Nilsson i Örebro,
» Olausson,
» Persson i Norrköping,
» Runefors,
» Sundberg,
» Uddenberg, och
» Westerström; samt

suppleanter:

herr Jönsson i Fridhill,
» Rydén i Klosterbergane,
» Lindstam,
» Ericsson i Åtvidaberg,
» Eklund, och
» Jönsson i Mårdslycke.

Nr 55. S. D. Företogos val av dels tolv valmän att enligt § 70 riksdagsordningen utse kommitterade för tryckfrihetens vård, dels ock tre suppleanter för dessa valmän; och blevo därvid utsedde till

valmän:

herr vice talmannen D. Persson,
» Hallendorff,
» Kloo,
» Larsson i Säby,
» Lundblad,
» Lundström i Långnäs,
» Nilsson i Kabbarp,
» Olofsson i Åvik,
» Palmstierna,
» Sandler,
» Svensson i Skönsberg, och
» Westman; samt

suppleanter:

herr Wennerström,
» Olsson i Ramsta, och
» Gustafsson i Brånsta.

Nr 56. S. D. Hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1914 församlade revisorers berättelse om granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning.

Nr 57. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial, nr 1, med anledning av remiss från första kammaren av en av herr Thyren väckt motion avtog andra kammaren, vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 58. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial, nr 1, med uppgift å vilande förslag till ändringar i grundlagarna, punkterna 2, 4 och 5; och blevo de i dessa punkter upptagna förslag av kammaren antagna.

Den 5 februari.*Från första kammaren.*

Nr 59. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos den i 103 § regeringsformen och 69 § riksdagsordningen föreskrivna nämnd den 3 innevarande månad hållna protokoll, varav inhämtades, att nämnden ansett högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter böra vid sina ämbeten bibehållas; och skulle innehållet av dessa protokoll delgivas riksdagens kanslideputerade med anmodan att låta i ämnet uppsätta och till kamrarna avgiva förslag dels till den skrivelse, som borde till Konungen avlätas, dels ock till paragraf i riksdagsbeslutet.

Nr 60. S. D. Vid föredragning av en av herr *Rooth* väckt motion, nr 56, angående skrivelse till Konungen om åvägabringande av ändamålsenligare bestämmelser rörande överföring av flyttningsbetyg m. m., hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott, nr 1.

Nr 61. S. D. Vid föredragning av en av herr *Hallberg* väckt motion, nr 57, angående skrivelse till Konungen i fråga om förbud mot införsel av fjädrar av vilda fåglar, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott, nr 2.

Nr 62. S. D. Vid föredragning av en av herr *Olsson, Oscar, m. fl.* väckt motion, nr 58, angående skrivelse till Kungl. Maj:t i syfte, att kristendomsundervisningen i folkskolan måtte enbart grundas på bibelläsning, med borttagande av katekesundervisningen, samt att den därigenom inbesparade tiden måtte användas till utökande av den historiska kursen i folkskolan, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott, nr 1.

Nr 63. S. D. Efter föredragning av nedannämnda motioner:

nr 59, av herr *Olsson, Oscar*, angående skrivelse till Kungl. Maj:t ifråga om upprättande av ett statstidningsföretag m. m.,

nr 60, av herr *Bäckström m. fl.*, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om understöd utan fattigvårds karaktär åt barn till ensamma mödrar, samt

nr 61, av herr *Rosén*, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning rörande åtgärder till förebyggande av simulation bland inskrivningsskyldiga och värnpliktiga,

hänvisades dessa motioner till ett tillfälligt utskott, nr 1.

Nr 64. S. D. Efter föredragning av nedannämnda motioner:

nr 62, av herr *Rosén*, angående skrivelse till Konungen i fråga om åtgärder för att genom främjande av Norrlands kolonisation hämma emigrationen,

nr 63, av herr *Bergström*, om vidtagande av förberedande åtgärder för begagnande av de utvecklingsmöjligheter, som efter världskrigets upphörande kunna erbjuda sig för Sveriges handel, industri och sjöfart,

nr 64, av herr *Lindley*, om åvägabringande av mera effektiv kontroll vid hamnar till förhindrande av olycksfall i arbetet, samt

nr 65, av herr *Berglund, Jan Erik*, angående skrivelse till Konungen, med begäran om undersökning, huruvida tillräcklig mängd potatisflingor kan tillverkas i Sverige m. m.,

hänvisades dessa motioner till ett tillfälligt utskott, nr 2.

Från andra kammaren.

Nr 59. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos den i § 103 regeringsformen och § 69 riksdagsordningen föreskrivna nämnd den 3 innevarande månad hållna protokoll, varav inhämtades, att nämnd-

den ansett högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter böra vid sina ämbeten bibehållas; och skulle innehållit av dessa protokoll delgivas riksdagens kanslideputerade med anmodan att låta i ämnet uppsätta och till kamrarna avgiva förslag dels till den skrivelse, som borde till Konungen avlåtas, dels ock till paragraf i riksdagsbeslutet.

Nr 60. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 14, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 32 § i förordningen den 9 juni 1871 angående fattigvården.

Nr 61. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 15, angående ändring av gällande bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande; och

nr 16, angående försäljning av ett område från förra militiebostället Älgarås nr 2 Mellangården i Skaraborgs län.

Nr 62. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 17, angående livränta åt arbetaren Johannes Andersson i Kärta-red; och

nr 13, angående pension å allmänna indragningsstaten åt vaktmästaren vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet T. A. Bergholm.

Nr 63. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 11, angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel; och

nr 12, angående utvidgning av ångpanneanläggningen vid Svea trängkärs kasernetablisement i Örebro.

Nr 64. S. D. Hänvisades till kammarens femte tillfälliga utskott en av herr *Berg* i Munkfors avgiven motion, nr 152, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om möjlighet för värnpliktige, som av samvetsbetänkligheter vägra fullgöra sin värnplikt, att utföra annat arbete för statens räkning.

Nr 65. S. D. Hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott motioner av:

herr *Jonsson* i Hå, nr 153 om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande åt skolråd och kyrkostämma av större inflytande vid fastställande av skolform;

herrar *Molin* i Dombäcksmark och *Öberg*, nr 155, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ordnande och framtida förvaring av kommunala arkivalier; samt

herr *Sterne*, nr 156, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser rörande kristendomsundervisningen i folkskolan.

Nr 66. S. D. Hänvisades till kammarens tredje tillfälliga utskott en av herr *Molin* i Dombäcksmark avgiven motion, nr 154, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för vård och tillsyn åt ännu kvarvarande milstolpar.

Nr 67. S. D. Hänvisades till kammarens fjärde tillfälliga utskott en av herr *Lindhagen m. fl.* avgiven motion, nr 157, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående initiativ från svensk sida till internationell överenskommelse om åtgärder till förekommande av nattarbete av män inom industriella och angränsande arbetsområden m. m.

Nr 68. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 158, om ändringar och tillägg i de uti Kungl. Maj:ts proposition, nr 4, innefattade förslag till lagar om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken m. m.

Den 6 februari.

Från första kammaren.

Nr 65. S. D. Företogs val av sju ledamöter i kammarens tillfälliga utskott nr 1, till vars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 11, 56, 58, 59, 60 och 61; och utsågos därtill:

herr Hammarskjöld	från »nationella partiet»,
» Sandler	» »liberala samlingspartiet»,
» Hallberg	» »nationella partiet»,
» Pettersson, Olaus,	» »liberala samlingspartiet»,
» Olsson, Valerius,	» »nationella partiet»,
» Forssman	» » » »
» Olsson, Oscar,	» »liberala samlingspartiet».

Nr 66. S. D. Företogs val av sju ledamöter i kammarens tillfälliga utskott nr 2, till vars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 42, 43, 57, 62, 63, 64 och 65; och utsågos därtill:

friherre De Geer	från »nationella partiet»,
herr von Kock	» »liberala samlingspartiet»,
» Nylander	» »nationella partiet»,
» Steffen	» »liberala samlingspartiet»,
» Danström	» »nationella partiet»,
greve Spens	» » »
herr Östberg	» »liberala samlingspartiet».

Nr 67. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 9, med anledning av remiss från första kammaren av en utav herr N. S. Stadener väckt motion, biföll kammaren vad utskottet i nämnda memorial hemställt och beslöt, att ifrågavarande motion skulle överlämnas till lagutskottet.

Nr 68. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna lagutskottets utlåtande nr 2, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Från andra kammaren.

Nr 69. S. D. Hänvisades till kammarens femte tillfälliga utskott motioner av:

herr *Månsson*, nr 159, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av en statstidning m. m.;

herr *Ingvarson m. fl.*, nr 162, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av ett statens tryckeri;

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 174, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om åtgärder för fredsfrågans lösning;

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 175, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åstadkommande av internationella överenskommelser om nationaliteternas rätt att leva sitt eget fria liv;

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 176, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om införande av ett världsspråk;

herr *Lindhagen*, nr 177, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om inrättande av ett världsparlament och en världsregering; samt

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 178, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om åstadkommande av en sammankomst av de svenska och danska riksdagarnas samt det norska stortingets ledamöter.

Nr 70. S. D. Hänvisades till kammarens tredje tillfälliga utskott motioner av:

herr *Bäckström m. fl.*, nr 160, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt för riksdagens ledamöter till fribiljetter å statens järnvägar för resor i studiesyfte;

herr *Hage*, nr 168, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående minskning av utgifterna för Sveriges officiella statistik i samband med omläggning av grunderna för densamma;

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 170, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utarbetande av en statistisk redogörelse angående Norrlands förhållande till det övriga Sverige; och

herr *Winberg*, nr 173, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till skydd mot olycksfall under tjänstgöring för den med växlingsarbete sysselsatta järnvägspersonalen.

Nr 71. S. D. Hänvisades till kammarens fjärde tillfälliga utskott motioner av:

herr *Törnkvist m. fl.*, nr 161, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av kostnadsfri rättshjälp åt genom olycksfall i arbete skadade arbetare;

herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*, nr 163, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av understöd utan fattigvårdskaraktär åt barn till ensamma mödrar;

herr *Johansson* i Sollefteå *m. fl.*, nr 167, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ett statens ingripande mot missförhållanden i avseende å innehålllet i vissa avverknings-, flottnings- och dikningskontrakt;

herr *Molin* i Dombäcksmark *m. fl.*, nr 169, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt till en fri resa till och från hemorten för till tjänstgöring inkallade värnpliktige;

herr *Lindhagen*, nr 180, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för jordfrågans lösning; och

herr *Höglund*, nr 183, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning m. m. i fråga om användandet av minderårigas arbetskraft inom jordbruket.

Nr 72. S. D. Hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott motioner av:

herr *Helger m. fl.*, nr 164, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående överlåtande åt annan myndighet av biskops och domkapitels befattning med skolärenden;

herr *Hallén*, nr 172, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om revision av förordningen angående antagande av släktnamn;

herrar *Lindhagen* och *Månsson*, nr 179, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående framförande till internationellt övervägande och eventuell överenskommelse av frågan om förbud mot penninglotterier m. m.; samt

herr *Lundgren*, nr 182, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inskränkning av antalet personliga förnamn i offentliga handlingar m. m.

Nr 73. S. D. Hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott motioner av:

herr *Kloo*, nr 165, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande möjligheten att tillverka potatisflingor i så stor myckenhet, att landets behov därav tillgodoses, m. m.;

herr *Welin*, nr 166, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tillämpning av principen om familjeunderstöd vid upprättande av lönestater för statens funktionärer;

herr *Hallén*, nr 171, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående indragning av vetenskapsakademiens almanacksprivilegium; samt

herr *Lindhagen*, nr 181, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för höjande av den personliga hygien.

Nr 74. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner av:

herr *Staaff*, nr 184, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till instruktion för riksdagens militieombudsman; och

herr *Thore*, nr 185, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 9, med förslag till lag om ändrad lydelse av 85 § i sjölagen den 12 juni 1891.

Nr 75. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial, nr 9, med anledning av remiss från första kammaren av en utav herr N. S. Stadener väckt motion biföll andra kammaren, vad utskottet i detta memorial hemställt, med förklarande, att ifrågavarande motion vore av beskaffenhet att höra till behandling av lagutskottet.

Nr 76. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna lagutskottets utlåtande, nr 2, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Den 8 februari.

Från första kammaren.

Nr 69. S. D. Företogs val av tre suppleanter i kammarens tillfälliga utskott nr 1; och utsågos därtill:

herr Magnusson, Carl,	från »nationella partiet»,
» Gelin	» »liberala samlingspartiet»,
» Permansson	» »nationella partiet».

Nr 70. S. D. Företogs val av tre suppleanter i kammarens tillfälliga utskott nr 2; och utsågos därtill:

herr Kjellgren	från »nationella partiet»,
» Åkesson, Johannes,	» »liberala samlingspartiet»,
» Tisell	» »nationella partiet».

Nr 71. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 18, med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m.

Den 9 februari.

Från andra kammaren.

Nr 77. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 18, med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av propositionen inom kammaren avgivet yttrande.

Den 10 februari.*Från första kammaren.*

Nr 72. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 23, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 35 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin m. m.

Nr 73. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 22, angående pension åt förre extra kronojägaren Per Johan Boström.

Nr 74. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 25, med förslag till lag om anstånd med erläggande av vissa patentavgifter.

Nr 75. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 19, angående avsättande till nationalpark av ett område norr om Torne träsk i Norrbottens län;

nr 20, angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord; samt

nr 21, angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägarandelar i gruvor.

Nr 76. S. D. Företogs val av sex revisorer och tre suppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning år 1914, vilken granskning skall taga sin början den 1 nästkommande oktober; och befunnos efter valens slut följande ledamöter av riksdagens första kammare hava blivit utsedda till

revisorer:

herr Bergström,
friherre Fleming,
herr von Geijer,
» Hallin,
» Söderbergh,
» Åström;

suppleanter:

herr Nilsson, Johan,
 » Gustafsson,
 » Ekman, Carl Gustaf.

Nr 77. S. D. Företogos val av tjugufyra valmän och sex suppleanter för utseende av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning år 1914; och befunnos efter valens slut hava blivit utsedda till

valmän:

herr Antonsson,
 » Barthelson,
 » Bergqvist,
 » Dalberg,
 » Danström,
 » af Ekenstam,
 » Ekman, Karl Johan,
 » Ericsson, Ollas,
 greve Hamilton, Alexander,
 herr Holmquist,
 » Johanson,
 » Jonsson, Erik,
 » Kvarnzeliuss,
 » Larsson, Knut,
 » Larsson, Edvard,
 » Lindblad, Anders,
 » Lindblad, Ernst,
 » Lyckholm,
 » Malmborg,
 » Nilsson, Johan,
 » Roman,
 » Rooth,
 » Strömberg,
 » Åström;

suppleanter:

herr von Bahr,
 » Hult,
 » Beckman,

herr Gustafsson,
 » Almer,
 » Permansson.

Nr 78. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en av herr *Lindley* väckt motion, nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse av 85 § i sjölagen.

Nr 79. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 1, i anledning av väckta motioner angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag rörande förbud mot försäljning och import av rusdrycker under nu rådande ekonomiska kris, avslog kammaren såväl utskottets hemställan som i ämnet väckta motioner.

Nr 80. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 11, till Konungen angående verkställd omröstning över högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter.

Från andra kammaren.

Nr 78. S. D. Företogos val av dels sex revisorer för deltagande i den granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, som under innevarande år skall äga rum och taga sin början den 1 nästkommande oktober, dels ock tre suppleanter för dessa revisorer; och befunnos därvid hava blivit utsedde

till revisorer:

herr riksdagsmannen	J. B. Eriksson i Grängesberg,
»	» J. P. Jespersen,
»	» V. Larsson i Västerås,
»	» J. Olofsson i Digernäs,
»	» K. V. Rydén i Malmö, och
»	» S. Söderberg i Hobbarn, samt

till suppleanter:

herr riksdagsmannen	P. M. Olsson i Blädinge,
»	A. Anderson i Råstock, och
»	A. F. Janson i Bråten.

Nr 79. S. D. Företogos val av dels tjugufyra valmän för utseende av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av riksbankens

avdelningskontors i landsorten räkenskaper och förvaltning, dels ock sex suppleanter för dessa valmän; och utsågos därvid till

valmän:

herr Andersson i Grimbo,
 » Andersson i Skivarp,
 » Bengtsson i Norup,
 » Ekman,
 » Erlansson,
 » Hage,
 » Helger,
 » Ingvarson,
 » Jonsson i Hå,
 » Larsson i Västerås,
 » Magnusson i Tumhult,
 » Magnusson i Kalmar,
 » Mossberg,
 » Nilsson i Antnäs,
 » Persson i Tofta,
 » Persson i Norrköping,
 » Runefors,
 » Rydén i Malmö,
 » Röing,
 » Sundström,
 » Vennerström,
 » Widlund,
 » Zetterstrand, och
 » Öberg; samt

suppleanter:

herr Kahlström,
 » Anderson i Knapasjö,
 » Andersson i Gävle,
 » von Hofsten,
 » Olsson i Rödningsberg, och
 » Eklund.

Nr 80. S. D. Hänvisades till kammararens tredje tillfälliga utskott en av herr *Röing* avgiven motion, nr 186, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för främjande av Sveriges handel, industri och sjöfart efter världskrigets upphörande.

Nr 81. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 1, i anledning av väckta motioner angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag rörande förbud mot försäljning och import av rusdrycker under nu rådande ekonomiska kris.

Kammaren biföll de i ämnet väckta motionerna.

Nr 82. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 11, till Konungen angående verkställd omröstning över högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter.

Den 12 februari.

Från andra kammaren.

Nr 83. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 23, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 35 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin m. m.

Nr 84. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 25, med förslag till lag om anstånd med erläggande av vissa patentavgifter.

Nr 85. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 19, angående avsättande till nationalpark av ett område norr om Torne träsk i Norrbottens län;

nr 20, angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord; och

nr 21, angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägarandelar i gruvor.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av propositionen nr 19 inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 86. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 22, angående pension åt förre extra kronojägaren Per Johan Boström.

Den 13 februari.

Från första kammaren.

Nr 81. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 26, angående pension till arbetaren vid statens järnvägsbyggnader L. L. B. Skott; och

nr 27, angående ändring i villkoren för åtnjutande av den stenarbetaren vid statens järnvägar Erik Evald Bergström beviljade pension.

Nr 82. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtanden:

nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *första* huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna,

nr 3, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *tredje* huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet, samt

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 11 av utgifter för kapitalökning gjorda framställning i fråga om anslag för anskaffande av ny rullande materiel vid statens järnvägar, biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 83. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkanden:

nr 2, i anledning av väckt motion om upphävande av stämpel-skatten å inrikes växlar, och

nr 3, i anledning av väckt motion om tull å s. k. cellulosavadd, biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 87. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Hage m. fl.* avgiven motion, nr 187, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 18, med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning.

Nr 88. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna; samt

nr 3, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 89. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande, nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 11 av utgifter för kapitalökning gjorda framställning i fråga om anslag för anskaffande av ny rullande materiel vid statens järnvägar biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 90. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 2, i anledning av väckt motion om upphävande av stämpelskatten å inrikes växlar; och

nr 3, i anledning av väckt motion om tull å s. k. cellulosavadd.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Den 16 februari.

Från första kammaren.

Nr 84. S. D. Upplästes och lades till handlingarna ett sistlidna dag hos kamrarnas valmän för utseende av revisorer och revisors-suppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning hållet protokoll, varav inhämtades att valmännen utsett till

revisorer:

vid kontoret i *Göteborg*

herr Olsson, O. N., f. d. riksdagsman, Broberg, Brodalen,

» Hammarskiöld, C. W. A., major, Göteborg,

» d'Orchimont, Fredrik, f. d. handlande, Floda,

» Liljeros, C. G., kassör, Göteborg;

vid kontoret i *Malmö*

- herr Wikborn, N., lantbrukare, Arrie, Månstorp,
- » Härje, K. A., konsul, Malmö,
- » Johansson, P. A., kassör, Malmö,
- » Nilsson, Anders Johan, lantbrukare, L:a Isie, Södra Åby;

vid kontoret i *Falun*

- herr Nordin, G., major, Falun,
- » Landberg, C. M., f. d. förvaltare, Falun,
- » Jansson, J. P., f. d. riksdagsman, Saxhyttan, Nyhammar,
- » Sandström, Carl, kamrer, Orsa;

vid kontoret i *Gävle*

- herr Ericson, J. G., telegrafkommissarie, Gävle,
- » Brodin, Carl, grosshandlare, Gävle,
- » Fogelberg, B., disponent, Gävle,
- » Lindberg, Erik, vice konsul, Hudiksvall;

vid kontoret i *Halmstad*

- herr Bökman, E., rektor, Halmstad,
- » Ehrenborg, G., major, Halmstad,
- » Gyllensvärd, A. G., f. d. riksdagsman, Fågelsång, Voxtorp,
- » Håkansson, C. A., f. d. lantbrukare, Weinge;

vid kontoret i *Härnösand*

- herr Sahlberg, Axel, disponent, Strömnäs,
- » Carlsson, V., häradsskrivare, Härnösand,
- » Hallin, E., kassör, Örnköldsvik,
- » Kallstenius, Gottfrid, rektor, Härnösand;

vid kontoret i *Jönköping*

- friherre v. Otter, A., godsägare, S. Hultrum,
- herr Gislén, Knut, landskamrer, Jönköping,
- » Johansson, C. R., folkskoleinspektör, Jönköping,
- » Andersson, Johan, lantbrukare, Flahult, Byarum;

vid kontoret i *Kalmar*

- herr Schött, Helmer, tullkontrollör, Kalmar,
- » Wickbom, J. A. O., rektor, Kalmar,
- » Olsson, C. A., f. d. riksdagsman, Järnsida, Norra Tång,
- » Magnusson, Hugo, journalist, Kalmar;

vid kontoret i *Karlskrona*

- herr Kruse, K. R. T., kapten, Karlskrona,
» Schartau, J. A., häradshövding, Karlskrona,
» Nelson, K. M., landstingsman, Björkeryd,
» Brorsson, N., kantor, Asarum;

vid kontoret i *Karlstad*

- herr Liljesköld, K. A., f. d. häradshövding, Arvika,
» Falk, H. H. W., kapten, Karlstad,
» Larson, L. W., lantbrukare, Labberud, Ölme,
» Göthberg, A. H., f. d. riksdagsman, Munkfors;

vid kontoret i *Kristianstad*

- herr Persson, J., landstingsman, Korsaröd, Sösåla,
» Månsson, Nils, kamrer, Östra Broby,
» Witzell, C., f. d. riksdagsman, Örkelljunga,
» Jönsson, B. J., handlande, Kristianstad;

vid kontoret i *Linköping*

- herr Burén, Iv., lantbrukare, Boxholm,
» Edlund, Wilh., disponent, Mjölby,
» Gustafson, J. A., lantbrukare, Katrineberg, Grebo,
» Danielsson, O., godsägare, Forsby, Kimsta;

vid kontoret i *Luleå*

- herr Bexell, Albert, stadsfogde, Luleå,
» Nordberg, Alb., v. pastor, Neder-Luleå,
» Hansén, David, handlande, Gammelstad,
» Bäckström, Amandus, kommissionär, Öjebyn;

vid kontoret i *Mariestad*

- herr Haverman, O. F., överstelöjtnant, Mariestad,
» Rodhe, M. F., domänintendent, Mariestad,
» Bolin, J. Z., skollärare, Fyrunga,
» Friberg, A. W., disponent, Skövde;

vid kontoret i *Norrköping*

- herr Wahlberg, Fredrik, ingenjör, Norrköping,
» Mossberg, Robert, brandchef, Norrköping,
» Hedenström, Daniel, ingenjör, Ljusfors, Skärblacka,
» Lagerbäck, E. A., kassör, Norrköping;

vid kontoret i *Nyköping*

- herr Sjöström, G., kyrkoherde, Tuna, Larslund,
- » Weinberg, B., f. d. godsägare, Nyköping,
- » Winblad, Oskar, förvaltare, Nyköping,
- » Uhrberg, Ivar, lantbrukare, St. Kungsladugården, Nyköping;

vid kontoret i *Sundsvall*

- herr Horneij, Arvid, tandläkare, Sundsvall,
- » Hellgren, J., bokhandlare, Sundsvall,
- » Ekholm, R., f. d. riksdagsman, Sundsvall,
- » Thor, C. G., förvaltare, Nedansjö;

vid kontoret i *Umeå*

- herr Boström, N., f. d. riksdagsman, Bodbyn, Burträsk,
- » Collin, K. R., lektor, Umeå,
- » Broman, J., kronolänsman, Teg, Umeå,
- » Öhlén, John, förvaltare, Umeå;

vid kontoret i *Uppsala*

- herr Bring, Sven Kasper, f. d. rådman, Uppsala,
- » Åmark, Fr. Wilh., f. d. rektor, Uppsala,
- » Arnelius, G., organist, Öster-Lövsta,
- » Höök, C., f. d. riksdagsman, Edeby, Rasbokil;

vid kontoret i *Visby*

- herr Forssman, P. A., disponent, Roma kloster,
- » Melin, Oskar, f. d. landskamrerare, Visby,
- » Larsson, K. L. J., riksdagsman, Bondarve,
- » Svallingson, L. E., kronolänsman, Bönders gård, Klintehamn;

vid kontoret i *Vänersborg*

- herr Björklund, E., jägmästare, Vänersborg,
- » Nordin, Fr., rektor, Vänersborg,
- » Johansson, Axel, handlande, Ed,
- » Johansson, Albert, bruksbokhållare, Upphärad;

vid kontoret i *Västerås*

- herr af Billbergh, Th., f. d. lektor, Västerås,
- » Rudberg, Hj., f. d. räntmästare, Västerås,
- » Ugglå, Claes, häradshövding, Västerås,
- » Lindgren, Gustaf, f. d. riksdagsman, Islingby;

vid kontoret i *Växjö*

- herr Bengtsson-Gierup, Hans, distriktslantmätare, Växjö,
» Johansson, O. A., hospitalssyssloman, Växjö,
» Andersson, C. A., landstingsman, Ivla, Boarp,
» Eriksson, J., f. d. riksdagsman, Lindehult, Algutsboda;

vid kontoret i *Örebro*

- herr von Hofsten, H. R., major, Örebro,
» Montgomery-Cederhjelm, R., kammarherre, Segersjö, Lännäs,
» Persson, O., nämndeman, Asker,
» Windahl, Axel, grosshandlare, Örebro;

vid kontoret i *Östersund*

- herr Mattsson, Anders, lasarettssyssloman, Östersund,
» Björklund, Olof, godsägare, Oviken,
» Persson, Per, landstingsman, Trången, Aspås,
» Larsson, Olof, handelsföreståndare, Trångsviken;

*suppleanter:*vid kontoret i *Göteborg*

- herr Lind, C. T., f. d. riksdagsman, Tanum,
» Olbers, Hj., assuranstjänsteman, Göteborg,
» Sandblad, Erik, ombudsman vid hypoteksföreningen, Göteborg,
» Larsson, L., f. d. landstingsman, Huveröd;

vid kontoret i *Malmö*

- herr Persson, Alfred, lantbrukare, Wadensjö,
» Ljung, J., handlande, Hör,
» Rosén, Anders, lektor, Malmö,
» von Porath, Vilhelm, överstlöjtnant, i Lund;

vid kontoret i *Falun*

- herr Nilsson, A., förvaltare, Falun,
» Bohm, H., kronofogde, Falun,
» Thorsell, B., direktör, Wassbo, Ornäs,
» Holst, P., handlande, Malung;

vid kontoret i *Gävle*

- herr Bengtsson, P., f. d. riksdagsman, Glösbo,
» Sjögren, Arv., disponent, Forsbacka,
» Göransson, G. S., ingenjör, Gävle,
» Johnsson, Erik, handlande, Gävle;

vid kontoret i *Halmstad*

- herr Ehnborn, O. E., kronofogde, Halmstad,
- » Frisell, G., fil. doktor, Kullagården, Varberg,
- » Linder, J. R., skollärare, Tvååker,
- » Dahlberg, John, handelsföreståndare, Halmstad;

vid kontoret i *Härnösand*

- herr Björklund, Henrik, hemmansägare, Dynäs,
- » Tham, K., rektor, Härnösand,
- » Högberg, J. O., landstingsman, Näs, Härnösand,
- » Wiklund, N. E., landstingsman, Smöråker, Stigsjö;

vid kontoret i *Jönköping*

- herr Jonsson, Johan, landstingsman, Norrahamnar,
- » Magnusson, August, Svarvartorpet, Anderstorp,
- » Johansson, Edvard, Häradsköp. Skillingaryd,
- » Wall, C., landstingsman, Hakarp;

vid kontoret i *Kalmar*

- herr Modéer, Seth, handlande, Mönsterås,
- » Svensson, J. O., komminister i Torsås,
- » Johansson, Adolf, f. d. riksdagsman, Mölltorp, Färjestaden,
- » Johansson, C. A., handelsföreståndare, Kalmar;

vid kontoret i *Karlskrona*

- herr Olsson, N. P., kamrer, Lörby, Mjällby,
- » Karlsson, K. P., fortifikationskassör, Karlskrona, Oscarsvärn,
- » Svensson, Ferdinand, landstingsman, Fridlevstad, Björkeryd,
- » Appelqvist, Casper, handelsföreståndare, Ronneby;

vid kontoret i *Karlstad*

- herr Johansson, Emil, kyrkovärd, N:a Borgvik,
- » Carlsson, L. J., f. d. riksdagsman, Frosterud, Rudskoga,
- » Nilsson, Nils, Årjäng, Silbodal,
- » Huss, R., kapten, Karlstad;

vid kontoret i *Kristianstad*

- herr Hansson, Joël, handlande, Osby,
- » Persson, Sven, landstingsman, Oppmanna, Arkelstorp,
- » Troedson, Troed, f. d. riksdagsman, Bjärnum,
- » Westerberg, W., landstingsman, Vilan, Långebro;

vid kontoret i *Linköping*

- herr Reutersvärd, Pontus, kapten, Linköping,
» Träff, Axel, fabrikör, Mjölby,
» Tolf, Ernst, kamrer, Linköping,
» Danckwardt-Lillieström, Gösta, kassör, Linköping;

vid kontoret i *Luleå*

- herr Östling, J. E., landstingsman, Gammelstad,
» Lans, E. P., landstingsman, Luleå,
» Wallin, H., rektor, Luleå,
» Sundberg, Ragnar, länsnotarie, Luleå;

vid kontoret i *Mariestad*

- herr Sterner, E., redaktör, Mariestad,
» Holm, G., f. d. läroverksadjunkt, Skara,
» Almin, R., lantbrukare, Lugnås,
» Andersson, J. A., landstingsman, Wättlösa, Götene;

vid kontoret i *Norrköping*

- herr von Malmberg, Karl, kapten, Wij, Okna,
» Andersson, Ernst, lantbrukare, Skälsund, Norrköping,
» Andersson, Gösta, lantbrukare, Kolstad, Norrköping,
» Cederstrand, Th., handlande, Norrköping;

vid kontoret i *Nyköping*

- herr Sandström, G., lantbruksingenjör, Nyköping,
» Tottie, K. F., lantbrukare, Lilla Kungsladugården, Nyköping,
» von Sydow, C. O., kapten, Nyköping,
» Larsson, C. A., inspektor, Danbyholm, Björkvik;

vid kontoret i *Sundsvall*

- herr Hellberg, Alfred, kyrkvärd, Högom, Sundsvall,
» Nilsson, W. E., disponent, Karlsvik, Sundsvall,
» Persson, Johan, handlande, Sundsvall,
» Waller, J. G., kassör, Sundsvall;

vid kontoret i *Umeå*

- herr Grafström, Hj., major, Umeå,
» Dahlén, A., postmästare, Nordmaling,
» Lindgren, J. W., rektor, Umeå,
» Andersson, P., disponent, Norrfors, Brännland;

vid kontoret i *Uppsala*

- herr Jönsson, A., arrendator, Bergby, Örbyhus,
- » Modén, K. H., lantbrukare, Berga, Bergsbrunna,
- » Engström, O. A., direktör, Uppsala,
- » Wiklund, Gustaf, t. f. akademibokhållare, Uppsala;

vid kontoret i *Visby*

- herr Hansén, J. Th., f. d. riksdagsman, Bonsarve, Vamlingbo,
- » Broander, N. J., f. d. riksdagsman, Visby,
- » Kruuse af Verchou, Henning, major, Visby,
- » Söderberg, J. N., stabsintendent, Visby;

vid kontoret i *Vänersborg*

- herr Björkvist, M., tidskrivare, Trollhättan,
- » Bergström, Arvid, handlande, Vänersborg,
- » Engqvist, A. F., kontorschef, Stigen, Färgelanda,
- » Sahlberg, R. C. Th., kapten, Vänersborg;

vid kontoret i *Västerås*

- herr Lindevall, L., f. d. riksdagsman, Säva, Altuna,
- » Holmin, Elis, major, Grävlinge,
- » Zander, J. A., handelsföreståndare, Västerås,
- » Eriksson, Aug., godsägare, Kyrkbyn, Kolbäck;

vid kontoret i *Växjö*

- herr Johansson, S. A., landstingsman, Högahult, Gåvetorp,
- » Bratt, O. F., överstelöjtnant, Växjö,
- » Hjertsson, P. M., landstingsman, Alvesta,
- » Norlin, Anders, dövstumslärare, Växjö;

vid kontoret i *Örebro*

- herr Zethelius, G., major, Örebro,
- » Eriksson, Lars, f. d. riksdagsman, Fällingsbro,
- » Ahlstrand, A. F., kassör, Örebro,
- » Pauli, J. M., jägmästare, Kloten;

vid kontoret i *Östersund*

- herr Olsson, Olof, landstingsman, Fastgården, Oviken,
- » Hemmingsson, Olof, kommunalnämndsordf., Hall-Marby,
- » Fladvad, O. E., landstingsman, Odenslund, Östersund;
- » Olsson, N. O., lantbrukare, Täng.

Tillika beslöts, att protokollsutdrag härom skulle avgå till bankoutskottet med anmodan till utskottet att om valen låta underrätta ej mindre de valda än även fullmäktige i riksbanken samt vederbörande avdelningskontors styrelser.

Nr 85. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 24, med förslag till kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 10 och 21 i lasaretsstadgan den 18 oktober 1901.

Nr 86. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets memorial, nr 4, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret skrivelse angående den del av 1914 års 5 procent statslån, som försållts under år 1915.

Från andra kammaren.

Nr 91. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 24, med förslag till kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 10 och 21 i lasaretsstadgan den 18 oktober 1901.

Nr 92. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 26, angående pension till arbetaren vid statens järnvägsbyggnader L. L. B. Skott; och

nr 27, angående ändring i villkoren för åtnjutande av den stenarbetaren vid statens järnvägar Erik Evald Bergström beviljade pension.

Nr 93. S. D. Hänvisades till lagutskottet följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 18, med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m. avgivna motioner, nämligen av

herrar *Magnusson* i Skövde och *Lundgren*, nr 188; samt
herr *Bengtsson* i Norup, nr 189.

Nr 94. S. D. Upplästes och lades till handlingarna det hos kamrarnas valmän för utseende av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i landsorten räkenskaper och förvaltning den 15 innevarande månad hållna protokoll, varav inhämtades, att vid valen utsetts till

revisorer:

vid kontoret i *Göteborg*

herr Olsson, O. N., f. d. riksdagsman, Broberg, Brodalen,

» Hammarskiöld, C. W. A., major, Göteborg,

» d'Orchimont, Fredrik, f. d. handlande, Floda,

» Liljeros, C. G., kassör, Göteborg;

(Samtliga övriga revisorer och suppleanter finnas uppräknade å sid. 57—64 här framom.)

Och skulle bankoutskottet om dessa val underrättas samt anmodas att lämna såväl fullmäktige i riksbanken som vederbörande avdelningskontor och de valda meddelande om valens utgång.

Den 17 februari.

Från första kammaren.

Nr 87. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 29, angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar; och

nr 33, angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m.

Nr 88. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 28, angående tilläggspension till förre stationskarlen vid statens järnvägar O. Lundgren.

Nr 89. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 32, angående årligt understöd åt biträdande postexpeditören Elin Hedvig Carolina Axelsson.

Nr 90. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion om ändring i gällande bestämmelser angående fyllnadsval till ledamöter i drätselkammare, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 16 saml.

Nr 91. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 2, angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

Punkterna 1—7.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 8.

Lades till handlingarna.

Punkterna 9—15.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 16.

Visades åter till utskottet.

Punkterna 17—35.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 92. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 4, i anledning av väckt motion om vissa ändringar i gällande bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning vid taxering, antog kammaren det förslag, som innefattades i den vid betänkandet fogade reservationen.

Nr 93. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtanden:

nr 3, angående verkställd granskning av riksbankens styrelse och förvaltning.

Punkten 1.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 2.

Lades till handlingarna.

Punkten 3.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 5, angående verkställd granskning av riksgäldskontorets styrelse och förvaltning.

Punkterna 1—4.

Lades till handlingarna.

Punkten 5.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 94. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd, dels ock i ämnet väckta motioner; och

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 19 kap. 17 § strafflagen.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Från andra kammaren.

Nr 95. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 4, i anledning av väckt motion om vissa ändringar i gällande bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning vid taxering; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 96. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion om ändring i gällande bestämmelser angående fyllnadsval till ledamöter i drätselkammare blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 97. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 2, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *andra* huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

Punkterna 1:o)—7:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 8:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 9:o)—15:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Punkten 16:o).

Återförvisades till utskottet för ny behandling.

Punkterna 17:o)—35:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 98. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 3, angående verkställd granskning av riksbankens styrelse och förvaltning.

Punkten 1:o).

Utskottets hemställan bifölles.

Punkten 2:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 3:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 4, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret skrivelse angående den del av 1914 års 5-procent statslån, som försålts under år 1915.

Lades till handlingarna.

nr 5, angående verkställd granskning av riksgäldskontorets styrelse och förvaltning.

Punkterna 1:o)—4:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 5:o).

Utskottets hemställan bifölles.

Nr 99. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd dels ock i ämnet väckta motioner.

Punkten 1:o).

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren det förslag, som innefattas i punkten 1:o) av den utav herr Persson i Norrköping avgivna, vid utlåtandet fogade reservation.

Punkten 2:o).

Kammaren avslog utskottets hemställan samt biföll i stället ett under överläggningen framställt yrkande, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla:

a) att riksdagen ansåge mest önskvärt, att en författning i det syfte som den förevarande icke komme till stånd;

men att, därest Kungl. Maj:t, vid en förnyad allsidig prövning av frågan och med densamma sammanhängande omständigheter skulle finna stadganden i nu förevarande ämne icke kunna undvaras, riksdagen icke hade annat att erinra mot det framlagda förslaget, än att riksdagen ansåge, att Kungl. Maj:t, i sammanhang med sådan författnings ut-

färdande, borde genom fastställande av maximipris eller på annat lika effektivt sätt söka förekomma, att rågmjölet och de produkter, varmed det kunde befinnas nödigt att utdryga rågtillgången, uppskruvades till för konsumenterna oskäligen pris;

b) att herr Åkessons m. fl. och herr Ekerots m. fl. motioner måtte anses besvarade med ovanstående uttalande.

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 19 kap. 17 § strafflagen.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 100. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om vissa ändringar i gällande stadga angående folkundervisningen i riket; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 101. S. D. Vid föredragning av andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående visst tillägg till § 40 i hälsovårdsstadgan blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Den 19 februari.

Från första kammaren.

Nr 95. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 35, angående upplåtelse av vissa kronan tillhöriga områden till Malmbergets municipalsamhälle.

Nr 96. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om anstånd med erläggande av vissa patentavgifter, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 97. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 12, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 11 av utgifter för kapitalökning gjorda framställning i fråga om anslag för anskaffande av ny rullande materiel vid statens järnvägar.

Nr 98. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser:

nr 13, till fullmäktige i riksbanken, i anledning av verkställd granskning av riksbankens styrelse och förvaltning, och

nr 14, till fullmäktige i riksgäldskontoret, i anledning av verkställd granskning av riksgäldskontorets förvaltning.

Nr 99. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 15, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 19 kap. 17 § strafflagen.

Nr 100. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 16, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om anstånd med erläggande av vissa patentavgifter.

Från andra kammaren.

Nr 102. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 29, angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar; samt

nr 33, angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m.

Nr 103. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 28, angående tilläggs pension till förre stationskarlen vid statens järnvägar O. Lundgren; och

nr 32, angående årligt understöd åt biträdande postexpeditören Elin Hedvig Carolina Axelsson.

Nr 104. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande, nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om anstånd med erläggande av vissa patentavgifter biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 105. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 11 av utgifter för kapitalökning gjorda framställning i fråga om anslag för anskaffande av ny rullande materiel vid statens järnvägar; samt

från lagutskottet:

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 19 kap. 17 § strafflagen; och

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om anstånd med erläggande av vissa patentavgifter.

Nr 106. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser:

nr 13, till fullmäktige i riksbanken i anledning av verkställd granskning av riksbankens styrelse och förvaltning; samt

nr 14, till fullmäktige i riksgäldskontoret i anledning av verkställd granskning av riksgäldskontorets förvaltning.

Den 20 februari.

Från första kammaren.

Nr 101. S. D. Företogos val av ej mindre tjugufyra valmän för utseende av dels fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank och kontor, än även tio suppleanter för dessa valmän; och befunnos efter valens slut hava blivit utsedda till

valmän:

herr Barthelson,
» Bäckström,
» Cedercrantz,
» Daunström,
» Ekelund,
» af Ekenstam,
» Eklund, Oskar,

herr Ekman, Johan Emilson,
» Fahlén,
» Gustafsson,
» Hallin,
» Hammarskjöld,
» Hedenstierna,
» Karlsson, K. G.,
» Kvarnzelius,
» Neiglick,
» Nilsson, Johan,
» Paulson,
» Roos,
friherre Silfverschiöld,
herr von Stapelmohr,
» Trygger,
» Wickman,
» Åström;

suppleanter:

herr Pers,
» Boberg,
» von Bahr,
» Permansson,
» Carlsson, Johan,
» Ekman, Carl Gustaf,
» Trana,
» Rooth,
» Jönsson,
» Forssman.

Nr 102. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 30, angående ersättande av vissa förskottsvis utgivna medel.

Nr 103. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 37, angående disponerande av medel för understödjande av arbetslösa tobaksarbetare.

Nr 104. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 31, angående pension å allmänna indragningsstaten åt sergeanten vid Gottlands infanteriregemente J. O. A. Ahlqvist.

Nr 105. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 39, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämmning;

nr 40, med förslag till lag innefattande vissa bestämmelser om insändande till hovrätt av underrätts dombok; samt

nr 41, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i förordningen den 16 juni 1875 angående särskilda protokoll över lagfarter, in-teckningar och andra ärenden.

Nr 106. S. D. Efter föredragning av nedannämnda motioner:

nr 67, av herr *Bergqvist m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m.; och

nr 68, av herr *Ekman, Karl Johan*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning; hänvisades dessa motioner till lagutskottet.

Nr 107. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets ut-låtande nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående användande i vissa fall av proportionellt valsätt vid val till skolråd samt gemensamt kyrko- och skolråd, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 108. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden och me-morial:

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 2 angående fast-ställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916 i vad densamma innefattar förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa personer, ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 7, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 3 angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1916, i vad densamma innefattar förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa personer, dels ock en i ämnet väckt motion; samt

nr 8, i anledning av justitieombudsmannens framställning om pen-sion för sekreteraren i justitieombudsmansexpeditionen K. von Matern.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Från andra kammaren.

Nr 107. S. D. Företogos val av ej mindre tjugufyra valmän för utseende av dels fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank och kontor, än även sex suppleanter för dessa valmän; och befunnos efter valens slut hava blivit utsedda till

valmän:

herr Adelswärd,
» Andersson i Höckerum,
» Berg i Munkfors,
» Carlson i Herrljunga,
» Christierson,
» Edbom,
» Hellberg i Lycksele,
» Henrikson,
» Kristensson,
» Lindman,
» Magnusson i Tumhult,
» E. A. Nilson i Örebro,
» Nilsson i Bonarp,
» Olsson i See,
» Palmstierna,
» Persson i Norrköping,
» Rydén i Malmö,
» Röing,
» Schotte,
» Sommelius,
» Ström,
» Söderberg i Stockholm,
» Vahlquist, och
» Waldén; samt

suppleanter:

herr Gabrielsson,
» Jonsson i Gumboda,
» Svensson i Kompersmåla,
» Olofsson i Åvik,
» Nilsson i Kristianstad, och
» Bäcklund.

Nr 108. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 35, angående upplåtelse av vissa kronan tillhöriga områden till Malmbergets municipalsamhälle.

Nr 109. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 37, angående disponerande av medel för understödjande av arbetslösa tobaksarbetare; och skulle till utskottet jämväl överlämnas några i anledning av propositionen inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 110. S. D. Hänvisades till lagutskottet följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 18, med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m. avgivna motioner, nämligen av

herr *Hellberg* i Ljungskile m. fl., nr 190;

» *Rydholm* m. fl., nr 191; och

» *Rydholm*, nr 192.

Nr 111. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående användande i vissa fall av proportionellt valsätt vid val till skolråd samt gemensamt kyrko- och skolråd.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 112. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 2, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916, i vad densamma innefattar förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa personer, ävensom en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 7, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 3, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1916, i vad densamma innefattar förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa personer, dels ock en i ämnet väckt motion.

Punkten 1:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 2:o).

Kammaren biföll den i ämnet väckta motionen.

nr 8, i anledning av justitieombudsmannens framställning om pension för sekreteraren i justitieombudsmansexpeditionen K. von Matern.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 113. S. D. Vid föredragning av andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förläggningsorten för hovrätten över Skåne och Blekinge biföll kammaren utskottets hemställan.

Den 23 februari.

Från första kammaren.

Nr 109. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens sistlidna år församlade revisorers berättelse om verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1913.

Nr 110. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet nedan nämnda motioner:

nr 69, av herr *Clason*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m.; och

nr 70, av herr *von Mentzer*, i samma ämne.

Nr 111. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Asplund* väckt motion, nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avsättande till nationalpark av ett område norr om Torne träsk i Norrbottens län.

Från andra kammaren.

Nr 114. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 39, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämning;

nr 40, med förslag till lag innefattande vissa bestämmelser om insändande till hovrätt av underrätts dombok; samt

nr 41, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i förordningen den 16 juni 1875 angående särskilda protokoll över lagfarter, inteckningar och andra ärenden.

Nr 115. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 30, angående ersättande av vissa förskottsvis utgivna medel.

Nr 116. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 31, angående pension å allmänna indragningsstaten åt sergeanten vid Gottlands infanteriregemente J. O. A. Ahlqvist.

Nr 117. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner av:

herr *Rydén* i Malmö, nr 193;

herrar *Nilsson* i Linnås och *Gabrielsson*, nr 194; och

herr *Rehn*, nr 195;

alla i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 18, med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m.; samt

herr *Lundgren m. fl.*, nr 196, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om lagstiftningsåtgärder i syfte att ogift man och kvinna, som sammanbott med varandra, må under vissa förutsättningar kunna av domstol förklaras för äkta makar.

Nr 118. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *von Hofsten* avgiven motion, nr 197, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 23, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 35 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin m. m.

Den 24 februari.

Från första kammaren.

Nr 112. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkanden:

nr 5, i anledning av väckt motion angående stämpelfrihet för missiv för predikoprovs avläggande, och

nr 6, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å kaustikt kali och natron,

biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 113. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtande och memorial:

nr 6, i anledning av väckt motion om förslag till ändrade lagbestämmelser i fråga om utlännings rätt att besitta fastighet i Sverige; och

nr 7, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande

lagutskottets utlåtande nr 3 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd, dels ock i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 114. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

Punkterna 1—9.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 10.

Lades till handlingarna.

Punkterna 11—38.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 39.

Visades åter till utskottet.

Punkterna 40—59.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 60 och 61.

Lades till handlingarna.

Punkterna 62—76.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 77 och 78.

Lades till handlingarna.

Punkterna 79—82.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 83.

Lades till handlingarna.

Punkterna 84—89.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 90.

Lades till handlingarna.

Punkterna 91—94.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 2, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i vad angår jordbruksärendena.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 3, i anledning av väckta motioner om utförande av djupboringar i Skåne och sydligaste delen av Halland.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 4, i anledning av väckt motion om ändring i gällande bestämmelser rörande försäljning av kronodomäner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 115. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion om skrivelse till Konungen med begäran om utredning rörande åtgärder till förebyggande av simulation bland inskrivningsskyldige och värnpliktige, avslog kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt och biföll den i ämnet väckta motionen.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas medkammaren.

Nr 116. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Konungen i fråga om hovrättens över Skåne och Blekinge förläggning, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 119. S. D. Hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorers berättelse om den år 1914 av dem verkställda granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1913.

Nr 120. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 5, i anledning av väckt motion angående stämpelfrihet för missiv för predikoprovs avläggande; och

nr 6, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å kaustikt kali och natron.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 121. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande och memorial:
nr 6, i anledning av väckt motion om förslag till ändrade lagbestämmelser i fråga om utlännings rätt att besitta fastighet i Sverige.
Utskottets hemställan bifölls.

nr 7, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 3 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående siktnings av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd, dels ock i ämnet väckta motioner.

Punkten 1:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 2:o).

Lades till handlingarna.

Nr 122. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

Punkterna 1:o)—9:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 10:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 11:o)—38:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Punkten 39:o).

Återförvisades till utskottet för ny behandling.

Punkterna 40:o)—59:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 60:o) och 61:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 62:o)—76:o).

Utskottets i dessa punkter gjorda framställningar bifölls av kammaren.

Punkterna 77:o) och 78:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 79:o)—82:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 83:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 84:o)—89:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 90:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 91:o)—94:o).

Vad utskottet hemställt bifölles.

Nr 123. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 2, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i vad angår jordbruksärendena;

nr 3, i anledning av väckta motioner om utförande av djupborrningar i Skåne och sydligaste delen av Halland; och

nr 4, i anledning av väckt motion om ändring i gällande bestämmelser rörande försäljning av kronodomäner.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Den 26 februari.

Från första kammaren.

Nr 117. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 43, med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten.

Nr 118. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 34, angående försäljning av viss kronans andel i det till soldatroten nr 67 vid Uppvidinge kompani av Kalmar regemente hörande soldattorp i Kronobergs län;

nr 44, angående försäljning till Strängnäs landsförsamling av mark från förra hospitalshemmanet Stenby nr 1 i Södermanlands län; samt

nr 45, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Nr 119. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Dahl* väckt motion, nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 16 saml.

proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 35 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin m. m.

Nr 120. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 9, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande punkten 2:o) av utskottets utlåtande nr 7, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 3, i vad densamma innefattar förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa personer, dels ock en i ämnet väckt motion, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 121. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 19, till Konungen, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd, dels ock i ämnet väckta motioner.

Nr 122. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 2 angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916, i vad densamma innefattar förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa personer, ävensom en i ämnet väckt motion; och

nr 18, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 3 angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1916, i vad densamma innefattar förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa personer.

Från andra kammaren.

Nr 124. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Stenudd* avgiven motion, nr 198, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 19, angående avsättande till nationalpark av ett område norr om Torne träsk i Norrbottens län.

Nr 125. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 9, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande punkten 2:o) av utskottets utlåtande nr 7, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 3, i vad densamma innefattar förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa personer, dels ock en i ämnet väckt motion.

Den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 126. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 115, innefattande delgivning av nämnda

kammarens beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion om skrivelse till Konungen med begäran om utredning rörande åtgärder till förebyggande av simulation bland inskrivningsskyldige och värnpliktige, beslöt andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt andra tillfälliga utskott.

Nr 127. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från bankoutskottet:

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 2 angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916, i vad densamma innefattar förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa personer, ävensom en i ämnet väckt motion; och

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 3 angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1916, i vad densamma innefattar förslag om beviljande av årliga understöd åt vissa personer; samt

från lagutskottet:

nr 19, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd dels ock i ämnet väckta motioner.

Den 27 februari.

Från första kammaren.

Nr 123. S. D. Upplästes och lades till handlingarna ett hos kamrarnas valmän för utseende av kommitterade för tryckfrihetens vård denna dag hållet protokoll, varav inhämtades, att till kommitterade blivit utsedda:

f. d. riksantikvarien Gustaf Oscar Augustin Montelius,
f. d. lektorn Teofron Adolf Säve,
f. d. bibliotekarien, svenska akademien ständige sekreterare Erik Axel Karlfeldt,
f. d. justitierådet Ernst Trygger,
riksbanksfullmäktiges ordförande Sixten Gabriel von Friesen,
hovrättsfiskalen Karl Johan Daniel Schlyter;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnande för de valda, dels ock till paragraf rörande valet i riksdagsbeslutet.

Nr 124. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en av greve *Posse m. fl.* väckt motion, nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 10 och 21 i lasaretsstadgan.

Nr 125. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av väckt motion om befogenhet för kyrkostämman att fastställa tid för sådan stämmas hållande.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 5, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utsträckt kommunal skattskyldighet för kronoparker och andra statsdomäner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 126. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 4, angående regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till lantförvarsdepartementet.

Punkterna 1—23.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 24.

Lades till handlingarna.

Punkterna 25—31.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 32 och 33.

Lades till handlingarna.

Punkterna 34—36.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 37.

Lades till handlingarna.

Punkterna 38—49.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 50 och 51.

Lades till handlingarna.

Punkterna 52—56.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 127. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 7, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet.

Punkterna 1—8.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 9 och 10.

Lades till handlingarna.

Punkten 11.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 12.

Lades till handlingarna.

Punkterna 13—18.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 19.

Lades till handlingarna.

Punkterna 20 och 21.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 22.

Lades till handlingarna.

Punkten 23.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 24.

Lades till handlingarna.

Punkterna 25—43.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 44.

Lades till handlingarna.

Punkterna 45—54.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 55.

Lades till handlingarna.

Punkterna 56—59.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 60.

Lades till handlingarna.

Punkterna 61—63.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 128. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 11, i anledning av kamrarnas återremiss av punkt 16 (avlöningar till civila ledamöter i krigsrätterna m. fl.) i statsutskottets utlåtande nr 2 angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 129. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande nr 5, i anledning av väckta motioner om ändring i villkoren för försäljning av vissa kronodomäner m. m., biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 130. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av herr Roséns motion, nr 62, angående skrivelse till Konungen i fråga om åtgärder för att genom främjande av Norrlands kolonisation hämma emigrationen, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 128. S. D. Upplästes och lades till handlingarna det hos kamrarnas valmän för utseende av kommitterade för tryckfrihetens vård denna dag hållna protokoll, varav inhämtades, att till kommitterade blivit utsedde:

f. d. riksantikvarien Gustaf Oscar Augustin Montelius,
f. d. lektorn Teofron Adolf Säve,
f. d. bibliotekarien, svenska akademiens ständige sekreterare Erik Axel Karlfeldt,
f. d. justitierådet Ernst Trygger,
riksbanksfullmäktiges ordförande Sixten Gabriel von Friesen, och
hovrättsfiskalen Karl Johan Daniel Schlyter;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna avgiva förslag till dels förordnanden för de valde, dels ock paragraf rörande valet i riksdagsbeslutet.

Nr 129. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 43, med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten.

Nr 130. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 34, angående försäljning av viss kronans andel i det till soldatroten nr 67 vid Uppvidinge kompani av Kalmar regemente hörande soldattorp i Kronobergs län;

nr 44, angående försäljning till Strängnäs landsförsamling av mark från förra hospitalshemmanet Stenby nr 1 i Södermanlands län; samt

nr 45, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Nr 131. S. D. Hänvisades till statsutskottet följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 37, angående disponerande av medel för understödjande av arbetslösa tobaksarbetare avgivna motioner, nämligen av

herr Nilsson i Kristianstad m. fl., nr 199, och
herr Söderberg i Stockholm, nr 200.

Nr 132. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 11, i anledning av kamrarnas återremiss av punkt 16 (avlöningar till civila ledamöter i krigsrätterna m. fl.) i statsutskottets utlåtande nr 2 angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 133. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 5, i anledning av väckta motioner om ändring i villkoren för försäljning av vissa kronodomäner m. m.; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 134. S. D. Vid föredragning av andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, angående herr Jonssons i Gumboda motion, nr 18, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av gällande resereglemente, blev utskottets hemställan av kammaren bifallen; och skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 135. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av väckt motion om befogenhet för kyrkostämma att fastställa tid för sådan stämmas hållande; och

nr 5, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utsträckt kommunal skattskyldighet för kronoparker och andra statsdomäner.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 136. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 4, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *fjärde* huvudtitel, innefattande anslagen till lantförvarsdepartementet.

Punkterna 1:o)—23:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 24:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 25:o)—31:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkterna 32:o) och 33:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 34:o)—36:o).

Utskottets i dessa punkter gjorda framställningar biföllos av kammaren.

Punkten 37:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 38:o)—49:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 50:o) och 51:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 52:o)—56:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Nr 137. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 7, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *sjunde* huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet.

Punkterna 1:o)—8:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 9:o) och 10:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 11:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 12:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 13:o)—18:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 19:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 20:o) och 21:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 22:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 23:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 24:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 25:o)—43:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Punkten 44:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 45:o)—54:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 55:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 56:o)—59:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 60:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 61:o)—63:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 138. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skyldighet för tillverkare av frukt- och bärsaft m. m. att å varans etikett och omslag angiva tillverkarens namn och varans ingredienser.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 139. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av herrar Henriksons och Elissons motion, nr 91, samt herr Molins i Dombäcksmark m. fl. motion, nr 169,

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 16 saml.

om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt till en fri resa till och från hemorten för till tjänstgöring inkallade värnpliktige och landstormsmän. Ärendet återförvisades till utskottet för ny behandling.

Nr 140. S. D. Vid föredragning av andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående minskning i kostnaderna för expeditionslösen vid lagfart å fång till fast egendom blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Den 2 mars.

Från första kammaren.

Nr 131. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 36, angående anskaffande av motorcyklar för armén.

Nr 132. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 38, angående pension åt vaktaren vid Kaknäs skjutbanor K. A. Lindbloms änka Matilda Lindblom, född Käck.

Nr 133. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 134, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, angående herr Jonssons i Gumboda motion, nr 18, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av gällande resereglemente, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 134. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 138, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skyldighet för tillverkare av frukt- och bärsafter m. m. att å varans etikett och omslag angiva tillverkarens namn och varans ingredienser, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Från andra kammaren.

Nr 141. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *E. A. Nilson* i Örebro m. fl. avgiven motion, nr 201, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 24, med förslag till kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 10 och 21 i lasaretsstadgan den 18 oktober 1901.

Den 3 mars.

Från första kammaren.

Nr 135. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nädiga proposition nr 42, angående försäljning av Livregementets grenadjärers och Livregementets husarers förutvarande övningsfält Sannahed.

Nr 136. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Kjellén* väckt motion, nr 74, angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning av frågan om den politiska rösträttens utveckling till röstplikt.

Nr 137. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående utgifter för kapitalökning i avseende å de till civildepartementet hörande affärsdrivande verken.

Punkterna 1—10.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 11.

Lades till handlingarna.

Punkterna 12—23.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 24.

Lades till handlingarna.

Punkten 25.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 26.

Lades till handlingarna.

Nr 138. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial nr 7, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 4, i anledning av väckt motion om vissa ändringar i gällande bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning vid taxering, förkastades den av utskottet i memorialet föreslagna voteringsproposition.

Nr 139. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 8, i anledning av justitieombudsmannens framställning till riksdagen om åtgärder för åstadkommande av en mera tillförlitlig värdering av dödmans bo, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 140. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förläggning av statens lantbruksskolor till lämpliga kronoegendomar;

nr 7, i anledning av väckt motion om viss ändring i gällande bestämmelser för lån ur torvlånefonden;

nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ersättning åt torpare och lägenhetsinnehavare å kronopark för av ålgar förorsakad skada;

nr 9, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ersättning till mindre jordbrukare i skogsbygder för å dem tillhörig gröda av ålgar förorsakad skada;

nr 10, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående avsöndringsinnehavares befriande från avgäld;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av vissa kronan tillhöriga områden till Malmbergets municipalsamhälle;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord; samt

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägareandelar i gruvor.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 141. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag nr 20, till riksdagens förordnanden för kommitterade för tryckfrihetens vård.

Från andra kammaren.

Nr 142. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 36, angående anskaffande av motorecyklar för armén.

Nr 143. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 38, angående pension åt vaktaren vid Kaknäs' skjutbanor K. A. Lindbloms änka Matilda Lindblom, född Käck.

Nr 144. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 42, angående försäljning av Livregementets grenadjärers och Livregementets husarers förutvarande övningsfält Sannahed.

Nr 145. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 8, i anledning av justitieombudsmannens framställning till riksdagen om åtgärder för åstadkommande av en mera tillförlitlig värdering av död mans bo; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 146. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående utgifter för kapitalökning i avseende å de till civildepartementet hörande affärsdrivande verken.

Punkterna 1:o)—10:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 11:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 12:o)—23:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Punkten 24:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 25:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 26:o).

Lades till handlingarna.

Nr 147. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 7, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 4, i anledning av väckt motion om vissa ändringar i gällande bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning vid taxering.

Den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 148. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förläggning av statens lantbruksskolor till lämpliga kronoegendomar;

nr 7, i anledning av väckt motion om viss ändring i gällande bestämmelser för lån ur torvlånefonden;

nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ersättning åt torpare och lägenhetsinnehavare å kronopark för av ålgar förorsakad skada;

nr 9, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ersättning till mindre jordbrukare i skogsbygder för å dem tillhörig gröda av ålgar förorsakad skada;

nr 10, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående avsöndringsinnehavares befriande från avgäld;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av vissa kronan tillhöriga områden till Malmbergets municipal-samhälle;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord; och

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägareandelar i gruvor.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Den 5 mars.

Från första kammaren.

Nr 142. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 46, angående understöd åt Sveriges frivilliga landstormsanslag.

Nr 143. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 21, angående av riksdagen beslutad ändring i rikets grundlagar;

nr 22, angående av riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar; och

nr 25, i anledning av väckt motion om befogenhet för kyrkostämman att fastställa tid för sådan stämmas hållande.

Från andra kammaren.

Nr 149. S. D. Anmälades och godkändes dels *konstitutionsutskottets* förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 21, angående av riksdagen beslutad ändring i rikets grundlagar;

nr 22, angående av riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar; och

nr 25, i anledning av väckt motion om befogenhet för kyrkostämman att fastställa tid för sådan stämmas hållande;

dels ock *riksdagens kanslis* förslag, nr 20, till riksdagens förordnanden för kommitterade för tryckfrihetens vård.

Den 6 mars.

Från första kammaren.

Nr 144. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 50, angående anslag till vissa byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar m. m.

Nr 145. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 47, angående försäljning av vissa Varbergs f. d. fästning tillhörande områden.

Nr 146. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande nr 6, i anledning av väckt motion om ändring av § 55 riksdagsordningen, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 147. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel; och

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av ångpanneanläggningen vid Svea trängkårs kasernetablissemang i Örebro.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 148. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till beskattning av nöjestillställningar, biföll kammaren vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 149. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, angående skrivelse till Konungen om åvägabringande av ändamålsenligare bestämmelser rörande överföring av flyttningsbetyg m. m., biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt; och skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas medkammaren.

Nr 150. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t om upprättande av ett statstidningsföretag m. m., biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 151. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av herr Jan Erik Berglunds motion, nr 65, angående skrivelse till Konungen med begäran om undersökning rörande möjligheten att tillverka potatisflingor i så stor myckenhet, att landets behov därav tillgodoses m. m., biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 152. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av herr Knausts motion, nr 43, om åvägabringande av en närings- och arbetsstatistisk utredning beträffande hotell-, restaurang- och kaférorelsen i Sverige, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 153. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, med anledning av en av herr Hallberg väckt motion, nr 57, angående skrivelse till Konungen i fråga om förbud mot införsel av fjädrar av vilda fåglar, avslog kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt och biföll den i ämnet väckta motionen.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas medkammaren.

Från andra kammaren.

Nr 150. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 46, angående understöd åt Sveriges frivilliga landstormsorganisationer.

Nr 151. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 47, angående försäljning av vissa Varbergs f. d. fästning tillhörande områden.

Nr 152. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Kaijsers* motion, nr 202, om ändrad lydelse av § 21 riksdagsordningen.

Nr 153. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av dels herr Olofssons i Digernäs motion nr 149 om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning mot spel å utländska lotterier m. m., dels herrar Lindhagens och Månssons motion nr 179 om skrivelse till Kungl. Maj:t angående framförande till internationellt övervägande och eventuell överenskommelse av frågan om förbud mot penninglotterier m. m.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr Helger m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen med det tillägg till motiveringen, att nederst å sidan 7 infördes följande:

Vad herrar Lindhagens och Månssons yrkande angår låter det ju tänka sig, att även på internationell väg avtal skulle kunna ingås, som kunde vara av stort värde för vårt land. Det syfte, som uppbär nämnda yrkande, synes därför också böra övervägas och möjligheterna för en framkomst även på denna väg i sinom tid undersökas.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag ur protokollet delgivas första kammaren.

Nr 154. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 6, i anledning av väckt motion om ändring av § 55 riksdagsordningen.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Nr 155. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtiteln allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel; och

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av ångpanneanläggningen vid Svea trängkårs kasernetablissemang i Örebro.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Den 9 mars.

Från första kammaren.

Nr 154. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 49, angående anskaffande av viss artilleriemateriel.

Nr 155. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 56, angående pension till förre båtsmannen Jonas Lindberg.

Nr 156. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial nr 9, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets memorial nr 7, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 4, i anledning av väckt motion om vissa ändringar i gällande bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning vid taxering.

Nr 157. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 153, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning av dels herr Olofssons i Digernäs motion nr 149 om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning mot spel å utländska lotterier m. m., dels herrar Lindhagens och Månssons motion nr 179 om skrivelse till Kungl. Maj:t angående framförande till internationellt övervägande och eventuell överenskommelse av frågan om förbud mot penninglotterier m. m., beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Från andra kammaren.

Nr 156. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 50, angående anslag till vissa byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar m. m.

Nr 157. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial, nr 9, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets memorial nr 7, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 4, i anledning av väckt motion om vissa ändringar i gällande bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning vid taxering.

Nr 158. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 149, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, angående skrivelse till Konungen om åvägabringande av ändamålsenligare bestämmelser rörande överföring av flyttningsbetyg m. m., beslöt andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Nr 159. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 153, innefattande delgivning av dess andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, med anledning av en av herr Hallberg väckt motion, nr 57, angående skrivelse till Konungen i fråga om förbud mot införsel av fjädrar av vilda fåglar, beslöt andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt andra tillfälliga utskott.

Den 10 mars.

Från första kammaren.

Nr 158. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 55, angående pension åt kommissionslantmätaren Anders Magnusson.

Nr 159. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 48, angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar;

nr 52, angående försäljning till Kopparbergs köping av vissa delar av gruvingenjörsbostället Stora Gården nr 1 och Stortorp nr 1 i Ljusnarsbergs socken av Örebro län;

nr 53, angående avstående till Eskilstuna stad av kronan eventuellt tillkommande rätt till visst område av den så kallade Västermarken; samt

nr 54, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Nr 160. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden och memorial:
nr 10, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde
huvudtitel, innefattande auslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkterna 1—3.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 4.

Lades till handlingarna.

Punkterna 5—15.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 16.

Lades till handlingarna.

Punkterna 17—29.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 30.

Lades till handlingarna.

Punkterna 31—43.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggs-
pension till förre stationskarlen vid statens järnvägar O. Lundgren.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt
understöd åt biträdande postexpeditören Elin Hedvig Carolina Axelsson.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 13, angående pension åt pappersmästaren vid Tumba bruk G.
W. Svensson.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 14, angående avskrivning av osäkra fordringar vid riksbankens
huvudkontor och avdelningskontoret i Malmö.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 15, i anledning av framställning från fullmäktige i riksbanken
om befrielse för en bankens tjänsteman att gälda en vid växling upp-
kommen brist.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 16, i anledning av väckt motion om pension åt änkefru Anna
Amalia Sandström, född Pilblad.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 17, i anledning av väckt motion om anslag till utgivande av en uppslagsbok över 1915 års lagtima riksdags verksamhet.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 161. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtanden:

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 32 § i förordningen den 9 juni 1871 angående fattigvården,

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 4 mars 1862 om tio-årig preskription och om årsstämmning,

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande vissa bestämmelser om insändande till hovrätt av under-rätts dombok, samt

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i förordningen den 16 juni 1875 angående särskilda protokoll över lagfarter, inteckningar och andra ärenden, biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 162. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 14, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 15, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om bidrag av statsmedel till kostnaderna för indelning, förbättring och underhåll av enskilda vägar å landet m. m.

Kammaren biföll den av herr Lindblad m. fl. vid utlåtandet fogade reservation.

Nr 163. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om understöd utan fattigvårds karaktär åt barn till ensamma mödrar, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 164. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 26, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under utgifter för kapitalökning, punkt 4, gjorda framställning om anslag för fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende.

Från andra kammaren.

Nr 160. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 49, angående anskaffande av viss artillerimateriel.

Nr 161. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 56, angående pension till förre båtsmannen Jonas Lindberg.

Nr 162. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Molin* i Dombäcksmark avgiven motion, nr 203, angående omorganisation av riksdagsarbetet.

Nr 163. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till beskattning av nöjestillställningar; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan, dock med uteslutande av dess motivering.

Nr 164. S. D. Vid föredragning av andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande åt skolråd och kyrkostämma av större inflytande vid fastställande av skolform blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 165. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande möjligheten att tillverka potatisflingor i så stor myckenhet, att landets behov därav tillgodoses m. m.; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 166. S. D. Vid föredragning av andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående indragning av vetenskapsakademiens almanacksprivilegium biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 167. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 10, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkterna 1:o)—3:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 4:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 5:o)—15:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 16:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 17:o)—29:o).

Utskottets i dessa punkter gjorda framställningar biföllos av kammaren.

Punkten 30:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 31:o)—43:o).

Vad utskottet hemställt biföllos.

Nr 168. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggs-pension till förre stationskarlen vid statens järnvägar O. Lundgren;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt biträdande postexpeditören Elin Hedvig Carolina Axelsson;

nr 13, angående pension åt pappersmästaren vid Tumba bruk G. W. Svensson;

nr 14, angående avskrivning av osäkra fordringar vid riksbankens huvudkontor och avdelningskontoret i Malmö;

nr 15, i anledning av framställning från fullmäktige i riksbanken om befrielse för en bankens tjänsteman att gälda en vid växling uppkommen brist;

nr 16, i anledning av väckt motion om pension åt änkefru Anna Amalia Sandström, född Pilblad; och

nr 17, i anledning av väckt motion om anslag till utgivande av en uppslagsbok över 1915 års lagtima riksdags verksamhet.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden och memorial hemställt.

Nr 169. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 32 § i förordningen den 9 juni 1871 angående fattigvården;

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 4 mars 1862 om tio-årig preskription och om årsstämmning;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande vissa bestämmelser om insändande till hovrätt av under-rätts dombok; samt

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i förordningen den 16 juni 1875 angående särskilda protokoll över lagfarter, inteckningar och andra ärenden.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls av kammaren.

Nr 170. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 14, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmåteriförrättningar.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr vice talmannen D. Persson m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 171. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 26, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under utgifter för kapitalökning, punkt 4, gjorda framställning om anslag för fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende.

Den 12 mars.

Från första kammaren.

Nr 165. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 51, angående upphörande av ett staden Karlstad beviljat privilegium i fråga om skyldigheten att bygga och underhålla bro över Klarälvens västra älvgren vid nämnda stad.

Nr 166. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser:

nr 27, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggs pension till förre stationskarlen vid statens järnvägar O. Lundgren;

nr 28, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt biträdande postexpeditören Elin Hedvig Carolina Axelsson; samt

nr 29, till fullmäktige i riksgäldskontoret, i anledning av väckt motion om pension åt änkefru Anna Amalia Sandström, född Pilblad.

Från andra kammaren.

Nr 172. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 48, angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar;

nr 51, angående upphörande av ett staden Karlstad beviljat privilegium i fråga om skyldigheten att bygga och underhålla bro över Klarälvens västra älvgren vid nämnda stad;

nr 54, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 53, angående avstående till Eskilstuna stad av kronan eventuellt tillkommande rätt till visst område av den så kallade Västermarken, samt

nr 52, angående försäljning till Kopparbergs köping av vissa delar av gruvingenjörsbostället Stora Gården nr 1 och Stortorp nr 1 i Ljusnarsbergs socken av Örebro län.

Nr 173. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 55, angående pension åt kommissionslantmätaren Anders Magnusson.

Nr 174. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Kristensson* avgiven motion, nr 204, om införande i reglementet för riksgäldskontoret av viss bestämmelse angående förfarandet vid upplåning inom landet.

Nr 175. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser *dels* till Konungen:

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggs-pension till förre stationskarlen vid statens järnvägar O. Lundgren; och

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt biträdande postexpeditören Elin Hedvig Carolina Axelsson;

dels ock till fullmäktige i riksgäldskontoret, nr 29, i anledning av väckt motion om pension åt änkefru Anna Amalia Sandström, född Pilblad.

Den 13 mars.*Från första kammaren.*

Nr 167. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 57, angående beviljande av lån av statsmedel för understödjande av behövande konstidkare;

nr 59, angående anslag till istandsättaude av Sandvikens hamn på Öland; samt

nr 60, angående tillsättning av tjänster vid länsstyrelsen i Stockholms län m. m.

Nr 168. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 61, angående pension åt ritaren å ingenjördepartementet vid flottans stations i Stockholm varv N. A. A. Petterssons änka Ida Augusta Pettersson; och

nr 62, angående årliga understöd åt konstapeln vid flottans poliskår N. G. Bruhns änka Jones Anna Larsdotter Bruhn och makarnas minderåriga barn samt åt konstapeln vid samma poliskår J. A. Svenssons änka Amalia Charlotta Svensson och makarnas minderåriga barn.

Nr 169. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 8, angående regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

Punkterna 1—24.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 25.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den vid förevarande punkt avgivna reservation.

Punkterna 26—108.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 109.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag,

som innefattades i den av herr Swartz m. fl. vid denna punkt avgivna reservation.

Punkten 110.

Utskottets hemställan bifölles.

Punkten 111.

Lades till handlingarna.

Punkterna 112—116.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkten 117.

Lades till handlingarna.

Punkterna 118—140.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkten 141.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning.

Punkterna 142—147.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkten 148.

Lades till handlingarna.

Punkterna 149—152.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkten 153.

Lades till handlingarna.

Punkterna 154—156.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkten 157.

Lades till handlingarna.

Punkterna 158 och 159.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkten 160.

Lades till handlingarna.

Punkterna 161—163.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkten 164.

Lades till handlingarna.

Punkterna 165—184.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 185.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den av herr Swartz m. fl. vid denna punkt avgivna reservation.

Punkterna 186—206.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 170. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 18, i anledning av väckt motion om införande i lagen angående sparbanker av viss bestämmelse rörande sparbanks rätt att belåna in-teckning i fastighet, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 171. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande, nr 13, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om förslag till ändring i visst syfte av 17 kap. handelsbalken, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 176. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 15, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om bidrag av statsmedel till kostnaderna för indelning, förbättring och underhåll av enskilda vägar å landet m. m.

Kammaren avlog utskottets hemställan samt biföll i stället den av herr Lindblad m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 177. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 8, angående regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

Punkterna 1:o)—110:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 111:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 112:o)—116:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 117:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 118:o)—147:o).

Utskottets i dessa punkter gjorda framställningar biföllos av kammaren.

Punkten 148:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 149:o)—152:o).

Vad utskottet hemställt biföllos.

Punkten 153:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 154:o)—156:o).

Vad utskottet hemställt biföllos.

*Punkten 157:o).*⁶

Lades till handlingarna.

Punkterna 158:o) och 159:o).

Vad utskottet hemställt biföllos.

Punkten 160:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 161:o)—163:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 164:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 165:o)—206:o).

Vad utskottet i dessa punkter hemställt biföllos av kammaren.

Nr 178. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av herr Bengtssons i Kullen motion, nr 93, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt för vissa innehavare av kommunala uppdrag att vid skriftväxling i tjänsteärende med statens verk och myndigheter använda tjänstefrimärken och tjänstebrevkort.

Utskottets hemställan biföllos.

Nr 179. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av herr Erikssons i Grängesberg m. fl. motion, nr 163, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av understöd utan fattigvårds karaktär åt barn till ensamma mödrar; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 180. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, på grund av kammarens återremiss av utskottets

utlåtande nr 2, i anledning av herrar Henriksons och Elissons motion, nr 91, samt herr Molins i Dombäcksmark m. fl. motion, nr 169, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt till en fri resa till och från hemorten för till tjänstgöring inkallade värnpliktige och landstormsmän.

Vad utskottet hemställt bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 181. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande, nr 18, i anledning av väckt motion om införande i lagen angående sparbanker av viss bestämmelse rörande sparbanks rätt att belåna inteckning i fastighet blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 182. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 13, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om förslag till ändring i visst syfte av 17 kap. handelsbalken; och bifölls därvid utskottets hemställan.

Den 16 mars.

Från första kammaren.

Nr 172. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 63, angående anslag till elektrisk anläggning vid Ultuna; och

nr 64, angående försäljning till staden Åmål av tre kronolägenheter.

Nr 173. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en av herr *Asplund* väckt motion, nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten.

Nr 174. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel, och

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgande av ångpanneanläggningar vid Svea trängkärs kasernetablissemang i Örebro.

Nr 175. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 180, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, på grund av samma kammares återremiss av utskottets utlåtande nr 2, i anledning av herrar Henriksons och Elissons motion, nr 91, samt herr Molins i Dombäcksmark m. fl. motion, nr 169, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt till en fri resa till och från hemorten för till tjänstgöring inkallade värnpliktige och landstormsmän, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Från andra kammaren.

Nr 183. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 57, angående beviljande av lån av statsmedel för understödjande av behövande konstidkare;

nr 59, angående anslag till istandsättande av Sandvikens hamn på Öland; och

nr 60, angående tillsättning av tjänster vid länsstyrelsen i Stockholms län m. m.

Nr 184. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 61, angående pension åt ritaren å ingenjördepartementet vid flottans stations i Stockholm varv N. A. A. Petterssons änka Ida Augusta Pettersson; samt

nr 62, angående årliga understöd åt konstapeln vid flottans poliskår N. G. Bruhns änka Jones Anna Larsdotter Bruhn och makarnas minderåriga barn samt åt konstapeln vid samma poliskår J. A. Svenssons änka Amalia Charlotta Svensson och makarnas minderåriga barn.

Nr 185. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel; och

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av ångpanneanläggningen vid Svea trängkärs kasernetablissemang i Örebro.

Den 17 mars.*Från första kammaren.*

Nr 176. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 65, angående fortsatt anvisande av medel till understöd för byggandet av en flytdocka i Göteborg.

Nr 177. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtanden:

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar, och

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1916, biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 178. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden:

nr 10, i anledning av väckta motioner angående ökade skattelindringar för familjeförsörjare, ändrade bestämmelser för äkta makars taxering samt särskild inkomstskatt för ogifta personer i viss ålder m. fl.,

nr 11, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 35 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin m. m., dels ock i ämnet väckta motioner; samt

nr 12, i anledning av väckt motion om tullfrihet för avkokt silke, som ej inkommer i smärre, för detaljhandeln lämpade uppläggningar.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 179. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett område från förra militiebostället Älgårås nr 2 Mellangården i Skaraborgs län;

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss kronans andel i det till soldatroten nr 67 vid Uppvidinge kompani av Kalmar regemente hörande soldattorp i Kronobergs län;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående för-

säljning till Strängnäs landsförsamling av mark från förra hospitals-hemmanet Stenby nr 1 i Södermanlands län;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 20, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående reglering genom lagstiftning av ömsesidiga rättigheter och skyldigheter i fall då någon erhållit rätt att taga husbehovsvirke å skog, som äges eller disponeras av annan;

nr 21, i anledning av väckt motion om rätt för jordägare, vilkas fastigheter äro avsöndrade från kronoegendomar, att efter utsyning erhålla behöfligt hägnadsvirke;

nr 22, i anledning av väckt motion om ändring i 33 § väglagen; samt

nr 23, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t om inrättande av spannmålslagerhus.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölles.

Nr 180. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning av herr Lindleys motion, nr 64, om åvägabringande av mera effektiv kontroll vid hamnar till förhinderande av olycksfall i arbetet, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 181. S. D. Anmälles och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 32 § i förordningen den 9 juni 1871 angående fattigvården;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 4 mars 1862 om tio-årig preskription och om årsstämming;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande vissa bestämmelser om insändande till hovrätt av under-rätts dombok; samt

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i förordningen den 16 juni 1875 angående särskilda protokoll över lagfarter, inteckningar och andra ärenden.

Från andra kammaren.

Nr 186. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 63, angående anslag till elektrisk anläggning vid Ultuna; och
nr 64, angående försäljning till staden Åmål av tre kronolägenheter.

Nr 187. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar; och

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1916.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 188. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ordnande och framtida förvaring av kommunala arkivalier.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 189. S. D. Vid föredragning av andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående omorganisation av hushållningssällskapen blev utskottets hemställan av kammaren bifallen;

och skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 190. S. D. Vid föredragning av andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av herr Bäckströms m. fl. motion, nr 160, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt för riksdagens ledamöter till fribiljetter å statens järnvägar för resor i studieflytt biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 191. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkande, nr 10, i anledning av väckta motioner angående ökade skattelindringar för familjeförsörjare, ändrade bestämmelser för äkta makars taxering samt särskild inkomstskatt för ogifta personer i viss ålder m. fl.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 192. S. D. Vid föredragning av andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning av herr Molins i Dom-bäcksmark motion, nr 170, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utarbetande av en statistisk redogörelse angående Norrlands förhållande till det övriga Sverige blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 193. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 11, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 35 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

I avseende å motiveringen beslöt kammaren, att därur skulle utslutas de i sista stycket å sidan 7 förekommande orden: »ansett det såsom en följdriktig utveckling av gällande lagstiftning på området och även av praktiska skäl lämpligt att befogenheten lägges i första hand hos Kungl. Maj:ts befallningshavande. Utskottet har».

nr 12, i anledning av väckt motion om tullfrihet för avkokt silke, som ej inkommer i smärre, för detaljhandeln lämpade uppläggningar.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr K. G. Karlsson m. fl. avgivna, vid betänkandet fogade reservationen.

Nr 194. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett område från förra militiebostället Älgarås nr 2 Mellangården i Skaraborgs län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss kronans andel i det till soldatroten nr 67 vid Uppvidinge kompani av Kalmar regemente hörande soldattorp i Kronobergs län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Strängnäs landsförsamling av mark från förra hospitals-hemmanet Stenby nr 1 i Södermanlands län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 20, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående reglering genom lagstiftning av ömsesidiga rättigheter och skyldigheter i fall då någon erhållit rätt att taga husbehovsvirke å skog, som äges eller disponeras av annan.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 21, i anledning av väckt motion om rätt för jordägare, vilkas fastigheter äro avsöndrade från kronoegendomar, att efter utsyning er-hålla behöfligt hägnadsvirke.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 22, i anledning av väckt motion om ändring i 33 § väglagen.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr vice talmannen D. Persson m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 23, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t om inrättande av spannmålslagerhus.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som de i ämnet väckta motionerna.

Nr 195. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av en av herr Molin i Dombäcks-mark väckt motion, nr 154, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för vård och tillsyn åt ännu kvarvarande milstolpar; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 196. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning av herr Törnkvists m. fl. motion, nr 161, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av kostnadsfri rättshjälp åt genom olycksfall i arbete skadade arbetare.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 197. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 32 § i förordningen den 9 juni 1871 angående fattigvården;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 4 mars 1862 om tio-årig preskription och om årsstämming;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till

lag innefattande vissa bestämmelser om insändande till hovrätt av under-
rätts dombok; och

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till
lag om ändrad lydelse av 2 § i förordningen den 16 juni 1875 angående
särskilda protokoll över lagfarter, inteckningar och andra ärenden.

Den 19 mars.

Från första kammaren.

Nr 182. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl.
Maj:ts nådiga proposition nr 82, angående förstärkning av kontroll-
styrelsens arbetskrafter.

Nr 183. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet
Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 81, angående förslag till förordning
om ändrad lydelse av 15 § 1, 3, 4, 5, 8 och 9 mom. samt 17 § 2 mom.
i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin.

Nr 184. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial
nr 18, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande
anslag under riksstatens åttonde huvudtitel, godkändes de i detta memo-
rial föreslagna voteringspropositionerna.

Nr 185. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets för-
slag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 36, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i vad
angår jordbruksärendena;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-
låtelse av vissa kronan tillhöriga områden till Malmbergets municipal-
samhälle;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-
låtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndig-
heter å kronojord; samt

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-
låtelse av kronan tillhörande jordägarandelar i gruvor.

Nr 186. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 188, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ordnande och framtida förvaring av kommunala arkivalier, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 187. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 189, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående omorganisation av hushållningssällskapen, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Fran andra kammaren.

Nr 198. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 65, angående fortsatt anvisande av medel till understöd för bygghandlet av en flytdocka i Göteborg.

Nr 199. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 18, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens åttonde huvudtitel.

De i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 200. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 36, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i vad angår jordbruksärendena;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa kronan tillhöriga områden till Malmbergets municipal-samhälle;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord; och

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägarandelar i gruvor.

Den 20 mars.

Från första kammaren.

Nr 188. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 66, angående villkor för det av riksdagen anvisade anslag till restaurering av det s. k. Klosterhuset i Vreta Klosters församling;

nr 67, angående anslagen till provärsinstitutionen; samt

nr 68, angående hyresbidrag åt den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för blinda dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl.

Nr 189. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 7, i anledning av väckt motion om likställighet mellan städer och landsbygd i avseende å antalet representanter i landsting; samt

nr 8, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av § 21 riksdagsordningen,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 190. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 5, angående regleringen av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet.

Punkterna 1—15.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 16.

Lades till handlingarna.

Punkterna 17—43.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 44.

Lades till handlingarna.

Punkterna 45—63.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dispo-

nerande av medel för understödjande av arbetslösa tobaksarbetare jämte två i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 191. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 14, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till instruktion för riksdagens justitieombudsman och instruktion för riksdagens militieombudsman, dels ock i ämnet väckt motion.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 192. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i anledning av herr Ingeströms motion, nr 42, om skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag beträffande åtgärder från statens sida till främjande av landsbygdens förseende med elektrisk kraft, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas medkammaren.

Från andra kammaren.

Nr 201. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 81, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 15 § 1, 3, 4, 5, 8 och 9 mom. samt 17 § 2 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin.

Nr 202. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 82, angående förstärkning av kontrollstyrelsens arbetskrafter.

Nr 203. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 7, i anledning av väckt motion om likställighet mellan städer och landsbygd i avseende å antalet representanter i landsting; och

nr 8, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av § 21 riksdagsordningen.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 204. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 5, angående regleringen av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet.

Punkterna 1:o)—15:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 16:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 17:o)—43:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 44:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 45:o)—63:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 205. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av medel för understödjande av arbetslösa tobaksarbetare, jämte två i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 206. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 14, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till instruktion för riksdagens justitieombudsman och instruktion för riksdagens militieombudsman, dels ock i ämnet väckt motion.

Författningsförslagen.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Bifölls i vad den icke besvarats genom kammarens beslut i avseende å författningsförslagen.

Nr 207. S. D. Vid föredragning av andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om bidrag av statsmedel till kommun, som i sin tjänst anställer examinerad sjuksköterska, biföll kammaren utskottets hemställan;

och skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 208. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om åtgärder för fredsfrågans lösning; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 209. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till

Kungl. Maj:t angående åstadkommande av internationella överenskom-
melser om nationaliteternas rätt att leva sitt eget fria liv.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 210. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren
ankommet protokollsutdrag, nr 192, innefattande delgivning av nämnda
kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i
anledning av herr Ingeströms motion, nr 42, om skrivelse till Konungen
med begäran om utredning och förslag beträffande åtgärder från statens
sida till främjande av landsbygdens förseende med elektrisk kraft, beslöt
andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt tredje tillfälliga utskott.

Den 22 mars.

Från första kammaren.

Nr 193. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl.
Maj:ts nådiga propositioner:

nr 74, angående uppförande av vissa byggnader vid arméns inten-
denturförråd i Boden; och

nr 75, angående återuppförande av en nedbrunnen verkstads-
byggnad vid Karlskrona grenadjärregemente.

Nr 194. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet
Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 76, angående pension å allmänna indragningsstaten åt skriv-
biträdet vid femte arméfördelningens stab, fanjunkaren i Upplands
infanteriregementes reserv Sven Fredrik Stolpe; och

nr 77, angående ändring i gällande grunder för pensionering av
arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för
avgång ur tjänst.

Nr 195. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets me-
morial nr 13, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande ut-
skottets betänkande nr 12, i anledning av väckt motion om tullfrihet för
avkokt silke, som ej inkommer i smärre, för detaljhandeln lämpade upp-
läggningar, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringsproposi-
tionen.

Nr 196. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 207, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om bidrag av statsmedel till kommun, som i sin tjänst anställer examinerad sjuk-sköterska, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Från andra kammaren.

Nr 211. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 66, angående villkor för det av riksdagen anvisade anslag till restaurering av det s. k. Klosterhuset i Vreta Klosters församling;

nr 67, angående anslagen till provärsinstitutionen; samt

nr 68, angående hyresbidrag åt den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för blinda dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl.

Nr 212. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 13, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande, nr 12, i anledning av väckt motion om tullfrihet för avkokt silke, som ej inkommer i smärre, för detaljhandeln lämpade uppläggningar.

Den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Den 23 mars.

Från första kammaren.

Nr 197. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets memorial och utlåtande:

nr 1, med uppgift å vilande förslag till ändringar i grundlagarna, punkten 3, angående ändrad lydelse av §§ 96—102 och 110 regeringsformen, § 42, 2 och § 68 riksdagsordningen samt § 45:o tryckfrihetsförrordningen.

Ifrågavarande förslag antogs.

nr 9, i anledning av väckta motioner om dels skrivelse till Kungl. Maj:t angående medgivande av rätt för kommun att tillerkänna innehavare av kommunalt förtroendeuppdrag ersättning för mistad arbetsförtjänst m. m., dels skrivelse till Kungl. Maj:t angående utvidgad befogenhet för landskommun att besluta om ersättning för utförande av kommunala uppdrag.

Kammaren avslag såväl utskottets hemställan som de i ämnet väckta motionerna.

Nr 198. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 6, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet.

Punkterna 1—7.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 8.

Lades till handlingarna.

Punkterna 9 och 10.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 11 och 12.

Lades till handlingarna.

Punkterna 13—20.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 21.

Lades till handlingarna.

Punkterna 22—27.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 28.

Lades till handlingarna.

Punkterna 29—48.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 49.

Lades till handlingarna.

Punkterna 50—54.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 55.

Lades till handlingarna.

Punkterna 56 och 57.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 58.

Lades till handlingarna.

Punkterna 59—65.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 66 och 67.

Lades till handlingarna.

Punkterna 68—81.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande av vissa förskottsvis utgivna medel.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anskaffande av motorcyklar för armén.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 21, i anledning av väckta motioner om anslag till centralstyrelsen för förbundet soldaternas vänner.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den av herr Swartz m. fl. vid utlåandet avgivna reservation, sålunda förändrat:

»De vid åtskilliga — — — — —
— — — — — unge männen.

Soldathemmen — — — — —
— — — — — soldaternas vänner.

Utskottet finner sig — — — — —
— — — — — statsmedel, utan bör, enligt utskottets mening, det ifrågakommande statsbidraget ställas till Kungl. Maj:ts disposition för att, på de villkor Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, tilldelas nämnda förbund. Anslagsbeloppet synes lämpligen böra bestämmas till det av motionärerna angivna eller 10,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av ovanberörda motioner må för år 1916 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett extra anslag å fjärde huvudtiteln av 10,000 kronor att tilldelas centralstyrelsen för förbundet soldaternas vänner för att emot redovisningsskyldighet användas till förbundets verksamhet, på villkor, som Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.»

nr 22, i anledning av väckta motioner om anslag till svenska freds- och skiljedomsföreningen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916 jämte i hit-hörande ämne väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vissa byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 25, i anledning av väckt motion om anslag till undersökning och upprättande av kostnadsförslag för järnväg från Hede kyrkoby till gränsen mot Norge.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 199. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 15, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen samt till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar, dels ock i ämnet väckta motioner.

Kammaren beslöt till en början, att för den händelse lagförslagen eller något av dem i en eller annan del till utskottet återremitterades, utskottet lämnades öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas, samt att i avseende å nummerbeteckning i paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Punkten A.

1:o) *Utskottets förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken.*

Godkändes.

2:o) *Förslaget till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen.*

Godkändes.

3:o) *Utskottets förslag till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar.*

Kammaren bestämde först, att de beslut, kammaren komme att fatta beträffande ifrågavarande förslag, skulle gälla allenast under förutsättning, att det i konstitutionsutskottets memorial nr 1 intagna vilande förslaget till ändrad lydelse av §§ 18 och 22 regeringsformen bleve av riksdagen antaget.

3 § i nu föreliggande lagförslag.

Kungl. Maj:ts förslag i denna del godkändes.

Övriga delar av utskottets ifrågavarande lagförslag.

Godkändes.

Utskottets hemställan i punkten A.

Förklarades besvarad genom kammarens i avseende å lagförslagen fattade beslut.

Punkterna B och C.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 16, i anledning av väckt motion angående förslag till lagstiftning om testamentsexekutorer.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 17, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 85 § i sjölagen den 12 juni 1891, dels ock i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 200. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 24, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande av ny taxa för distriktsveterinärer m. m.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Nr 201. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 41, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av medel för understödjande av arbetslösa tobaksarbetare jämte en i ämnet väckt motion.

Nr 202. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 40, till Konungen, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 35 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Nr 203. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till delar av riksdagsbeslutet:

nr 1, ingressen;

nr 2, slutmeningen;

nr 3, angående val av tryckfrihetskommitterade;

nr 4, angående verkställd omröstning över högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter;

nr 5, angående ansvarsfrihet för fullmäktige i riksbanken;

nr 6, angående ansvarsfrihet för fullmäktige i riksgäldskontoret;

nr 7, angående ändrad lydelse av 19 kap. 17 § strafflagen;

nr 8, angående lag om anstånd med erläggande av vissa patentavgifter;

nr 9, rörande förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd;

nr 10, angående pension åt änkefru Anna Amalia Sundström, född Pilblad;

nr 11, rörande ändrad lydelse av 32 § i förordningen den 9 juni 1871 angående fattigvården;

nr 12, angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämning;

nr 13, angående lag, innefattande vissa bestämmelser om insändande till hovrätt av underrätts dombok; samt

nr 14, rörande ändrad lydelse av 2 § i förordningen den 16 juni 1875 angående särskilda protokoll över lagfarter, inteckningar och andra ärenden.

Från andra kammaren.

Nr 213. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 74, angående uppförande av vissa byggnader vid arméns intendenturförråd i Boden; och

nr 75, angående återuppförande av en nedbrunnen verkstadsbyggnad vid Karlskrona grenadjärregemente.

Nr 214. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 76, angående pension å allmänna indragningsstaten åt skrivbiträdet vid femte arméfördelningens stab, fanjunkaren i Upplands infanteriregementes reserv Sven Fredrik Stolpe; och

nr 77, angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst.

Nr 215. S. D. Föredrogs tredje punkten av konstitutionsutskottets memorial, nr 1, med uppgift å vilande förslag till ändringar i grundlagarna.

Det under denna punkt upptagna förslaget antogs.

Nr 216. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 15, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen samt till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar, dels ock i ämnet väckta motioner.

Till en början beslöts, att för den händelse lagförslagen eller något av dem komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet skulle lämnas öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas, samt att i avseende å nummerbeteckning i paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Punkten A.

1:o) *Utskottets förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken.*

1—5 §§.

Godkändes.

6 §.

1 mom.

Kammaren godkände första, andra och fjärde styckena i den lydelse, som föreslagits av herr Alexanderson i den av honom avgivna reservationen, samt biföll beträffande tredje stycket det förslag, som innefattas i herrar Perssons i Norrköping och Svenssons i Eskilstuna reservation, i vad den avser lydelsen av sistnämnda stycke.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 16 saml.

2 mom.

Godkändes.

7—12 §§.

Godkändes.

13 §.

Godkändes med det tillägg, som föreslagits i den av herr Persson i Norrköping och Svensson i Eskilstuna avgivna reservationen.

Övriga delar av lagförslaget.

Godkändes.

2:o) *Utskottets förslag till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen.*

Godkändes.

3:o) *Utskottets förslag till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar.*

Kammaren biföll till en början ett framställt förslag att de beslut, som kammaren komme att fatta beträffande ifrågavarande lagförslag, skulle gälla allenast under förutsättning, att det i konstitutionsutskottets memorial nr 1 under 1:o) intagna vilande förslaget till ändrad lydelse av §§ 18 och 22 regeringsformen bleve av riksdagen antaget.

1—4 §§.

Godkändes.

Såsom 5 § infördes ett stadgande av den lydelse, som föreslagits i den av herr Lindhagen vid ifrågavarande lagförslag under III avgivna reservationen.

Såsom 6 och 7 §§ godkändes de i utskottets lagförslag med 5 och 6 §§ betecknade stadganden.

Slutstadgandet, ingressen, rubriken.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslagen.

Punkterna B) och C).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 217. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 16, i anledning av väckt motion angående förslag till lagstiftning om testamentsexekutorer; och

nr 17, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 85 § i sjölagen den 12 juni 1891, dels ock i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 218. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 9, i anledning av väckta motioner om dels skrivelse till Kungl. Maj:t angående medgivande av rätt för kommun att tillerkänna innehavare av kommunalt förtroendeuppdrag ersättning för mistad arbetsförtjänst m. m., dels skrivelse till Kungl. Maj:t angående utvidgad befogenhet för landskommun att besluta om ersättning för utförande av kommunala uppdrag.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 219. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 6, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet.

Punkterna 1:o)—7:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 8:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 9:o) och 10:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkterna 11:o) och 12:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 13:o)—20:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 21:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 22:o)—27:o).

Utskottets i dessa punkter gjorda framställningar biföllos av kammaren.

Punkten 28:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 29:o)—48:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 49:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 50:o)—54:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 55:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 56:o) och 57:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 58:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 59:o)—65:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkterna 66:o) och 67:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 68:o)—81:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 220. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anskaffande av motorcyklar för armén;

nr 21, i anledning av väckta motioner om anslag till centralstyrelsen för förbundet soldaternas vänner;

nr 22, i anledning av väckta motioner om anslag till svenska freds- och skiljedomsföreningen;

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916 jämte i hörande ämne väckta motioner;

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vissa byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar m. m.; samt

nr 25, i anledning av väckt motion om anslag till undersökning och upprättande av kostnadsförslag för järnväg från Hede kyrkoby till gränsen mot Norge.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 221. S. D. Anmäldes och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från statsutskottet:

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av medel för understödjande av arbetslösa tobaksarbetare jämte en i ämnet väckt motion;

från bevillningsutskottet:

nr 40, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 35 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Nr 222. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till delar av riksdagsbeslutet:

- nr 1, ingressen;
- nr 2, slutmeningen;
- nr 3, angående val av tryckfrihetskommittéer;
- nr 4, angående verkställd omröstning över högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter;
- nr 5, angående ansvarsfrihet för fullmäktige i riksbanken;
- nr 6, angående ansvarsfrihet för fullmäktige i riksgäldskontoret;
- nr 7, angående ändrad lydelse av 19 kap. 17 § strafflagen;
- nr 8, angående lag om anstånd med erläggande av vissa patentavgifter;
- nr 9, rörande förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd;
- nr 10, angående pension åt änkefru Anna Amalia Sandström, född Pilblad;
- nr 11, rörande ändrad lydelse av 32 § i förordningen den 9 juni 1871 angående fattigvården;
- nr 12, angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämning;
- nr 13, angående lag innefattande vissa bestämmelser om insändande till hovrätt av underrätts dombok; samt
- nr 14, rörande ändrad lydelse av 2 § i förordningen den 16 juni 1875 angående särskilda protokoll över lagfarter, inteckningar och andra ärenden.

Den 24 mars.*Från första kammaren.*

Nr 204. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 86, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar.

Nr 205. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 84, angående tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare.

Nr 206. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 83, med förslag till lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område m. m.

Nr 207. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 69, med förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden;

nr 70, med förslag till förordning om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken;

nr 71, angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m.;

nr 72, angående anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna och Särna socken med Idre kapellag; samt

nr 73, angående anslag för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland.

Nr 208. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 25, i anledning av väckta motioner om rätt för vissa arrendatorer i Trollhättan att till bestämt pris inköpa sina arrenderade tomter;

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa Varbergs f. d. fästning tillhörande områden; samt

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av Livregementets grenadjärers och Livregementets husarers förutvarande övningsfält Sannahed.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Från andra kammaren.

Nr 223. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 83, med förslag till lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område m. m.

Nr 224. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 69, med förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden;

nr 70, med förslag till förordning om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken;

nr 71, angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m.;

nr 72, angående anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna och Särna socken med Idre kapellag; samt

nr 73, angående anslag för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas några i anledning av propositionen nr 69 inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 225. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 84, angående tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare.

Nr 226. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 24, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande av ny taxa för distriktsveterinärer m. m.;

nr 25, i anledning av väckta motioner om rätt för vissa arrendatorer i Trollhättan att till bestämt pris inköpa sina arrenderade tomter;

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa Varbergs f. d. fästning tillhörande områden; och

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av Livregementets grenadjärers och Livregementets husarers förutvarande övningsfält Sanuahed.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Den 27 mars.*Från första kammaren.*

Nr 209. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 58, angående ändring i villkoren för åtnjutande av det ostkustbanans aktiebolag beviljade låneunderstöd.

Nr 210. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 89, angående pension till förre båtsmannen P. A. Magnusson Vind.

Nr 211. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 42, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 85 § i sjölagen den 12 juni 1891.

Från andra kammaren.

Nr 227. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 58, angående ändring i villkoren för åtnjutande av det ostkustbanans aktiebolag beviljade låneunderstöd; och

nr 86, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar.

Nr 228. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 42, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 85 § i sjölagen den 12 juni 1891.

Den 7 april.

Från första kammaren.

Nr 212. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 87, angående statsbidrag till slöjdundervisning i högre folkskolor;

nr 90, angående ersättande av kostnaderna för bärgning och reparation av 1:a klass pansarbåten Tapperheten;

nr 93, angående rätt för lärarinna vid statsunderstödd enskild läroanstalt att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring vid svensk skola i utlandet; samt

nr 97, angående höjning av anslaget till överståthållarämbetet, avseende ökat bidrag till avlöning åt den under andra stadsfogden i Stockholm lydande exekutionsbetjäningen.

Nr 213. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 94, med förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara.

Nr 214. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 92, med förslag till lag med särskilda bestämmelser beträffande viss samfällid skogsmark inom Kopparbergs län; och

nr 96, angående upplåtande av odlingslägenheter m. m. i trakterna ovan odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker.

Från andra kammaren.

Nr 229. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 89, angående pension till förre båtsmannen P. A. Magnusson Vind.

Den 8 april.*Från första kammaren.*

Nr 215. S. D. Beslöt kammaren för sin del, att ett särskilt utskott, bestående av tio ledamöter, fem från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av

ej mindre Kungl. Maj:ts nådiga propositioner

nr 78, med förslag till lag om skyddskoppypmpning,

nr 79, angående anslag till skyddskoppypmpningens anordnande,

nr 80, angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten, samt

nr 85, med förslag till förordning om behörighet att utöva läarkonsten, än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och skulle andra kammaren inbjudas att i detta beslut förena sig med första kammaren.

Nr 216. S. D. Föredrogos Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 78, med förslag till lag om skyddskoppypmpning; och

nr 85, med förslag till förordning om behörighet att utöva läarkonsten.

Kammaren beslöt hänvisa dessa propositioner, därest ett särskilt utskott för deras behandling tillsattes, till detta utskott men eljest till lagutskottet.

Nr 217. S. D. Föredrogos Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 79, angående anslag till skyddskoppypmpningens anordnande; och

nr 80, angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten.

Kammaren beslöt hänvisa dessa propositioner, därest ett särskilt utskott för deras behandling tillsattes, till detta utskott men eljest^u till statsutskottet.

Nr 218. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 91, angående den marinöverintendenten och chefen för marin-intendenturkåren tillkommande pensionsrätt m. m.; och

nr 95, angående anställande av ytterligare ett kvinnligt skrivbiträde hos direktionen över folkskollärarnas pensionsinrättning.

Nr 219. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 101, angående understöd åt avlidne förvaltaren vid Alnarps egendom Gottfrid Fredricsons och hans efterlevande hustrus minderåriga barn.

Nr 220. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 88, angående avstående till Hudiksvalls stad av kronans rätt till gamla läroverkstomten i Hudiksvall med därå uppförda byggnader m. m.

Nr 221. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 100, angående driftkostnader under år 1916 för egnahemslånefonden.

Nr 222. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 102, angående statsbidrag för år 1915 till parallellundervisning vid lantmannaskolan å Fridhem i Malmöhus län;

nr 103, angående försäljning av förra militiebostället Bökås nr 1 i Jönköpings län;

nr 104, angående uppförande å ordinarie stat av statens veterinär-bakteriologiska anstalt m. m.; samt

nr 105, angående uteslutande ur riksstaten av de under titeln »gästgivares friheter» uppförda anslag.

Nr 223. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 76, av herr *Fahlén*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m.;

nr 77, av herr *Fahlén*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden; samt

nr 78, av herr *Fahlén*, i anledning av en i Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden intagen bestämmelse om huru avverkningsplan skall upprättas.

Nr 224. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 23, till Konungen, angående av riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar.

Från andra kammaren.

Nr 230. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bankoutskottet i dess memorial nr 9 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, må besluta, att det av 1912 års riksdag åt förre arbetsledaren vid telegrafverket Håkan Alfred Olsson beviljade årliga understöd, 300 kronor av telegrafverkets medel, skall från och med år 1916 utgå med ett till 480 kronor förhöjt belopp, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren bifallit den i ämnet väckta motionen och således beslutit, att årliga understödet till förre arbetsledaren vid telegrafverket Håkan Alfred Olsson skall från och med år 1916 under hans återstående livstid höjas från 300 kronor till 600 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 82 Ja och 134 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt

ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren sam-
tidigt anställd, hade utfallit med 79 Ja och 62 Nej,
vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 82 Ja och 134 Nej,

sammanräkningen visade 161 Ja och 196 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i
överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 231. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, om-
röstning över följande av statsutskottet i första punkten av dess memo-
rial nr 18 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voterings-
proposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen för
motarbetande genom offentligt upplysningsarbete av den i Sverige be-
drivna mormonvärvningen anvisar på extra stat för år 1916 ett anslag
av 4,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit
Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Sedan voringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd
och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att
voringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl
därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och
befanns, att omröstningen utfallit med 83 Ja och 135 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt
ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren sam-
tidigt anställd, hade utfallit med 91 Ja och 50 Nej,
vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 83 Ja och 135 Nej,

sammanräkningen visade 174 Ja och 185 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i
överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 232. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, om-
röstning över följande av statsutskottet i andra punkten av dess memo-

rial nr 18 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande framställning samt med avslag å herr Bergs ovanberörda motion, må

a) medgiva, att en statssamskola må upprättas i Sollefteå, under villkor att Sollefteå köping enligt sitt åtagande ej blott tillhandahåller erforderliga undervisningslokaler och bostad eller hyresersättning åt rektor utan även till statsverket årligen inbetalar ett belopp motsvarande en fjärdedel av den vid samskolan anställda lärarpersonalens begynnelselöner, dock att under övergångstiden endast skall inbetalas ett belopp, motsvarande 400 kronor för termin för varje vid läroverket inrättad samskoleklass, till dess alla klasserna blivit inrättade, varefter från och med påföljande kalenderår full avgift skall erläggas; mot vilket åtagande köpingen äger rätt att av lärjungarna i samskolan upptaga terminsavgifter, dock ej till högre belopp eller under strängare villkor för befrielse, än som stadgas rörande de avgifter, som av realskolornas lärjungar erläggas till statsverket;

b) föreskriva, att första och andra klasserna vid statssamskolan skola upprättas med ingången av läsåret 1916—1917 samt att vid början av varje följande läsår skall upprättas ytterligare en klass, i ordning nedifrån räknat, intill dess samskolan blivit färdigbildad;

c) för inrättandet vid samskolan från och med den 1 juli 1916 av en rektorstjänst och en första lärarinnebefattning från och med år 1916 höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 7,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutit att, med bifall till herr Bergs ovanberörda motion, avslå Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 75 Ja och 141 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 84 Ja och 58 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 75 Ja och 141 Nej,
sammanräkningen visade 159 Ja och 199 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 233. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i tredje punkten av dess memorial nr 18 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen till anordnande i enlighet med de bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa, av fortbildningskurser i gymnastik för småskollärarinnor anvisar på extra stat för år 1916 ett anslag av 3,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Sedan voringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 101 Ja och 117 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 103 Ja och 35 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 101 Ja och 117 Nej,
sammanräkningen visade 204 Ja och 152 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 234. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i fjärde punkten av dess memorial nr 18 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen till understödjande av idrotten beviljar på extra stat för år 1916 ett anslag av 37,000 kronor, att utgå på de villkor Kungl. Maj:t kan finna skäl bestämma, röstar

Ja;.

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

Sedan voteringsedderna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringsedderna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 89 Ja och 128 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 111 Ja och 29 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 89 Ja och 128 Nej,

sammanräkningen visade 200 Ja och 157 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 235. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bevillningsutskottet i dess memorial nr 13 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att herrar Hildebrands och Lübecks förenämnda motion, II: 76, om tullfrihet för avkokt silke, som ej inkommer i smärre för detaljhandeln lämpade uppläggningar, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att avkokt silke, som ej inkommer i smärre för detaljhandeln lämpade uppläggningar, skall åtnjuta tullfrihet och att till följd härav hithörande rubriker i tulltaxan skola erhålla följande ändrade lydelse:

		Kvantitet för tull- beräkningen.	Tullsats.	
			Kronor	öre
	Ospunnet eller spunnet silke, även i förening med annat spånadsämne: naturligt:			
355.	rått, ofärgat; ävensom s. k. gut.....	—	fritt.	
	avkokt, även blekt, eller färgat:			
356.	i smärre för detaljhandeln lämpade uppläggningar, såsom dockor, spo- lar, rullar och dylikt	1 kg.	2	50
	annat:			
357.	blekt eller färgat.....	1 kg.	2	—
357 $\frac{1}{2}$.	andra slag.....	—	fritt.	

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 96 Ja och 119 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 100 Ja och 36 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 96 Ja och 119 Nej,
sammanräkningen visade 196 Ja och 155 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 236. S. D. Upplästes ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag,

innefattande inbjudan till andra kammaren att förena sig med första kammaren i dess denna dag fattade beslut, att ett särskilt utskott,

bestående av tio ledamöter, fem från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av

ej mindre Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 78, med förslag till lag om skyddskoppypmpning;

nr 79, angående anslag till skyddskoppypmpningens anordnande;

nr 80, angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten; och

nr 85, med förslag till förordning om behörighet att utöva läarkonsten,

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och beslöt kammaren antaga berörda inbjudan.

Nr 237. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 90, angående ersättande av kostnaderna för bärgning och reparation av 1:a klass pansarbåten Tapperheten;

nr 97, angående höjning av anslaget till överståthållarämbetet, avseende ökat bidrag till avlöning åt den under andre stadsfogden i Stockholm lydande exekutionsbetjäningen;

nr 93, angående rätt för lärarinna vid statsunderstödd enskild läroanstalt att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring vid svensk skola i utlandet; samt

nr 87, angående statsbidrag till slöjdundervisning i högre folkskolor.

Nr 238. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 91, angående den marinöverintendenten och chefen för marinintendenturkåren tillkommande pensionsrätt m. m.; samt

nr 95, angående anställande av ytterligare ett kvinnligt skrivbiträde hos direktionen över folkskollärarnas pensionsinrättning.

Nr 239. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 85, med förslag till förordning om behörighet att utöva läarkonsten;

nr 78, med förslag till lag om skyddskoppypmpning;

nr 79, angående anslag till skyddskoppypmpningens anordnande; och

nr 80, angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten.

Nr 240. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 94, med förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av propositionen inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 241. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 92, med förslag till lag med särskilda bestämmelser beträffande viss samfällid skogsmark inom Kopparbergs län;

nr 96, angående upplåtande av odlingslägenheter m. m. i trakterna övan odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker; och

nr 88, angående avstående till Hudiksvalls stad av kronans rätt till gamla läroverkstomten i Hudiksvall med därå uppförda byggnader m. m.

Nr 242. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av:

herr *Tamm*, nr 205, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 69, med förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden;

densamme, nr 206, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 71, angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m.; och

herr *Wiklund*, nr 207, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 70, med förslag till förordning om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken.

Nr 243. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 23, till Konungen angående av riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar.

Den 10 april.*Från första kammaren.*

Nr 225. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 98, angående anslag för upplysnings- och undervisningsverksamhet till nykterhetens främjande;

nr 99, angående användning av viss besparing å anslaget till 1914 års kurser i alkohologi och hälsolära;

nr 109, angående viss utfästelse till Stockholms stad rörande västra stambanans framdragande över den föreslagna s. k. Hammarbyleden;

nr 113, angående upptagandet i 1916 års riksstat av inkomsten av statens tobaksmonopol; samt

nr 114, angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarrätten.

Nr 226. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 112, med förslag till ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Nr 227. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 14, i anledning av väckta motioner angående tillägg till bestämmelserna om ersättningar till följd av statsmonopol å tobakstillverkningen.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den av herr Nilsson i Bonarp m. fl. vid betänkandet avgivna reservation;

nr 15, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i 42 § 2 mom. första stycket av förordningen angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 16, i anledning av väckt motion angående införande av en särskild värnpliktskatt.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 228. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande nr 28, i anledning av väckt motion om ersättning åt friherre Sten Raab för förlust, som tillfogats honom genom kronans mot honom förda talan om återvinning av en fastighet, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 229. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av gällande resereglemente, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 244. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 100, angående driftkostnader under år 1916 för egnahems-lånefonden;

nr 102, angående statsbidrag för år 1915 till parallellundervisning vid lantmannaskolan å Fridhem i Malmöhus län;

nr 103, angående försäljning av förra militiebostället Bökås nr 1 i Jönköpings län;

nr 104, angående uppförande å ordinarie stat av statens veterinär-bakteriologiska anstalt m. m.; samt

nr 105, angående uteslutande ur riksstaten av de under titeln »gästgivares friheter» uppförda anslag.

Nr 245. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 101, angående understöd åt avlidne förvaltaren vid Alnarps egen-dom Gottfrid Fredricsons och hans efterlevande hustrus minderåriga barn.

Nr 246. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 28, i anledning av väckt motion om ersättning åt friherre Sten Raab för förlust, som tillfogats honom genom kronans mot honom förda talan om återvinning av en fastighet; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 247. S. D. Vid föredragning av andra kammarens andra till-fälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Konungen i fråga om förbud mot införsel av fjädrar av vilda fåglar biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 248. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 14, i anledning av väckta motioner angående tillägg till bestämmelserna om ersättningar till följd av statsmonopol å tobakstillverkningen;

nr 15, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i 42 § 2 mom. första stycket av förordningen angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; och

nr 16, i anledning av väckt motion angående införande av en särskild värnpliktsskatt.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 249. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om inrättande av ett världsparlament och en världsh regering.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 250. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om möjlighet för värnpliktige som av samvetsbetänkligheter vägra fullgöra sin värnplikt, att utföra annat arbete för statens räkning.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herrar Liljedahl och Sundström avgivna vid utlåtandet fogade reservationen.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Den 12 april.

Från första kammaren.

Nr 230. S. D. Företogs val av fem ledamöter i riksdagens särskilda utskott för behandling av frågor om skyddskoppypmpning m. m., och utsågos därtill:

herr Biörklund	från »nationella partiet»,
» Almer	» »liberala samlingspartiet»,
» von Geijer	» »nationella partiet»,
» Hult	» »liberala samlingspartiet»,
» Eklundh, Carl,	» »nationella partiet».

Nr 231. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 107, angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre musiksergeanten i andra livgrenadjärregementet Alfred Emanuel Bergsten.

Nr 232. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 110, angående överlåtelse av mark till lantförsvaret att användas till förläggningsplats och övningsfält för fälttelegrafkåren.

Nr 233. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 26, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag till centralstyrelsen för Förbundet soldaternas vänner, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 234. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial:

nr 29, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmåteriförrättningar; och

nr 30, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om ändring i 33 § väglagen.

Nr 235. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 250, med delgivning av nämnda kamrars beslut över dess femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om möjlighet för värnpliktige, som av samvetsbetänkligheter vägra fullgöra sin värnplikt, att utföra annat arbete för statens räkning, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 236. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 49, till Konungen, angående förhöjt årligt understöd åt arbetsledaren vid telegrafverket Håkan Alfred Olsson.

Från andra kammaren.

Nr 251. S. D. Företogs val av fem ledamöter i det särskilda utskott, riksdagen beslutit tillsätta; och befunnos efter valets slut hava blivit därtill utsedde:

herr Löwegren	från »socialdemokratiska gruppen»;
» Holmdahl	» »lantmanna- och borgarepartiet»;
» Schotte	» »liberala samlingspartiet»;
» Vennerström	» »socialdemokratiska gruppen»; och
» Jönsson i Slätåker	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 252. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 98, angående anslag för upplysnings- och undervisningsverksamhet till nykterhetens främjande;

nr 99, angående användning av viss besparing å anslaget till 1914 års kurser i alkohologi och hälsolära;

nr 109, angående viss utfästelse till Stockholms stad rörande västra stambanans framdragande över den föreslagna s. k. Hammarbyleden;

nr 113, angående upptagandet i 1916 års riksstat av inkomsten av statens tobaksmonopol; och

nr 114, angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarrätten.

Nr 253. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 112, med förslag till ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Nr 254. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 26, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag till centralstyrelsen för Förbundet soldaternas vänner.

Den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 255. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial:

nr 29, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar; och

nr 30, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om ändring i 33 § väglagen.

Nr 256. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 49, till Konungen, angående förhöjt årligt understöd åt arbetsledaren vid telegrafverket Håkan Alfred Olsson.

Den 13 april.

Från första kammaren.

Nr 237. S. D. Företogs val av tre suppleanter i riksdagens särskilda utskott för behandling av frågor om skyddskoppypning m. m., och utsågos därtill:

herr Fagerlin	från »nationella partiet»,
» Petré	» »liberala samlingspartiet»,
» Permansson	» »nationella partiet».

Nr 238. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 111, angående försäljning av visst område av Ljungbyheds övningsplats m. m.

Nr 239. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 115, angående beredande av ersättning för skada i vissa fall åt å statens järnvägars ångfärjor tjänstgörande järnvägs-, post- och tullpersonal.

Nr 240. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 108, angående tillsättande av förste lantmätartjänsten i Stockholms län.

Nr 241. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 16 under andra huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående avlöningar till civila ledamöter i krigsrätterna m. fl.;

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 24 under andra huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående kamreraren i fängvårdsstyrelsen J. H. Nilssons rätt till ålderstillägg för visst fall;

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1916;

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande av vissa förskottsvis utgivna medel; samt

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anskaffande av motorcyklar för armén.

Från andra kammaren.

Nr 257. S. D. Företogs val av fem suppleanter i det särskilda utskott, riksdagen beslutit tillsätta; och befunnos efter valets slut hava blivit därtill utsedde:

herr Kloo	från »socialdemokratiska gruppen»;
» Kahlström	» »lantmanna- och borgarepartiet»;
» Olofsson i Åvik	» »liberala samlingspartiet»;
» Hedström	» »socialdemokratiska gruppen»; och
» Kaijser	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 258. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 107, angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre musiksergeanten i andra livgrenadjärregementet Alfred Emanuel Bergsten.

Nr 259. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 110, angående överlåtelse av mark till lantförsvaret att användas till förlägningsplats och övningsfält för fälttelegrafkåren.

Nr 260. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 111, angående försäljning av visst område av Ljungbyheds övningsplats m. m.

Nr 261. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Palmstierna* avgiven motion, nr 208, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 94, med förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara.

Nr 262. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 16 under andra huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående avlöningar till civila ledamöter i krigsrätterna m. fl.;

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 24 under andra huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående kamreraren i fängvårdsstyrelsen J. H. Nilssons rätt till ålderstillägg för visst fall;

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1916;

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande av vissa förskottsvis utgivna medel; och

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anskaffande av motorcyklar för armén.

Den 14 april.

Från första kammaren.

Nr 242. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 106, angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.

Nr 243. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 10, i anledning av väckt motion angående omorganisation av riksdagsarbetet, och

nr 11, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning av frågan om den politiska rösträttens utveckling till röstplikt,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 244. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 18, i anledning av väckt motion med förslag till ändrad lydelse av 92 § växellagen, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 245. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial nr 19, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 15, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen samt till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar, dels ock i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet i detta memorial hemställt bifölls.

Nr 246. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skyldighet för tillverkare av frukt- och bärsaft m. m. att å varans etikett och omslag angiva tillverkarens namn och varans ingredienser, biföll första kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 247. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 50, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916.

Nr 248. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett område från förra militiebostället Älgarås nr 2 Mellangården i Skaraborgs län;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss kronans andel i det till soldatroten nr 67 vid Uppvidinge kompani av Kalmar regemente hörande soldattorp i Kronobergs län;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Strängnäs landsförsamling av mark från förra hospitals-hemmanet Stenby nr 1 i Södermanlands län; samt

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Från andra kammaren.

Nr 263. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 108, angående tillsättning av förste lantmätartjänsten i Stockholms län.

Nr 264. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 115, angående beredande av ersättning för skada i vissa fall åt å statens järnvägars ångfärjor tjänstgörande järnvägs-, post- och tullpersonal; samt

nr 106, angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.

Nr 265. S. D. Vid föredragning av andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om inrättande av en statstidning m. m., biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 266. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 10, i anledning av väckt motion angående omorganisation av riksdagsarbetet; och

nr 11, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning av frågan om den politiska rösträttens utveckling till röstplikt.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 267. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtande och memorial:

nr 18, i anledning av väckt motion med förslag till ändrad lydelse av 92 § växellagen; och

nr 19, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 15 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen samt till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar, dels ock i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet i nämnda utlåtande och memorial hemställt.

Nr 268. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning av herr Höglunds motion, nr 183, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning m. m. i fråga om användandet av minderårigas arbetskraft inom jordbruket.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 269. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett område från förra militiebostället Älgårås nr 2 Mellangården i Skaraborgs län;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss kronans andel i det till soldatroten nr 67 vid Uppvidinge kompani av Kalmar regemente hörande soldattorp i Kronobergs län;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Strängnäs landsförsamling av mark från förra hospitals-hemmanet Stenby nr 1 i Södermanlands län; och

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Nr 270. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 50, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916.

Den 16 april.

Från första kammaren.

Nr 249. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 116, angående anläggande av en ångkraftstation för Älvkarleby kraftverk;

nr 118, angående uteslutande från statskontorets avlöningsstat av en stämpelkassörstjänst;

nr 120, angående rätt för ordinarie tjänsteman, som befordrats till revisor i kammarrätten, att för ålderstillägg tillgodoräkna sig viss föregående tid i annan statstjänst;

nr 122, angående inrättande av en tandpoliklinik vid flottans station i Stockholm;

nr 123, angående förvärvande för Östersunds hospitals räkning av visst ägområde i Mjällo by i Frösö socken av Jämtlands län; samt

nr 130, angående användande av viss del utav de till nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under åren 1915—1919 avsedda medel.

Nr 250. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 131, angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911.

Nr 251. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 124, angående årligt understöd åt linjearbetaren vid telegrafverket Lars Nordins änka Katarina Helena Nordin, född Zetterberg;

nr 125, angående fyllnadspension åt bandirektören vid statens järnvägar F. B. H. Santesson; samt

nr 126, angående pension till överläkaren vid Göteborgs hospital J. K. Wickström.

Nr 252. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet en av herr *Almer* väckt motion, nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten.

Nr 253. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial nr 18, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 14, i anledning av väckta motioner angående tillägg till bestämmelserna om ersättningar till följd av statsmonopol å tobakstillverkningen.

Nr 254. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 55, till Konungen, i anledning av väckt motion med förslag till ändrad lydelse av 92 § växellagen.

Nr 255. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 59, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om åtgärder för att främja tillgodogörandet av den i landets torvmossar befintliga bränsletillgång m. m.

Nr 256. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 56, till Konungen, i fråga om förbud mot införsel av fjädrar av vilda fåglar.

Från andra kammaren.

Nr 271. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Zetterstrand* avgiven motion, nr 209, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 110, angående överlåtelse av mark till lantförsvaret att användas till förläggningsplats och övningsfält för fälttelegrafkåren.

Nr 272. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial, nr 18, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut

rörande utskottets betänkande nr 14, i anledning av väckta motioner angående tillägg till bestämmelserna om ersättningar till följd av statsmonopol å tobakstillverkningen.

Nr 273. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen nämligen

från lagutskottet:

nr 55, i anledning av väckt motion med förslag till ändrad lydelse av 92 § växellagen; och

från jordbruksutskottet:

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om åtgärder för att främja tillgodogörandet av den i landets torvmossar befintliga bränsletillgången m. m.

Den 17 april.

Från första kammaren.

Nr 257. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 117, angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén;

nr 127, angående det vissa anstalter tillkommande understöd för där intagna sinnesslöa, blinda dövstumma och fallandesjuka, som tillerkänts pensionstillägg eller understöd enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 132, angående ändrad lydelse av § 15 i nådiga kungörelsen den 18 juni 1910 angående avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning; samt

nr 133, angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammar-kollegiet.

Nr 258. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 134, angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till modernisering av övningsbatteriet i exercishuset vid flottans station i Karlskrona m. m.

Nr 259. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 119, angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk.

Nr 260. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 128, med förslag till ändrad lydelse av § 18 mom. 2 i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket; och

nr 129, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse, till lag innefattande vissa bestämmelser om centralkassor för jordbrukskredit och till lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker.

Nr 261. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 121, angående upplåtelse till lotsverket av visst område å Södra Djurgården för anordnande därstädes av förrådslokaler m. m.

Nr 262. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nedannämnda motioner:

nr 80, av herr *Almer*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyddskoppypning, och

nr 81, av herr *Rosén*, i samma ämne.

Nr 263. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial nr 1, med uppgift å vilande förslag till ändringar i grundlagarna, punkten 1:o) angående ändrad lydelse av §§ 18 och 22 regeringsformen.

Ifrågavarande förslag antogs.

Nr 264. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 49 under sjätte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående ålderstillägg åt ett kvinnligt biträde i socialstyrelsen;

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillsättning av tjänster vid länsstyrelsen i Stockholms län m. m.;

nr 29, i anledning av väckt motion om efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter Christina Molin i Härnösand;

nr 30, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om beredande av förbättrad ställning åt vissa å domsagornas kanslier anställda skrivbiträden; samt

nr 31, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning, i vad mån hos statens verk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 265. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 20, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 3 § i förordningen angående försäljning av alkoholfria drycker samt svagdricka.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 21, i anledning av väckta motioner, angående dels åtgärder till motverkande av förefintliga missförhållanden med avseende å det sedliga tillståndet i riket, dels ock ändring i 10 kap. 14 § strafflagen.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 22, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om lagbestämmelser angående ordnande av brandväsendet å landsbygden.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 266. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 7, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i syfte att kristendomsundervisningen i folkskolan måtte enbart grundas på bibelläsning, med borttagande av katekesundervisningen, samt att den därigenom inbesparade tiden måtte användas till utökande av den historiska kursen i folkskolan; biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 267. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 24, till Konungen, angående av riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar.

Från andra kammaren.

Nr 274. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 118, angående uteslutande från statskontorets avlöningsstat av en stämpelkassörstjänst;

nr 120, i fråga om rätt för ordinarie tjänsteman, som befordrats till revisor i kammarrätten, att för ålderstillägg tillgodoräkna sig viss föregående tid i annan statstjänst;

nr 116, angående anläggande av en ångkraftstation för Älvkarleby kraftverk;

nr 123, angående förvärfvande för Östersunds hospitals räkning av visst ägoområde i Mjälle by i Frösö socken av Jämtlands län;

nr 122, angående inrättande av en tandpoliklinik vid flottans station i Stockholm; och

nr 130, angående användande av viss del utav de till nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under åren 1915—1919 avsedda medel.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av sistberörda proposition inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 275. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 131, angående förändring av tullsatserna å socker samt ändrad lydelse av § 13 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911.

Nr 276. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 124, angående årligt understöd åt linjearbetaren vid telegrafverket Lars Nordins änka Katarina Helena Nordin, född Zetterberg;

nr 125, angående fyllnadspension åt bandirektören vid statens järnvägar F. B. H. Santesson; och

nr 126, angående pension till överläkaren vid Göteborgs hospital J. K. Wickström.

Nr 277. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 121, angående upplåtelse till lotsverket av visst område å Södra Djurgården för anordnande därstädes av förrådslokaler m. m.

Nr 278. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Vahlquist* avgiven motion, nr 210, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 107, angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre musiksergeanten i Andra livgrenadjärregementet Alfred Emanuel Bergsten.

Nr 279. S. D. Föredrogs första punkten av konstitutionsutskottets memorial, nr 1, med uppgift å vilande förslag till ändring i grundlagarna.

Det under denna punkt omnämnda förslaget antogs av kammaren.

Nr 280. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av herr Lindhagens m. fl. motion, nr 157, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående initiativ från svensk

sida till internationell överenskommelse om åtgärder till förekommande av nattarbete av män inom industriella och angränsande arbetsområden m. m.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 281. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 20, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 3 § i förordningen angående försäljning av alkoholfria drycker samt svagdricka. Utskottets hemställan bifölls.

nr 21, i anledning av väckta motioner angående dels åtgärder till motverkande av förefintliga missförhållanden med avseende å det sedliga tillståndet i riket, dels ock ändring i 10 kap. 14 § strafflagen.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr Lindhagen m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 22, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om lagbestämmelser angående ordnande av brandväsendet å landsbygden.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 282. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 49 under sjätte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående ålders-tillägg åt ett kvinnligt biträde i socialstyrelsen;

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillsättning av tjänster vid länsstyrelsen i Stockholms län m. m.;

nr 29, i anledning av väckt motion om efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter Christina Molin i Härnösand;

nr 30, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om beredande av förbättrad ställning åt vissa å domsagornas kanslier anställda skrivbiträden; samt

nr 31, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning, i vad mån hos statens verk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete m. m.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 283. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 17, i anledning av väckta motioner om dels upphävande av tullen å spannmål m. m., dels borttagande av tullen å korn.

Punkten 1)

mom. a)

Utskottets hemställan bifölles.

mom. b)

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren det förslag, som innefattas i mom. b) av den utav herr K. G. Karlsson m. fl. vid punkten 1) avgivna reservationen.

mom. c)

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Punkten 2)

Utskottets hemställan bifölles.

Nr 284. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning rörande åtgärder till förbyggande av simulation bland inskrivningsskyldige och värnpliktige.

Utskottets hemställan bifölles.

Nr 285. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 24, till Konungen angående av riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar.

Nr 286. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 56, till Konungen i fråga om förbud mot införsel av fjädrar av vilda fåglar.

Den 20 april.

Från första kammaren.

Nr 268. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 137, angående ytterligare anslag till anskaffande av ny rullande materiel vid statens järnvägar;

nr 141, angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen; och

nr 142, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre skolläraren Johan Fredrik August Pettersson från Hjelminge i Gåsinge socken m. fl.

Nr 269. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 135, angående pension å allmänna indragningsstaten åt tygarbetaren Karl August Larsson Fyr.

Nr 270. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 136, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar; och

nr 140, angående överlåtande under viss förutsättning till Uppsala spårvägsaktiebolag av den till Ultuna egendom hörande utgård Graneberg i Uppsala län.

Nr 271. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av herr *von Friesen* väckt motion, nr 82, om anslag till avlöning m. m. för en militieombudsman.

Nr 272. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av herr *Ljunggren, Elof*, väckt motion, nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om anslag för upplysnings- och undervisningsverksamhet för nykterhetens främjande.

Nr 273. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Pers* väckt motion, nr 84, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande å ordinarie stat av statens veterinär-bakteriologiska anstalt m. m.

Nr 274. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 41, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t om inrättande av spannmåslagerhus.

Nr 275. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 280, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av herr Lindhagens m. fl. motion, nr 157, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående initiativ från svensk sida till internationell överenskommelse om åtgärder till förekommande av nattarbete av män inom industriella och angränsande arbetsområden m. m., beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Från andra kammaren.

Nr 287. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 134, angående användande av allmänna besparingar å rikstatsens femte huvudtitel till modernisering av övningsbatteriet i exercis-huset vid flottans station i Karlskrona m. m.;

nr 132, angående ändrad lydelse av § 15 i kungörelsen den 18 juni 1910 angående avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning;

nr 133, angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarkollegiet;

nr 127, angående det vissa anstalter tillkommande understöd för där intagna sinnesslöa, blinda, dövstumma och fallandesjuka, som tillerkänts pensionstillägg eller understöd enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring; samt

nr 117, angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén.

Nr 288. S. D. Hänvisades till bankouts-kottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 119, angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk;

nr 128, med förslag till ändrad lydelse av § 18 mom. 2 i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket; samt

nr 129, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse, till lag innefattande vissa bestämmelser om centralkassor för jordbrukskredit och till lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker.

Nr 289. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr vice talmannen *D. Persson* avgiven motion, nr 211, om anslag till avlöning åt riksdagens militieombudsman m. m.

Nr 290. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Persson* i Norrköping avgiven motion, nr 212, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 94, med förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara.

Nr 291. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 41, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t om inrättande av spannmålslagerhus.

Den 21 april.

Från första kammaren.

Nr 276. S. D. Upplästes ett protokoll, hållet under gårdagen hos kamrarnas valmän för utseende av dels riksdagens fullmäktige i riksbanken efter herrar R. Lindgren och V. L. Moll, vilka voro i tur att avgå, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank. Av detta protokoll inhämtades, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Moll, Victor Ludvig, bankdirektör,
» Lindgren, Richard, bankdirektör;

suppleanter

för tiden från valet till dess nytt val under år 1916 försiggått:

greve von Rosen, Gustaf Fredrik, bruksägare,
herr Funch, Harald, disponent,

» Olauson, Knut Arvid, verkställande styrelseledamot vid riksbankens avdelningskontor i Malmö.

Det upplästa protokollet lades till handlingarna; och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen, dels ock till den paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 277. S. D. Upplästes ett protokoll, hållet under gårdagen hos kamrarnas valmän för utseende av dels fullmäktige i riksgäldskontoret efter herrar O. M. Höglund och A. Ekman, vilka voro i tur att avgå, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda kontor. Av detta protokoll inhämtades, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Ekman, Axel, ledamot av riksdagens andra kammare,
» Tamm, Henric Sebastian, verkställande direktör;

suppleanter

för tiden från valet till dess nytt val under år 1916 försiggått:

herr Kvarnzelius, Svante Herman, ledamot av riksdagens första kammare,

» Jespersen, Jöns Peter, ledamot av riksdagens andra kammare,
friherre Palmstierna, Erik Kule, ledamot av riksdagens andra kammare.

Det upplästa protokollet lades till handlingarna; och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen, dels ock till den paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 278. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 138, angående stat för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda m. m.; och

nr 148, angående arvode för år 1916 till en särskild sjöåklagare hos kommerskollegium.

Nr 279. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 147, angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till baltiska utställningen i Malmö år 1914.

Nr 280. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 146, angående befrielse för riksbanken under viss tid från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld.

Nr 281. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 139, med förslag till dels lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock lag om viss ändring av de i 37 § av samma lag meddelade övergångsbestämmelser; och

nr 144, med förslag till lag om förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, m. m.

Nr 282. S. D. Föredrogos och hänvisades till särskilda utskottet nedannämnda motioner:

nr 85, av herr *Österberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten; och

nr 86, av herr *Eklundh, Carl*, i samma ämne.

Nr 283. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 111 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslaget till arvoden åt extra och vikarierande ämneslärare;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående hyresbidrag åt den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för blinda dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl.;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande av lån av statsmedel för understödjande av behövande konstidkare; samt

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt anvisande av medel till understöd för byggandet av en flytdocka i Göteborg.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 284. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 17, i anledning av väckta motioner om dels upphävande av tullen å spannmål m. m., dels borttagande av tullen å korn, biföll kammaren vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 285. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 19, i anledning av riksdagens revisorers framställning angående placeringen av riksgäldskontorets kontanta medel m. m., biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 286. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avsättande till nationalpark av ett område norr om Torne träsk i Norrbottens län jämte två i ämnet väckta motioner;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upphörande av ett staden Karlstad beviljat privilegium i fråga om skyldigheten att bygga och underhålla bro över Klarälvens västra älvgren vid nämnda stad;

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Kopparbergs köping av vissa delar av gruvingenjörsbostället Stora gården nr 1 och Stortorp nr 1 i Ljusnarsbergs socken av Örebro län;

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående till Eskilstuna stad av kronan eventuellt tillkommande rätt till visst område av den så kallade Västermarken;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 40, i anledning av väckt motion med förslag att författningarna angående skatteköp och skatteomföring av kronojord skola tills vidare upphöra att gälla m. m.; samt

nr 42, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av författningarna rörande häradsallmänningar m. fl. allmänningsskogar.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 287. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 38, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till genomförd likartad förvaltning av de ecklesiastika boställena; och

nr 39, i anledning av väckta motioner om vidtagande av åtgärder för åstadkommande av en förbättrad och ökad ullproduktion i Sverige, biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 288. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ordnande och framtida förvaring av kommunala arkivalier, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och som andra kammarens beslut i ärendet således icke blivit av första kammaren oförändrat antaget, skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen ärendet till andra kammaren återlämnas för vidare behandling.

Nr 289. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning av väckta motioner angående rätt till en fri resa till och från hemorten för till tjänstgöring inkallade värnpliktige och landstormsmän, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och som andra kammarens beslut i ärendet således icke blivit av första kammaren oförändrat antaget, skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen ärendet till andra kammaren återlämnas för vidare behandling.

Nr 290. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning av en av herr Bergström väckt motion, nr 63, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av förberedande åtgärder för begagnande av de utvecklingsmöjligheter, som efter världskrigets upphörande kunna erbjuda sig för Sveriges handel, industri och sjöfart, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas medkammaren.

Nr 291. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckta motioner dels av herr Olofsson i Digernäs om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning mot spel å utländska lotterier m. m., dels av herrar Lindhagen och Månsson om skrivelse till Kungl. Maj:t angående framförande till internationellt övervägande och eventuell överenskommelse av frågan om förbud mot penninglotterier m. m. biföll första kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 292. S. D. Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 57, till Konungen, angående skyldighet för tillverkare av frukt- och bärsaft m. m. att å varans etikett och omslag ange tillverkarens namn och varans ingredienser.

Från andra kammaren.

Nr 292. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna protokoll, hållet vid sammanträde den 20 innevarande månad med kamrarnas valmän för utseende, jämlikt 71 och 73 §§ riksdagsordningen, av dels riksdagens fullmäktige i riksbanken efter herrar R. Lindgren och V. L. Moll, vilka vore i tur att avgå, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank; och inhämtades av detta protokoll, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Moll, Victor Ludvig, bankdirektör, och
herr Lindgren, Richard, bankdirektör; samt till

suppleanter

för tiden från valet, till dess nytt val under år 1916 försiggått:

greve von Rosen, Gustaf Fredrik, bruksägare,
herr Funch, Harald, disponent, och

» Olausson, Knut Arvid, verkställande styrelseledamot vid riksbankens avdelningskontor i Malmö;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av kammarens protokoll om dessa val underrättas för avgivande av förslag till dels förordnanden för de valde, dels skrivelse till Konungen med anmälan om de försiggångna valen, dels ock den paragraf, som borde därom i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 293. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna protokoll, hållet vid sammanträde den 20 innevarande månad med kamrarnas valmän för utseende jämlikt 71 och 73 §§ riksdagsordningen, av dels fullmäktige i riksgäldskontoret efter herrar O. M. Höglund och A. Ekman, vilka vore i tur att avgå, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda kontor; och inhämtades av detta protokoll, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Ekman, Axel, ledamot av riksdagens andra kammare, och
» Tamm, Henric Sebastian, verkställande direktör; samt till

suppleanter

för tiden från valet till dess nytt val under år 1916 försiggått:

herr Kvarnzelius, Svante Herman, ledamot av riksdagens första kammare,

herr Jespersen, Jöns Peter, ledamot av riksdagens andra kammare, och

friherre Palmstierna, Erik Kule, ledamot av riksdagens andra kammare;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av kammarens protokoll om dessa val underrättas för avgivande av förslag till dels förordnanden för de valde, dels skrivelse till Konungen med anmälan om de försiggångna valen, dels ock den paragraf, som borde i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 294. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 141, angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen;

nr 142, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre skolläraren Johan Fredrik August Pettersson från Hjelminge i Gåsinge socken m. fl.; och

nr 137, angående ytterligare anslag till anskaffande av ny rullande materiel vid statens järnvägar.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av sistberörda proposition inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 295. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 135, angående pension å allmänna indragningsstaten åt tygarbetaren Karl August Larsson Fyr.

Nr 296. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 136, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar; samt

nr 140, angående överlåtande under viss förutsättning till Uppsala spårvägsaktiebolag av den till Ultuna egendom hörande utgården Graneberg i Uppsala län.

Nr 297. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet

dels följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 78, med förslag till lag om skyddskoppypning avgivna motioner, nämligen av:

herr *Bogren*, nr 213,

» *Eriksson* i Grängesberg, nr 214,

» *Bengtsson* i Göteborg, nr 215, och

» *Thore*, nr 216;

dels ock följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 85, med förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten avgivna motioner, nämligen av:

herr *Kajser m. fl.*, nr 217,

» *Olofsson* i Digernäs, nr 218, och

» *Lindhagen*, nr 219.

Nr 298. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 220, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 106, angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.

Nr 299. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av: herr *Thorsson*, nr 221, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 110, angående överlåtelse av mark till lantförsvaret att användas till förläggningsplats och övningsfält för fälttelegrafkåren; samt

herr *Ekerot*, nr 222, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 104, angående uppförande å ordinarie stat av statens veterinärbakteriologiska anstalt m. m.

Nr 300. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning av en av herr *Röing* väckt motion, nr 186, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av förberedande åtgärder för begagnande av de utvecklingsmöjligheter, som efter världskrigets upphörande kunna erbjuda sig för Sveriges handel, industri och sjöfart.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 301. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 38, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till genomförd likartad förvaltning av de ecklesiastika boställena; och

nr 39, i anledning av väckta motioner om vidtagande av åtgärder för åstadkommande av en förbättrad och ökad ullproduktion i Sverige.

Kammaren biföll vad utskottet i nämnda utlåtanden hemställt.

Nr 302. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning av en av herr *Winberg* väckt motion nr 173, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till skydd mot olycksfall under tjänstgöring för den med växlingsarbete sysselsatta järnvägspersonalen.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 303. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 111 under åttonde

huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslaget till arvoden åt extra och vikarierande ämneslärare;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående hyresbidrag åt den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för blinda dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl.;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande av lån av statsmedel för understödjande av behövande konstidkare; och

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt anvisande av medel till understöd för byggandet av en flytdocka i Göteborg.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 304. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande, nr 19, i anledning av riksdagens revisorers framställning angående placeringen av riksgäldskontorets kontanta medel m. m. biföll kammaren, vad utskottet hemställt.

Nr 305. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avsättande till nationalpark av ett område norr om Torne träsk i Norrbottens län jämte två i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upphörande av ett staden Karlstad beviljat privilegium i fråga om skyldigheten att bygga och underhålla bro över Klarälvens västra älvgren vid nämnda stad.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Kopparbergs köping av vissa delar av gruvingenjörsbostället Stora Gården nr 1 och Stortorp nr 1 i Ljusnarsbergs socken av Örebro län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående till Eskilstuna stad av kronan eventuellt tillkommande rätt till visst område av den så kallade Västermarken.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 40, i anledning av väckt motion med förslag att författningarna angående skatteköp och skatteomföring av kronojord skola tills vidare upphöra att gälla m. m.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren ett under överläggningen framställt yrkande, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t, sedan närmare blivit utrett, i vilken omfattning kronojord kunde bli för föremål för skatteköp och skatteomföring, taga under övervägande huruvida och i vad mån de om skatteköp och skatteomföring gällande författningar borde upphävas eller förändras samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill detta övervägande kunde föranleda.

nr 42, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av författningarna rörande häradsallmänningar m. fl. allmänningsskogar.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 306. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser rörande kristendomsundervisningen i folkskolan; och avslog kammaren därvid utskottets hemställan samt biföll i stället den av herr Helger m. fl. vid utlåtandet fogade reservationen.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 307. S. D. Vid föredragning av andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för höjande av den personliga hygienien blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 308. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om införande av ett världsspråk.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 309. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren överlämnat protokollsutdrag, nr 288, innefattande delgivning av nämnda

kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ordnande och framtida förvaring av kommunala arkivalier, beslöt andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Nr 310. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren överlämnat protokollsutdrag, nr 289, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning av väckta motioner angående rätt till en fri resa till och från hemorten för till tjänstgöring inkallade värnpliktige och landstormsmän, beslöt andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt fjärde tillfälliga utskott.

Nr 311. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren överlämnat protokollsutdrag, nr 290, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning av en av herr Bergström väckt motion, nr 63, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av förberedande åtgärder för begagnande av de utvecklingsmöjligheter, som efter världskrigets upphörande kunna erbjuda sig för Sveriges handel, industri och sjöfart, beslöt andra kammaren att, enär kammaren förut denna dag vid behandling av sitt tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i samma ämne fattat enahanda beslut som det, vilket genom ovannämnda protokollsutdrag delgivits kammaren, berörda delgivning ej skulle föranleda någon kammarens åtgärd.

Nr 312. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 57, till Konungen angående skyldighet för tillverkare av frukt- och bärsafter m. m. att å varans etikett och omslag angiva tillverkarens namn och varans ingredienser.

Den 23 april.

Från första kammaren.

Nr 293. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 145, angående befrielse för kommunerna inom lappmarksfögderiet av Västerbottens län från skyldighet att välja ombud i markegångsnämnd m. m.

Nr 294. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 155, angående fortsatt utgivande av en ny upplaga av handboken Sveriges land och folk.

Nr 295. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 153, angående understöd till förmanen vid statens uppfostringsanstalt å Bona Karl Teodor Jerners änka och minderåriga barn.

Nr 296. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av herrar *Gelotte* och *Österberg* väckt motion, nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till slöjdundervisning i högre folkskolor.

Nr 297. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nedannämnda motioner:

nr 87, av herr *Wavrinsky*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om skyddskoppypning, och

nr 88, av herrar *Stärner* och *Nilson*, *Karl August*, i samma ämne.

Nr 298. S. D. Föredrogs ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 300, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, i anledning av en av herr *Röing* väckt motion, nr 186, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av förberedande åtgärder för begagnande av de utvecklingsmöjligheter, som efter världskrigets upphörande kunna erbjuda sig för Sveriges handel, industri och sjöfart.

Första kammaren, som den 21 innevarande månad vid behandling av sitt andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 8 fattat ett beslut, helt och hållet överensstämmande med andra kammarens, fann omförmälda delgivning ej föranleda vidare yttrande.

Nr 299. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 302, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i anledning av en av herr *Winberg* väckt motion, nr 173, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till skydd mot olycksfall under tjänstgöring för den med växlingsarbete sysselsatta järnvägspersonalen, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 300. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 306, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, i anledning

av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser rörande kristendomsundervisningen i folkskolan, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 301. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 60, i anledning av väckt motion om förslag till ändrade lagbestämmelser i fråga om utlännings rätt att besitta fastighet i Sverige;

nr 61, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om förslag till ändring i visst syfte av 17 kap. handelsbalken;

nr 62, angående instruktion för riksdagens justitieombudsman och instruktion för riksdagens militieombudsman; samt

nr 63, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen samt till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar, dels ock i ämnet väckta motioner.

Nr 302. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 64, till fullmäktige i riksgäldskontoret, i anledning av riksdagens revisorers framställning angående placeringen av riksgäldskontorets kontanta medel, m. m.

Från andra kammaren.

Nr 313. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 144, med förslag till lag om förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, samt till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 14 § strafflagen; och

nr 139, med förslag till dels lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock till lag om viss ändring av de i 37 § av samma lag meddelade övergångsbestämmelser.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas några i anledning av förstnämnda proposition inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 314. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 138, angående stat för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda m. m.;

nr 145, angående befrielse för kommunerna inom lappmarksfögdariet av Västerbottens län från skyldighet att välja ombud i markegångsnämnd m. m.; samt

nr 148, angående arvode för år 1916 till en särskild sjoåklagare hos kommerskollegium.

Nr 315. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 146, angående befrielse för riksbanken under viss tid från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld.

Nr 316. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 147, angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till baltiska utställningen i Malmö år 1914.

Nr 317. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet motioner av: herr *Olausson m. fl.*, nr 223, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 78, med förslag till lag om skyddskoppypmpning;

desamme, nr 224, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 79, angående anslag till skyddskoppypmpningens anordnande; samt

herrar *Janson* i Bråten och *Igel*, nr 225, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 78, med förslag till lag om skyddskoppypmpning.

Nr 318. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Tengdahl* avgiven motion, nr 226, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 97, angående höjning av anslaget till överståthållarämbetet, avseende ökat bidrag till avlöning åt den under andre stadsfogden i Stockholm lydande exekutionsbetjäningen.

Nr 319. S. D. Anmälades och godkändes

dels bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 64, till fullmäktige i riksgäldskontoret i anledning av riksdagens revisorers framställning angående placeringen av riksgäldskontorets kontanta medel m. m.;

dels lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 60, i anledning av väckt motion om förslag till ändrade lagbestämmelser i fråga om utlännings rätt att besitta fastighet i Sverige;

nr 61, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om förslag till ändring i visst syfte av 17 kap. handelsbalken;

nr 62, angående instruktion för riksdagens justitieombudsman och instruktion för riksdagens militieombudsman; samt

nr 63, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen samt till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar, dels ock i ämnet väckta motioner.

Den 24 april.

Från första kammaren.

Nr 303. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 150, angående hästhållningen för officerare vid armén.

Nr 304. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 152, angående anslag av lånemedel för gäldande av kostnader för införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Nr 305. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 161, angående anslag till resekostnader för medellösa arbetsökande;

nr 162, angående särskild ersättning till vissa flottan tilldelade värnpliktiga under mobiliseringstjänstgöring;

nr 163, angående ersättning till vissa diplomatiska och konsulära tjänstemän i utlandet för kursförlust i anledning av kriget; samt

nr 164, angående vissa engångskostnader för sjöförsvarets ordnande.

Nr 306. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 154, med förslag till ändrad lydelse av § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor.

Nr 307. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 158, angående fyllnadspension till länsmannen N. M. H. Sunding;

nr 159, angående understöd åt änkor och barn efter vissa till följd av explosioner vid Stockholms tygstations laboratorium samt Åkers krutbruk omkomna personer; samt

nr 160, angående pension till en förman och vissa arbetare vid statens järnvägar.

Nr 308. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 149, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 8 i lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus.

Nr 309. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 156, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik; och

nr 165, med förslag till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1915 undergå landstormsbefälsutbildning.

Nr 310. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av vissa byggnader vid arméns intendenturförråd i Boden;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande av en nedbrunnen verkstadsbyggnad vid Karlskrona grenadjärregemente;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande av kostnaderna för bärgning och reparation av 1:a klass pansarbåten Tapperheten;

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 44 under femte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till en förplägnadsanstalt i Vaxholms och Oskar-Fredriksborgs fästning;

nr 43, angående anslagen till statskontoret; samt

nr 44, angående anslagen till kammarrätten.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölles.

Nr 311. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslagen till provårsinstitutionen;

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för lärarinna vid statsunderstödd enskild läroanstalt att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring vid svensk skola i utlandet; samt

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkor för det av riksdagen anvisade anslag till restaurering av det s. k. klosterhuset i Vreta klosters församling.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 312. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 19, i anledning av väckt motion rörande viss ändring i bestämmelserna för kooperativ förenings skattskyldighet, biföll kammaren vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 313. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 20, angående vissa framställningar rörande tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna;

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt avlidne förvaltaren vid Alnarps egendom Gottfrid Fredricsons och hans efterlevande hustrus minderåriga barn;

nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående den marinöverintendenten och chefen för marinintendenturkåren tillkommande pensionsrätt m. m.;

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst; samt

nr 24, i anledning av väckt motion om beredande av ersättning åt postsparbanken för förlust i anledning av eventuell höjning av bankens inlåningsränta.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 314. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 31, med överlämnande till riksdagen av förteckning över försålda kronoegendomar.

Nr 315. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 10, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående

ende utredning i fråga om bidrag av statsmedel till kommun, som i sin tjänst anställer examinerad sjuksköterska, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 320. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 150, angående hästhållningen för officerare vid armén;

nr 152, angående anslag av lånemedel för gäldande av kostnader för införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; samt

nr 155, angående fortsatt utgivande av en ny upplaga av handboken Sveriges land och folk.

Nr 321. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 149, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 8 i lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus.

Nr 322. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 153, angående understöd till förmannen vid statens uppfostringsanstalt å Bona Carl Teodor Jerners änka och minderåriga barn.

Nr 323. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Linders* avgiven motion, nr 227, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 119, angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk.

Nr 324. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 31, med överlämnande till riksdagen av förteckning över försålda kronoegendomar.

Nr 325. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av vissa byggnader vid arméns intendenturförråd i Boden;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande av en nedbrunnen verkstadsbyggnad vid Karlskrona grenadjärregemente;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande av kostnaderna för bärgning och reparation av 1:a klass pansarbåten Tapperheten;

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 44 under femte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till en förplägnadsanstalt i Vaxholms och Oskar-Fredriksbergs fästning;

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslagen till provärsinstitutionen;

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för lärarinna vid statsunderstödd enskild läroanstalt att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring vid svensk skola i utlandet;

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkor för det av riksdagen anvisade anslag till restaurering av det s. k. klosterhuset i Vreta klosters församling;

nr 43, angående anslagen till statskontoret; och

nr 44, angående anslagen till kammarrätten.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 326. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande, nr 19, i anledning av väckt motion rörande viss ändring i bestämmelserna för kooperativ förenings skattskyldighet blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 327. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 20, angående vissa framställningar rörande tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkterna 1:o)—12:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 13:o).

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Punkterna 14:o) och 15:o).

Utskottets i dessa punkter gjorda framställningar biföllos av kammaren.

Nr 328. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtanden:

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt avlidne förvaltaren vid Alnarps egendom Gottfrid Fredricsons och hans efterlevande hustrus minderåriga barn.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående den

marinöverintendenten och chefen för marinintendenturkåren tillkommande pensionsrätt m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, som föreslagits i den av herr Hallin avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 24, i anledning av väckt motion om beredande av ersättning åt postsparbanken för förlust i anledning av eventuell höjning av bankens inlåningsränta.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 329. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning av herr Johanssons i Sollefteå m. fl. motion, nr 167, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ett statens ingripande mot missförhållanden i avseende å innehållet i vissa avverkningss-, flottnings- och dikningskontrakt; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 330. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning av väckt motion om anordnande av andra kammarens justeringsrum till rum för förtroenderåden inom två av kammarens partier.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herrar Liljedahl och Löwegren avgivna vid utlåtandet fogade reservationen.

Den 27 april.

Från första kammaren.

Nr 316. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 143, angående anslag till främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder;

nr 157, angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk;

nr 166, angående anslag till alkoholistvården; samt

nr 167, angående anordnande av elektrisk belysning och drivkraft vid statens vårdanstalt för alkoholister å Vennngarn m. m.

Nr 317. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 168, angående användande av överskott i Djurgårdskassan till vissa byggnads- m. fl. arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.

Nr 318. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 170, angående utvidgning av riksdagens bibliotek till centralt förvaltningsbibliotek; och

nr 171, med förslag till ändrad lydelse av § 3 i reglementariska föreskrifter för riksdagen.

Nr 319. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 174, med förslag till lag om eftergift vid krig eller krigsfara från vissa bestämmelser om arbetstid för minderåriga och kvinnor.

Nr 320. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet en av herr *Widell* väckt motion, nr 90, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt utgivande av ny upplaga av handboken Sveriges land och folk.

Nr 321. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial, nr 21, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande viss del av utskottets betänkande nr 17, i anledning av väckta motioner om dels upphävande av tullen å spannmål m. m., dels borttagande av tullen å korn.

Från andra kammaren.

Nr 331. S. D. Beslöt kammaren för sin del, att ett särskilt utskott, bestående av 16 ledamöter, 8 från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition, nr 156, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och skulle första kammaren inbjudas att förena sig med andra kammaren i nämnda beslut.

Nr 332. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 154, med förslag till ändrad lydelse av § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor.

Nr 333. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 162, angående särskild ersättning till vissa flottan tilldelade värnpliktiga under mobiliseringstjänstgöring;

nr 164, angående vissa engångskostnader för sjöförsvarets ordnande;

nr 163, angående ersättning till vissa diplomatiska och konsulära tjänstemän i utlandet för kursförlust i anledning av kriget; samt

nr 161, angående anslag till resekostnader för medellösa arbetsökande.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av förstnämnda proposition inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 334. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 159, angående understöd åt änkor och barn efter vissa till följd av explosioner vid Stockholms tygstations laboratorium samt Åkers krutbruk omkomna personer;

nr 158, angående fyllnadspension till länsmannen N. M. H. Sunding; och

nr 160, angående pension till en förman och vissa arbetare vid statens järnvägar.

Nr 335. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 165, med förslag till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1915 undergå landstormsbefälsutbildning; och

nr 156, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik;

dock att, därest ett av andra kammaren denna dag för dess del fattat beslut om tillsättande av ett särskilt utskott för behandling av sistberörda proposition bleve biträtt av första kammaren, samma proposition skulle överlämnas till nämnda särskilda utskott.

Vid remissen till lagutskottet av propositionen nr 165 skulle fogas några i anledning av denna proposition inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 336. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial, nr 21, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande viss del av utskottets betänkande nr 17, i anledning av väckta motioner om dels upphävande av tullen å spannmål m. m., dels borttagande av tullen å korn.

Nr 337. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Ekman* avgiven motion, nr 228, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 153, angående understöd till förmannen vid statens uppfostringsanstalt å Bona Carl Teodor Jerners änka och minderåriga barn.

Den 28 april.

Från första kammaren.

Nr 322. S. D. Föredrogs ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag nr 331, med inbjudning till första kammaren att förena sig med andra kammaren i dess beslut om tillsättande av ett särskilt utskott bestående av 16 ledamöter, 8 från vardera kammaren, för behandling av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition nr 156, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik, än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor.

Första kammaren beslöt antaga berörda inbjudning.

Nr 323. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 179, angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot;

nr 180, angående anställande av en mariningenjörsstipendiat över stat; samt

nr 181, angående inrättande av en rikskommission för den ekonomiska krigsberedskapen.

Nr 324. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 151, med förslag till ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; och

nr 177, med förslag till ändrad lydelse av 42 § 2 mom. i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Nr 325. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 169, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Nr 326. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 173, med förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall.

Nr 327. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 20, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å smör, biföll kammaren vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 328. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 25, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande punkten 13:o) av utskottets utlåtande nr 20, angående vissa framställningar rörande tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 329. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtanden:

nr 23, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och s. k. hembagerier;

nr 24, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående införande av helgdagar utan kyrklig karaktär; samt

nr 25, i anledning av väckt motion angående åtgärder till tryggnad och fortsatt utveckling av det gemensamma skandinaviska lagstiftningsarbetet.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 330. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag dels till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 65, angående val av två fullmäktige i riksbanken och av tre suppleanter för riksdagens samtliga fullmäktige i nämnda verk; och

nr 66, angående val av två fullmäktige i riksgäldskontoret jämte tre suppleanter för samtliga fullmäktige i nämnda verk;

dels ock till riksdagens förordnanden:

nr 67, för två fullmäktige i riksbanken;

nr 68, för tre suppleanter för riksdagens fullmäktige i riksbanken;

nr 69, för två fullmäktige i riksgäldskontoret; samt

nr 70, för tre suppleanter i riksgäldskontoret.

Från andra kammaren.

Nr 338. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 143, angående anslag till främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder;

nr 166, angående anslag till alkoholistvården;

nr 157, angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk;

nr 167, angående anordnande av elektrisk belysning och drivkraft vid statens vårdanstalt för alkoholister å Veningarn m. m.; samt

nr 168, angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.

Nr 339. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 173, med förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall m. m.

Nr 340. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 174, med förslag till lag om eftergift vid krig eller krigsfara från vissa bestämmelser om arbetstid för minderåriga och kvinnor.

Nr 341. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 170, angående utvidgning av riksdagens bibliotek till centralt förvaltningsbibliotek, och

nr 171, med förslag till ändrad lydelse av § 3 i reglementariska föreskrifter för riksdagen.

Nr 342. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Sommelius*, nr 229, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 117, angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén;

herr *Thorsson*, nr 230, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 150, angående hästhållningen för officerare vid armén; och

herr *Åkerman*, nr 231, likaledes i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 150, angående hästhållningen för officerare vid armén.

Nr 343. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Magnusson* i Skövde avgiven motion, nr 232, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 119, angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk.

Nr 344. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 25, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande punkten 13:o) av utskottets utlåtande, nr 20, angående vissa framställningar rörande tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 345. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 23, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och s. k. hembagerier; samt

nr 24, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående införande av helgdagar utan kyrklig karaktär.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 346. S. D. Vid föredragning av andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 10, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tillämpning av principen om familjeunderstöd vid upprättande av lönestater för statens funktionärer biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 347. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkande, nr 20, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å smör.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid betänkandet fogade reservationen.

Nr 348. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtande, nr 25, i an-

ledning av väckt motion angående åtgärder till tryggande och fortsatt utveckling av det gemensamma skandinaviska lagstiftningsarbetet.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 349. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående avhjälpande av vissa olägenheter, vilka äro förenade med nu föreskriven skyldighet för den, som flyttar från en församling till en annan, att själv ombesörja överförandet av flyttningsbetyg; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 350. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t om revision av förordningen angående antagande av släktnamn, dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t såväl angående inskränkning av antalet personliga förnamn i offentliga handlingar som angående utfärdande av bestämmelser rörande tillnamn, som icke äro släktnamn.

Vad utskottet hemställt bifölls; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 351. S. D. Vid föredragning av andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning av första kammarens beslut i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ordnande och framtida förvaring av kommunala arkivalier, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 352. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående behovet av särskild uppmärksamhet åt luftens beskaffenhet i de arbetsrum, som inrymmas i för statens räkning uppförda byggnader.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 353. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning av herr Lindhagens motion, nr 180, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för jordfrågans lösning.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Nr 354. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag dels till riksdagens skrivelser till Konungen

nr 65, angående val av två fullmäktige i riksbanken och av tre suppleanter för riksdagens samtliga fullmäktige i nämnda verk; och

nr 66, angående val av två fullmäktige i riksgäldskontoret jämte tre suppleanter för samtliga fullmäktige i nämnda verk;

dels ock till riksdagens förordnanden

nr 67, för två fullmäktige i riksbanken;

nr 68, för tre suppleanter för riksdagens fullmäktige i riksbanken;

nr 69, för två fullmäktige i riksgäldskontoret; samt

nr 70, för tre suppleanter i riksgäldskontoret.

Den 30 april.

Från första kammaren.

Nr 331. S. D. Företogs val av åtta ledamöter i riksdagens särskilda utskott nr 2 och utsågos därtill:

herr Cedercrantz	från »nationella partiet»,
» Grubbström	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Gripenstedt	» »nationella partiet»,
herr Ingeström	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Silfverschiöld	» »nationella partiet»,
herr Larsson, V. Edvard,	» »liberala samlingspartiet»,
» Wrangel	» »nationella partiet»,
» Rooth	» » » »

Nr 332. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 172, angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente) m. m.;

nr 175, angående försäljning av Svea ingenjörskår, Fälttelegrafkårens och ammunitionsfabrikens nuvarande områden m. m.; samt

nr 186, angående järnvägsförbindelser mellan svenska och finska järnvägsnäten vid Haparanda.

Nr 333. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 187, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin; och

nr 188, med förslag till ändrad lydelse av bestämmelserna för brännvin och sprit m. m. i rubrikerna 183—185 i gällande tulltaxa.

Nr 334. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 178, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 22 värnpliktslagen den 17 september 1914.

Nr 335. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 183, med förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter;

nr 184, med förslag till lag om talan i viss ordning angående rätt till strömfall; samt

nr 185, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909.

Nr 336. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 2 Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 176, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov; och

nr 182, med förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag).

Nr 337. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 27, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 10 och 21 i lasaretsstadgan den 18 oktober 1901, dels ock i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 338. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 350, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 7, dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t om revision av förordningen angående antagande av släktnamn, dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t såväl angående inskränkning av antalet personliga förnamn i offentliga handlingar som angående utfärdande av bestämmelser rörande tillnamn, som icke äro släktnamn, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 339. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande av lån av statsmedel för understödjande av behövande konstidkare;

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av vissa byggnader vid arméns intendenturförråd i Boden;

nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande av en nedbrunnen verkstadsbyggnad vid Karlskrona grenadjärregemente;

nr 74, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslagen till provärsinstitutionen;

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för lärarinna vid statsunderstödd enskild läroanstalt att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring vid svensk skola i utlandet; samt

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkor för det av riksdagen anvisade anslag till restaurering av det s. k. klosterhuset i Vreta klosters församling.

Nr 340. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 58, angående vidtagande av förberedande åtgärder för begagnande av de utvecklingsmöjligheter, som efter världskrigets upphörande kunna erbjuda sig för Sveriges handel, industri och sjöfart;

nr 77, angående utarbetande av förslag i syfte att stävja spelet på utländska lotterier; samt

nr 78, angående utredning i fråga om bidrag av statsmedel till kommun, som i sin tjänst anställer examinerad sjuksköterska.

Från andra kammaren.

Nr 355. S. D. Företogs val av åtta ledamöter i riksdagens särskilda utskott nr 2; och befunnos efter valets slut hava blivit därtill utsedde:

herr Christiernson	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Olsson i Blädinge	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Olsson i See	» »liberala samlingspartiet»,
» Svensson i Eskilstuna	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Tamm	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» von Sneidern	» »liberala samlingspartiet»,
» Olsson i Rödningsberg	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Jönsson i Boa	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 356. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 169, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Nr 357. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 179, angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot;

nr 180, angående anställande av en mariningenjörsstipendiat över stat; och

nr 181, angående inrättandet av en rikskommission för den ekonomiska krigsberedskapen.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas två i anledning av sistnämnda proposition inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 358. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 151, med förslag till ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; och

nr 177, med förslag till ändrad lydelse av 42 § 2 mom. i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Nr 359. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 27, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 10 och 21 i lasarettstadgan den 18 oktober 1901, dels ock i ämnet väckta motioner.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren de i ämnet väckta motionerna.

*Nr 360. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från riksdagens kansli:

nr 58, angående vidtagande av förberedande åtgärder för begagnande av de utvecklingsmöjligheter, som efter världskrigets upphörande kunna erbjuda sig för Sveriges handel, industri och sjöfart;

nr 77, angående utarbetande av förslag i syfte att stävja spelet på utländska lotterier; och

nr 78, angående utredning i fråga om bidrag av statsmedel till kommun, som i sin tjänst anställer examinerad sjuksköterska; samt

från statsutskottet:

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande av lån av statsmedel för understödjande av behövande konstidkare;

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av vissa byggnader vid arméns intendenturförråd i Boden;

nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande av en nedbrunnen verkstadsbyggnad vid Karlskrona grenadjärregemente;

nr 74, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslagen till provårsinstitutionen;

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för lärarinna vid statsunderstödd enskild läroanstalt att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring vid svensk skola i utlandet; och

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkor för det av riksdagen anvisade anslag till restaurering av det s. k. klosterhuset i Vreta klosters församling.

Den 1 maj.*Från första kammaren.*

Nr 341. S. D. Företogs val av fem suppleanter i riksdagens särskilda utskott nr 2; och utsågos därtill:

herr Kjellgren	från »nationella partiet»,
» Magnusson, G. Gerhard,	» »liberala samlingspartiet»,
» Bondeson	» »nationella partiet»,
» Åkesson, Johannes,	» »liberala samlingspartiet»,
» Jonson, Richard,	» »nationella partiet».

Nr 342. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst område av Ljungbyheds övningsplats m. m.;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en tandpoliklinik vid flottans station i Stockholm;

nr 47, i anledning av väckta motioner om anslag för upprätthållande av civilkommissionens verksamhet under senare hälften av år 1915 samt år 1916;

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till slöjdundervisning i högre folkskolor jämte en i ämnet väckt motion;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 8 av andra huvudtiteln gjorda framställning i fråga om tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarkollegium;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition i fråga om rätt för ordinarie tjänsteman, som befordrats till revisor i kammarrätten, att för ålderstillägg tillgodoräkna sig viss föregående tid i annan statstjänst;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar i avseende å utgifterna för kapitalökning, i vad dessa angå under civildepartementet hörande utlåningsfonder;

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ersättning för skada i vissa fall åt å statens järnvägars ångfärjor tjänstgörande järnvägs-, post- och tullpersonal;

nr 55, i anledning av väckt motion om ändring vad beträffar telefonvakter vid Trollhättans kraftverk i den år 1913 vidtagna löne-reglering för tjänstemän vid nämnda verk;

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anläggande av en ångkraftstation för Älvkarleby kraftverk;

nr 57, i anledning av väckta motioner angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning angående ledningen av och tillsynen å statens järnvägs- och vattenfallsbyggnader.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 343. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 49, i anledning av riksdagens år 1914 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1913.

§§ 1—5.

Lades till handlingarna.

§ 6.

Utskottets hemställan bifölls.

§ 7.

Lades till handlingarna.

§§ 8 och 9.

Vad utskottet hemställt bifölls.

§§ 10 och 11.

Lades till handlingarna.

Nr 344. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtanden:

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt linjearbetaren vid telegrafverket Lars Nordins änka Katarina Helena Nordin, född Zetterberg.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fyllnads-pension åt bandirektören vid statens järnvägar F. B. H. Santesson.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning.

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för riksbanken under viss tid från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 29, i anledning av väckt motion om införande i reglementet för riksgäldskontoret av viss bestämmelse angående förfarande vid upplåning inom landet.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 30, i anledning av väckt motion om åtgärder för åstadkommande av bättre luftväxling i riksdagens lokaler.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 345. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 26, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten, dels ock i ämnet väckt motion, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 346. S. D. Anmäldes och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa Varbergs f. d. fästning tillhörande områden; och

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av Livregementets grenadjärers och Livregementets husarers förutvarande övningsfält Sannahed.

Nr 347. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 192, angående ändring av bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara; och

nr 193, angående bestridande av kostnader för framlidna Hennes Maj:t Änkedrottning Sofias och framlidna Hennes Kungl. Höghet Hertiginnans av Dalarna begravningar.

Nr 348. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 191, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 maj 1897 med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, till lag om ändrad lydelse av 3 och 6 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 samt till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall medgiva riksbanken viss ökad sedelutgivningsrätt.

Från andra kammaren.

Nr 361. S. D. Företogs val av åtta suppleanter i riksdagens särskilda utskott nr 2; och befunnos efter valets slut hava blivit därtill utsedde:

herr Andersson i Resebo	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Bäcklund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Runefors	» »liberala samlingspartiet»,
» Bengtsson i Kullen	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Lindström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Sundström	» »liberala samlingspartiet»,
» Holm	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Johansson i Kullersta	» »socialdemokratiska gruppen».

Nr 362. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 172, angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente) m. m.;

nr 175, angående försäljning av Svea ingenjörkårs, Fälttelegrafkårens och ammunitionsfabrikens nuvarande områden m. m.; samt

nr 186, angående järnvägsförbindelse mellan svenska och finska järnvägsnäten vid Haparanda.

Nr 363. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 2 Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 176, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov; samt

nr 182, med förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag).

Nr 364. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 178, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 22 värnpliktslagen den 17 september 1914;

nr 185, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909;

nr 183, med förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter; och

nr 184, men förslag till lag om talan i viss ordning angående rätt till strömfall.

Nr 365. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 187, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin; samt

nr 188, med förslag till ändrad lydelse av bestämmelserna för brännvin och sprit m. m. i rubrikerna 183—185 i gällande tulltaxa.

Nr 366. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Eriksson* i Grängesberg avgiven motion, nr 233, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 159, angående understöd åt änkor och barn efter vissa till följd av explosioner vid Stockholms tygstations laboratorium samt Åkers krutbruk omkomna personer.

Nr 367. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst område av Ljungbyheds övningsplats m. m.;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en tandpoliklinik vid flottans station i Stockholm;

nr 47, i anledning av väckta motioner om anslag för upprätthållande av civilkommissionens verksamhet under senare hälften av år 1915 samt år 1916;

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till slöjdundervisning i högre folkskolor jämte en i ämnet väckt motion;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 8 av andra huvudtiteln gjorda framställning i fråga om tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarkollegium;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition i fråga om rätt för ordinarie tjänsteman, som befordrats till revisor i kammarrätten, att för ålderstillägg tillgodoräkna sig viss föregående tid i annan stats-tjänst;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar i avseende å utgifterna för kapitalökning, i vad dessa angå under civildepartementet hörande utlåningsfonder;

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ersättning för skada i vissa fall å statens järnvägars ångfärjor tjänstgörande järnvägs-, post- och tullpersonal;

nr 55, i anledning av väckt motion om ändring vad beträffar telefonvakter vid Trollhättans kraftverk i den år 1913 vidtagna löne-reglering för tjänstemän vid nämnda verk;

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anläggande av en ångkraftstation för Älvkarleby kraftverk; samt

nr 57, i anledning av väckta motioner angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning angående ledningen av och tillsynen å statens järnvägs- och vattenfallsbyggnader.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 368. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt linjearbetaren vid telegrafverket Lars Nordins änka Katarina Helena Nordin, född Zetterberg;

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fyllnads-pension åt bandirektören vid statens järnvägar F. B. H. Santesson;

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för riksbanken under viss tid från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld;

nr 29, i anledning av väckt motion om införande i reglementet för riksgäldskontoret av viss bestämmelse angående förfarandet vid upplåning inom landet; och

nr 30, i anledning av väckt motion om åtgärder för åstadkommande av bättre luftväxling i riksdagens lokaler.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 369. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 26, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten, dels ock i ämnet väckt motion.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Den 3 maj.

Från första kammaren.

Nr 349. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 194, angående anskaffande av viss materiel för armén.

Nr 350. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 189, med förslag till förordning angående utförsel av socker under viss tid utan erläggande av sockerskatt.

Nr 351. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 190, angående ersättning till statens lantbrukskonsulent i England för kursförlust i anledning av kriget.

Nr 352. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Bäckström* väckt motion, nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen angående försäljning av brännvin.

Nr 353. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en av herr *Kvarnzelius m. fl.* väckt motion, nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om viss ändring av de i 37 § av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring meddelade övergångsbestämmelser.

Nr 354. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial nr 22, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 20, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å smör, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Från andra kammaren.

Nr 370. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 190, angående ersättning till statens lantbrukskonsulent i England för kursförlust i anledning av kriget.

Nr 371. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 191, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i

lagen den 12 maj 1897 med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, till lag om ändrad lydelse av 3 och 6 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 samt till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall medgiva riksbanken viss ökad sedelutgivningsrätt.

Nr 372. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 192, angående ändring av bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara; och

nr 193, angående bestridande av kostnader för framlidna Hennes Maj:t Änkedrottning Sofias och framlidna Hennes Kungl. Höghet Änkehertiginnans av Dalarna begravningar.

Nr 373. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Olsson* i Ramsta avgiven motion, nr 234, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 119, angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk.

Nr 374. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 2 en av herr *Åkerman* avgiven motion, nr 235, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 176, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov.

Nr 375. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herrar *Palmstierna* och vice talmannen *D. Persson* avgiven motion, nr 236, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 173, med förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall m. m.

Nr 376. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herrar *Branting* och *Nilsson* i Bonarp avgiven motion, nr 237, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 139, med förslag till dels lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock lag om viss ändring av de i 37 § av samma lag meddelade övergångsbestämmelser.

Nr 377. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 22, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande, nr 20, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å smör.

Den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 378. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa Varbergs f. d. fästning tillhörande områden; samt

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av Livregementets grenadjärers och Livregementets husarers förutvarande övningsfält Sannahed.

Den 4 maj.

Från första kammaren.

Nr 355. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial, nr 31, angående remiss till annat utskott av en inom första kammaren väckt motion om ändring av § 5 mom. 3 i lagen angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov, biföll kammaren vad lagutskottet i nämnda memorial hemställt.

Nr 356. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet en av herr *Neiglick* väckt motion, nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd till förmannen vid statens uppfostringsanstalt å Bona Karl Teodor Jerners änka och minderåriga barn.

Från andra kammaren.

Nr 379. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 189, med förslag till förordning angående utförsel av socker under viss tid utan erläggande av sockerskatt.

Nr 380. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 194, angående anskaffande av viss materiel för armén.

Nr 381. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 2 en av herr *Runefors* avgiven motion, nr 238, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 182, med förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag).

Nr 382. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial, nr 31, angående remiss till annat utskott av en inom första kammaren väckt motion om ändring av § 5 mom. 3 i lagen angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 383. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Vahlquist* avgiven motion, nr 239, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 153, angående understöd till förmannen vid statens uppfostringsanstalt å Bona Karl Teodor Jerners änka och minderåriga barn.

Den 5 maj.

Från första kammaren.

Nr 357. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 197, angående upptagandet i 1916 års riksstat av inkomsten av en krigskonjunkturskatt m. m.;

nr 198, angående upptagandet i 1916 års riksstat av medel från statsverkets kassafond; och

nr 199, angående täckande av kostnader, som avses i § 63 regeringsformen.

Nr 358. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 196, med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt.

Nr 359. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 195, med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension m. m.

Nr 360. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Dahl* väckt motion, nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen angående försäljning av brännvin.

Nr 361. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 58, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till modernisering av övningsbatteriet i exercishuset vid flottans station i Karlskrona m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om anslag för upplysnings- och undervisningsverksamhet för nykterhetens främjande jämte en i ämnet väckt motion.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användning av viss besparing å anslaget till 1914 års kurser i alkohologi och hälsolära.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 61, i anledning av väckt motion om viss ändring i gällande villkor för statsunderstöd till folkbibliotek.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående höjning av anslaget till överståthållareämbetet, avseende ökat bidrag till avlöning åt den under andre stadsfogden i Stockholm lydande exekutionsbetjäningen.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning.

nr 63, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre skolläraren Johan Fredrik August Pettersson från Hjelminge i Gåsinge socken m. fl.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 64, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för Östersunds hospitals räkning av visst ägoområde i Mjälle by i Frösö socken av Jämtlands län.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 362. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m. samt i ämnet väckt motion.

I fråga om detta utlåtande, som punktvis företogs till avgörande, blev vad utskottet hemställt i avseende å var och en av punkterna I—III bifallet.

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående stat för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående det vissa anstalter tillkommande understöd för där intagna sinnesslöa blinda dövstumma och fallandesjuka, som tillerkänts pensionstillägg eller understöd enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 68, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 69, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående arvode för år 1916 till en särskild sjöåklagare hos kommerskollegium.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 70, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till resekostnader för medellösa arbetssökande.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för kommunerna inom lappmarksfögderiet av Västerbottens län från skyldighet att välja ombud i markegångsnämnd m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i villkoren för åtnjutande av det Ostkustbanans aktiebolag beviljade låneunderstöd.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 74, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss utfästelse till Stockholms stad rörande västra stambanans framdragande över den föreslagna s. k. Hammarbyleden.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 363. S. D. Föredrogos bevilningsutskottets betänkanden:

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till baltiska utställningen i Malmö år 1914.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 364. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial:

nr 33, angående användande av riksbankens vinst för år 1914, och

nr 34, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning om höjning av anslaget till arvoden åt extra ordinarie tjänstemän och vaktmästare samt till belöning för extra arbeten,

biföll kammaren vad utskottet i dessa memorial hemställt.

Nr 365. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 28, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förändrade bestämmelser rörande ersättning till vittnen och sakkunniga i rättegångsmål;

nr 29, i anledning av väckt motion med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 § i förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall av gällande bestämmelser om häradsting m. m.; samt

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 366. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om möjlighet för värnpliktiga, som av samvetsbetänkligheter vägra fullgöra sin värnplikt, att utföra annat arbete för statens räkning,

avslog kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 367. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 330, innehållande nämnda kammares beslut över dess femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning av väckt motion om anordnande av andra kammarens justeringsrum till rum för förtroenderåden inom två av kammarens partier, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 368. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 81, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt

understöd åt linjearbetaren vid telegrafverket Lars Nordins änka Katarina Helena Nordin, född Zetterberg; och

nr 82, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för riksbanken under viss tid från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld.

Från andra kammaren.

Nr 384. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Erikson* i Uppsala avgiven motion, nr 240, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 140, angående överlåtande under viss förutsättning till Uppsala spårvägsaktiebolag av den till Ultuna egendom hörande utgården Graneberg i Uppsala län.

Nr 385. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Palmstierna* avgiven motion, nr 241, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 184, med förslag till lag om talan i viss ordning angående rätt till strömfall.

Nr 386. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 49, i anledning av riksdagens år 1914 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1913.

§§ 1—5.

Lades till handlingarna.

§ 6.

Utskottets hemställan bifölls.

§ 7.

Lades till handlingarna.

§§ 8 och 9.

Vad utskottet hemställt bifölls.

§§ 10 och 11.

Lades till handlingarna.

Nr 387. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående överlåtande å annan myndighet av biskops och domkapitels befattning med skolärenden; och bifölls därvid utskottets hemställan.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 388. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande, nr 28, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förändrade bestämmelser rörande ersättning till vittnen och sakkunniga i rättegångsmål biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 389. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtan:

nr 58, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till modernisering av övningsbatteriet i exercishuset vid flottans station i Karlskrona m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om anslag för upplysnings- och undervisningsverksamhet för nykterhetens främjande jämte en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användning av viss besparing å anslaget till 1914 års kurser i alkohologi och hälsolära.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 61, i anledning av väckt motion om viss ändring i gällande villkor för statsunderstöd till folkbibliotek.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående höjning av anslaget till överståthållarämbetet, avseende ökat bidrag till avlöning åt den under andre stadsfogden i Stockholm lydande exekutionsbetjäningen.

Kammaren biföll ett under överläggningen framställt yrkande,

a) att riksdagen — med uttalande att någon rättslig förpliktelse att svara för avlöning åt exekutionsbetjäningen i Stockholm icke ålåg staten samt att det tillkomme Stockholms stad att draga försorg om anställande av erforderligt antal dylik betjäning för underexekutorsgöromålens fullgörande i behörig tid och ordning — icke måtte bifalla Kungl. Maj:ts ifrågakarande proposition;

b) att herr Tengdahls ifrågakarande motion ej heller måtte vinna riksdagens bifall.

nr 63, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efter-

skänkande av kronans rätt till danaarv efter förre skolläraren Johan Fredrik August Pettersson från Hjelminge i Gåsinge socken m. fl.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 64, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för Östersunds hospitals räkning av visst ägområde i Mjälle by i Frösö socken av Jämtlands län.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 390. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 29, i anledning av väckt motion, med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 § i förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall av gällande bestämmelser om häradsting m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område m. m.

De av utskottet framlagda lagförslagen.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslagen.

Nr 391. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av en av herrar Nilsson i Tånga och Thorsson väckt motion nr 36, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående avskaffande av entreprenadsystemet vid lantbrevbäringens ordnande.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 392. S. D. Vid föredragning av andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning av första kammarens beslut rörande väckta motioner angående rätt till en fri resa till och från hemorten för till tjänstgöring inkallade värnpliktige och landstormsmän,

blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 393. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i anledning av herr Hamiltons m. fl. motion, nr 64, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående provisorisk lindring av kommunernas ekonomiska bördor.

Kammaren biföll ett under överläggningen framställt yrkande, att kammaren ville för sin del besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till

Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t tacktes skyndsamt låta verkställa utredning, på vad sätt genom statens försorg *särskilt* nödställda kommuner måtte i avvaktan på kommunalskattereformen erhålla lindring av sina ekonomiska bördor, samt att Kungl. Maj:t ville om möjligt till nästkommande riksdag framlägga de förslag, till vilka utredningen kunde föranleda.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 394. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om åstadkommande av en sammankomst av de svenska och danska riksdagarnas samt det norska stortingets ledamöter.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 395. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m. samt en i ämnet väckt motion.

Punkten I.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten II.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren det förslag, som innefattas i punkten II av den utav herr Asplund m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Punkten III.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 396. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående stat för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda m. m.;

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående det vissa anstalter tillkommande understöd för där intagna sinnesslöa, blinda, dövstumma och fallandesjuka, som tillerkänts pensionstillägg eller understöd enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 68, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen;

nr 69, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående arvode för år 1916 till en särskild sjöåklagare hos kommerskollegium;

nr 70, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till resekostnader för medellösa arbetssökande;

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för kommunerna inom lappmarksfögderiet av Västerbottens län från skyldighet att välja ombud i markegångsnämnd m. m.;

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar;

nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i villkoren för åtnjutande av det Ostkustbanans aktiebolag beviljade låneunderstöd; samt

nr 74, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss utfästelse till Stockholms stad rörande västra stambanans framdragande över den föreslagna s. k. Hammarbyleden.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 397. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor; och

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till baltiska utställningen i Malmö år 1914.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 398. S. D. Föredrogos bankoutskottets memorial:

nr 33, angående användande av riksbankens vinst för år 1914; och

nr 34, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning om höjning av anslaget till arvoden åt extra ordinarie tjänstemän och vaktmästare samt till belöning för extra arbeten.

Utskottets i dessa memorial gjorda framställningar biföllos av kammaren.

Nr 399. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 81, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt linjearbetaren vid telegrafverket Lars Nordins änka Katarina Helena Nordin, född Zetterberg; och

nr 82, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för riksbanken under viss tid från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld,

Den 7 maj.*Från första kammaren.*

Nr 369. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av herrar *Petrén* och *von Koch* väckt motion, nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till alkoholistvården.

Nr 370. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 35, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets utlåtande nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fyllnadspension åt bandirektören vid statens järnvägar F. B. H. Santesson, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 371. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 351, innehållande nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning av första kammarens beslut i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ordnande och framtida förvaring av kommunala arkivalier, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 372. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 387, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående överlåtande å annan myndighet av biskops och domkapitels befattningsmed skolärenden, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 373. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 391, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 7, i anledning av en av herrar Nilsson i Tånga och Thorsson väckt motion, nr 36, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående avskaffande av entreprenadsystemet vid lantbrevbäringens ordnande, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 374. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 393, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning av greve Hamiltons m. fl. motion, nr 64, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående provisorisk lindring av kommunernas ekonomiska bördor, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 375. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 83, angående åvägabringande av ändamålsenligare bestämmelser rörande överföring av flyttningsbetyg; och

nr 84, angående rätt i vissa fall till fria resor till och från hemorten för till tjänstgöring inkallade värnpliktige.

Från andra kammaren.

Nr 400. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 195, med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension m. m.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av propositionen inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 401. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 196, med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas två i anledning av propositionen inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 402. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 197, angående upptagandet i 1916 års riksstat av inkomsten av en krigskonjunkturskatt m. m.;

nr 198, angående upptagandet i 1916 års riksstat av medel från statsverkets kassafond; och

nr 199, angående täckande av kostnader, som avses i § 63 regeringsformen.

Nr 403. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Lindhagen*, nr 242, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 175, angående försäljning av Svea ingenjörkårs, fälttelegrafkårens och ammunitionsfabrikens nuvarande områden m. m.;

herr *Ingvarson*, nr 243, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 172, angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente) m. m.; och

densamme, nr 244, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 179,

angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot.

Nr 404. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 31, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bankoutskottets utlåtande nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 405. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 35, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets utlåtande nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fyllnadspension åt bandirektören vid statens järnvägar F. B. H. Santesson.

Den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 406. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 83, angående åvägabringande av ändamålsenligare bestämmelser rörande överföring av flyttningsbetyg; samt

nr 84, angående rätt i vissa fall till fria resor till och från hemorten för till tjänstgöring inkallade värnpliktige.

Den 8 maj.

Från första kammaren.

Nr 376. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkterna 27 och 43 under sjätte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten samt anslag till skyddskoppymningens anordnande.

Nr 377. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 32, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Kammaren beslöt till en början, att för den händelse lagförslagen eller något av dem komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet lämnades öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring

godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas, samt att i avseende å nummerbeteckning i paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar som påkallades av kamrarnas beslut.

Punkten A 1.

Utskottets förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning.

1 kap.

1 §.

Godkändes med den ändring, att i slutet tillades orden »och gjort denna överenskommelse kunnig eller ock skriftligen sig förbundet».

3 §.

Antogs att lyda så, som föreslagits i herr af Ekenstams därom avgivna reservation.

4 §.

Godkändes med den ändring, som angivits i den av herr Petersson i Lidingö villastad vid denna paragraf anförda reservation.

2 kap.

2 §.

Godkändes med den ändring, att ordet »separation» utbyttes mot ordet »hemskillnad».

I sammanhang härmed beslöts att, med undantag för det i punkten A 12 införda lagförslaget, ordet »separation», där detta förekomme i andra paragrafen av lagförslag som av utskottet i detta utlåtande tillstyrkts, skulle utbytas mot ordet »hemskillnad».

7 och 8 §§.

Kammaren beslöt att i stället för dessa paragrafer skulle intagas en 7 § av den lydelse, som föreslagits i den av herr Gezelius därom avgivna reservation.

11 §.

Godkändes med den ändring, att näst efter orden »upplösning ingå» fortsättningen skulle lyda »nytt gifte. Ej heller må man, som varit gift, utan Konungens tillstånd träda i nytt gifte, innan tre månader förflutit från äktenskapets upplösning».

3 kap.

2 § 6 och 8 mom.

Kammaren beslöt, att dessa moment skulle erhålla den avfattning som angivits i de av herr Gezelius vid dessa moment anförda reservationer.

3 och 7 §§.

Godkändes med de förändringar, som påyrkats av herr Valerius Olsson i enlighet med hans vid dessa paragrafer anförda reservationer.

*4 kap.**2 §.*

Godkändes med den ändring, som föreslagits i den av herrar Pettersson i Södertälje och Schotte vid denna paragraf anförda reservation.

6 §.

Godkändes med den ändring i andra stycket, att orden »tre månader» utbyttes mot »sex månader».

*5 kap.**1 och 9 §§.*

Godkändes med den avfattning, som förordats av herr Gezelius i hans vid dessa paragrafer anförda reservationer.

Överskriften till 6 kap.

Godkändes med den ändring, att ordet »separation» utbyttes mot »hemskillnad».

Återstående delar av lagförslaget.

Godkändes.

Punkten A 2.

Förslaget till lag om vad iakttagas skall i avseende å införande av lagen om äktenskaps ingående och upplösning.

8 §.

Visades åter till utskottet.

Övriga delar av lagförslaget.

Godkändes.

Punkterna A 3—A 11 samt A 13.

De i dessa punkter intagna av utskottet tillstyrkta lagförslag godkändes.

Punkten A 12.

Förslaget till lag om ändring i vissa delar av lagen den 8 juli 1904 om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap.

1 kap. 2 §.

Antogs att lyda så som angivits av herr Gezelius i hans reservation vid denna paragraf.

3 kap. 1 § och kapitlets överskrift.

För dessa delar av förslaget godkändes den avfattning, som angivits i den av herr Gezelius vid ifrågavarande kapitel anförda reservation.

Återstoden av lagförslaget.

Godkändes.

Utskottets hemställan under A.

Förklarades besvarad genom kammarens beslut rörande lagförslagen.

Punkterna B—D.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 378. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 412, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning av en av herrar Thore och Hellberg i Ljungskile väckt motion, nr 142, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande omorganisation av rikets sjömanshus, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 379. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 413, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning av en av herr Hage väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående minskning av utgifterna för Sveriges officiella statistik i samband med omläggning av grunderna för densamma, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Från andra kammaren.

Nr 407. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herrar *Palmstierna* och *Sandler* avgiven motion, nr 245, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 196, med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt.

Nr 408. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 2 en av herr *Hildebrand* avgiven motion, nr 246, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 182, med förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag).

Nr 409. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial, nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkterna 27 och 43 under sjätte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar

angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten samt anslag till skyddskoppympningens anordnande.

Nr 410. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 32, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Till en början beslöts, att för den händelse lagförslagen eller något av dem komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet skulle lämnas öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas; samt

att i avseende å nummerbeteckning i paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnes beslut.

Punkten A.

Utskottets förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning.

Godkändes med följande ändringar, nämligen:

I avseende å 4 kap. 2 § bifölls den av herrar Pettersson i Södertälje och Schotte vid denna paragraf fogade reservationen.

1 § av 6 kap. godkändes i den lydelse, som föreslagits av herrar Persson i Norrköping och Lindqvist i Stockholm i den av dem avgivna, vid paragrafen fogade reservationen.

I fråga om 2 och 4 §§ i 6 kap. biföllos de vid dessa paragrafer fogade av herrar Pettersson i Södertälje och Schotte avgivna reservationerna.

Utskottets förslag till lag om vad iakttagas skall i avseende å införande av lagen om äktenskaps ingående och upplösning.

Godkändes, dock att åt 4 § gavs den avfattning, som föreslagits av herrar Pettersson i Södertälje och Schotte i deras vid paragrafen fogade reservation.

Övriga av utskottet framlagda under punkten upptagna lagförslag.
Godkändes.

Utskottets hemställan förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslagen.

Punkten B.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten C.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herrar Pettersson i Södertälje och Schotte avgivna, vid punkten fogade reservationen.

Punkten D.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 411. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Hildebrand* avgiven motion, nr 248, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 187, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin.

Nr 412. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning av en av herrar Thore och Hellberg i Ljungskile väckt motion, nr 142, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande omorganisation av rikets sjömanshus.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 413. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning av en av herr Hage väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående minskning av utgifterna för Sveriges officiella statistik i samband med omläggning av grunderna för densamma.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 414. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 249, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 173, med förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfäll m. m.

Den 10 maj.

Från första kammaren.

Nr 380. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 2 en av friherre *Fleming* väckt motion, nr 96, med anledning av Kungl. Maj:ts förslag till hästutskrivningslag.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 16 saml.

Nr 381. S. D. Anmäldes och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 103, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor; och

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till baltiska utställningen i Malmö år 1914.

Nr 382. S. D. Anmäldes och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 105, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område m. m.

Nr 383. S. D. Anmäldes och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avsättande till nationalpark av ett område norr om Torne träsk i Norrbottens län; och

nr 101, i anledning av väckta motioner om vidtagande av åtgärder för åstadkommande av en förbättrad och ökad ullproduktion i Sverige.

Från andra kammaren.

Nr 415. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Branting* avgiven motion, nr 247, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 181, angående inrättandet av en rikskommission för den ekonomiska krigsberedskapen.

Nr 416. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Andersson* i Knäppinge m. fl. avgiven motion, nr 250, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 149, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 8 i lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus.

Nr 417. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Sjöberg* avgiven motion, nr 251, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 196, med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt.

Nr 418. S. D. Anmäldes och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från bevillningsutskottet:

nr 103, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor; och

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till baltiska utställningen i Malmö år 1914:

från lagutskottet:

nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område m. m.; samt

från jordbruksutskottet:

nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avsättande till nationalpark av ett område norr om Torne träsk i Norrbottens län; och

nr 101, i anledning av väckta motioner om vidtagande av åtgärder för åstadkommande av en förbättrad och ökad ullproduktion i Sverige.

Den 11 maj.

Från första kammaren.

Nr 384. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 31, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bankoutskottets utlåtande nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 385. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående omorganisation av hushållningssällskapen, avslog kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 386. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 86, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar;

nr 87, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i villkoren för åtnjutande av det Ostkustbanans aktiebolag beviljade låneunderstöd;

nr 88, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst område av Ljungbyheds övningsplats m. m.;

nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en tandpoliklinik vid flottans station i Stockholm;

nr 90, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition i fråga om rätt för ordinarie tjänsteman, som befordrats till revisor i kammarrätten, att för ålderstillägg tillgodoräkna sig viss föregående tid i annan statstjänst;

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar i avseende å utgifterna för kapitalökning, i vad dessa angå under civildepartementet hörande utlåningsfonder;

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ersättning för skada i vissa fall åt å statens järnvägars ångfärjor tjänstgörande järnvägs-, post- och tullpersonal;

nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användning av viss besparing å anslaget till 1914 års kurser i alkohologi och hälsolära;

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre folkskolläraren Johan Fredrik August Pettersson från Hjelminge i Gåsinge socken m. fl.;

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för Östersunds hospitals räkning av visst ägoområde i Mjälle by i Frösö socken av Jämtlands län;

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående det vissa anstalter tillkommande understöd för där intagna sinnesslöa, blinda dövstumma och fallandesjuka, som tillerkänts pensionstillägg eller understöd enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen;

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för kommunerna inom lappmarksfögderiet och Västerbottens län från skyldighet att välja ombud i markegångsnämnd m. m.;

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss utfästelse till Stockholms stad rörande västra stambanans framdragande över den föreslagna s. k. Hammarbyleden; samt

nr 102, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till modernisering av övningsbatteriet i exercishuset vid flottans station i Karlskrona m. m.

Nr 387. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 16, angående ändrad lydelse av dels § 2 4:o och § 3 10:o tryckfrihetsförordningen dels ock § 72 regeringsformen;

nr 17, angående förslag till ändrad lydelse av §§ 96—102 och 110 regeringsformen, § 42 mom. 2 och § 68 riksdagsordningen samt § 4 5:o tryckfrihetsförordningen;

nr 18, angående ändrad lydelse av §§ 18 och 22 regeringsformen;

nr 19, angående ändrad lydelse av 20 § regeringsformen;

nr 20, angående förslag till ändrad lydelse av 9 § i kungl. förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd;

nr 21, angående ändrad lydelse av 35 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin m. m.;

nr 22, angående förslag till lag om ändrad lydelse av 85 § i sjölagen den 12 juni 1891;

nr 23, angående förslag dels till lag om ändrad lydelse av 92 § växellagen, dels till lag angående undantag i vissa fall från bestämmelserna om preskription av växlar och checker;

nr 24, angående ändrade lagbestämmelser i fråga om utlänningsrätt att besitta fastighet i Sverige; samt

nr 25, angående ändring av 17 kap. 10 § handelsbalken.

Från andra kammaren.

Nr 419. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herrar *Palmstierna* och *Sandler* avgiven motion, nr 252, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 197, angående upptagandet i 1916 års riksstat av inkomsten av en krigskonjunkturskatt m. m.

Nr 420. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 86, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar;

nr 87, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i villkoren för åtnjutande av det Ostkustbanans aktiebolag beviljade låneunderstöd;

nr 88, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst område av Ljungbyheds övningsplats m. m.;

nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en tandpoliklinik vid flottans station i Stockholm;

nr 90, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition i fråga om rätt för ordinarie tjänsteman, som befordrats till revisor i kammarrätten, att för ålderstillägg tillgodoräkna sig viss föregående tid i annan statstjänst;

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar i avseende å utgifterna för kapitalökning, i vad dessa angå under civildepartementet hörande utlåningsfonder;

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ersättning för skada i vissa fall åt å statens järnvägars ångfärjor tjänstgörande järnvägs-, post- och tullpersonal;

nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användning av viss besparing å anslaget till 1914 års kurser i alkohologi och hälsolära;

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre skolläraren Johan Fredrik August Pettersson från Hjelminge i Gåsinge socken m. fl.;

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för Östersunds hospitals räkning av visst ägområde i Mjälleby i Frösö socken av Jämtlands län;

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående det vissa anstalter tillkommande understöd för där intagna sinnesslöa, blinda dövstumma och fallandesjuka, som tillerkänts pensionstillägg eller understöd enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen;

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för kommunerna inom lappmarksfögderiet av Västerbottens län från skyldighet att välja ombud i markegångsnämnd m. m.;

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss utfästelse till Stockholms stad rörande västra stambanans framdragande över den föreslagna s. k. Hammarbyleden; samt

nr 102, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till modernisering av övningsbatteriet i exercishuset vid flottans station i Karlskrona m. m.

Den 12 maj.

Från första kammaren.

Nr 388. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna konstitutionsutskottets memorial nr 12, angående fullbordad granskning av de i statsrådet förda protokoll.

Nr 389. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 147 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor jämte en i ämnet väckt motion; samt

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till istandsättande av Sandvikens hamn på Öland.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölis.

Nr 390. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden:

nr 25, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 15 § 1, 3, 4, 5, 8 och 9 mom.

samt 17 § 2 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin, dels ock en därmed sammanhängande motion.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Därjämte godkändes utskottets motivering.

nr 26, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin, dels ock därmed sammanhängande motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av bestämmelserna för brännvin och sprit m. m. i rubrikerna 183—185 i gällande tulltaxa.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 29, i anledning av väckt motion om ändring i Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 391. S. D. Föredrogs bvillningsutskottets betänkande nr 28, i anledning av väckta motioner angående brännvins- samt vin- och öl-handelns ordnande ävensom i samband därmed stående frågor.

Kammaren beslöt till en början,

att för den händelse något av författningsförslagen komme att i en eller annan del återremitteras, utskottet lämnades öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling, i avseende å de delar, vilka blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som kunde föranledas av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar; och

att i avseende å nummerbeteckningen av paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Punkten 1.

IV kap. i utskottets förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker.

Avslogs.

Därpå antogs de författningsförslag, som fogats såsom bilagor till herrar Nilssons i Bonarp och von Hofstens vid betänkandet avgivna reservation.

Utskottets hemställan i punkten 1.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Punkten 2.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den efter författningsförslagen förekommande delen av herrar Nilssons och von Hofstens reservation, med undantag av det stycke, vari föreslagits en skrivelse till Kungl. Maj:t.

Punkten 3.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 392. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 32, i anledning av vissa framställningar rörande pensioner och understöd å allmänna indragningsstaten.

Punkten 1—6.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 7.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den av herr Neiglick m. fl. vid denna punkt avgivna reservation.

Nr 393. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtanden:

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter,

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 22 värnpliktslagen den 17 september 1914, samt

nr 35, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 juni 1891, innefattande vissa bestämmelser angående sjöfynd, biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 394. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående till Hudiksvalls stad av kronans rätt till gamla läroverkstomten i Hudiksvall med därå uppförda byggnader m. m.,

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1916 för egnahemslånefonden;

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag för år 1915 till parallellundervisning vid lantmannaskolan å Fridhem i Malmöhus län;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Bökås nr 1 i Jönköpings län;

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till staden Åmål av tre kronolägenheter;

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utslutande ur riksstaten av de under titeln »gästgivares friheter» uppförda anslag;

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillsättning av förste lantmätartjänsten i Stockholms län;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till lotsverket av visst område å Södra Djurgården för anordnande därstädes av förrådslokaler m. m.;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar; samt

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till elektrisk anläggning vid Ultuna.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 395. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande å ordinarie stat av statens veterinärbakteriologiska anstalt m. m. ävensom tvenne i ämnet väckta motioner, avslog kammaren vad utskottet hemställt, så vitt detta skilde sig från Kungl. Maj:ts framställning i ämnet, och biföll denna framställning oförändrad.

Nr 396. S. D. Föredrogs första särskilda utskottets utlåtande nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten, dels ock i ämnet väckta motioner.

Punkten 1.

Utskottets förslag till lag om behörighet att utöva läkarkonsten.

Godkändes med den ändring, att i 6 § 3 mom. näst efter uttrycket »allmänna strafflagen» orden »om sammanträffande av brott» utbyttes mot orden »4 kap. 1 §».

Utskottets hemställan i punkten 1.

Förklarades besvarad genom kammarens beslut i avseende å lagförslaget.

Punkterna 2 och 3.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Från andra kammaren.

Nr 421. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Gustafsson* i Brånsta avgiven motion, nr 253, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 196, med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt.

Nr 422. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Norman m. fl.* avgiven motion, nr 254, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 143, angående anslag till främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder.

Nr 423. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 147 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor jämte en i ämnet väckt motion; och

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till istandsättande av Sandvikens hamn på Öland.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 424. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 22 värnpliktslagen den 17 september 1914; och

nr 35, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 juni 1891, innefattande vissa bestämmelser angående sjöfynd.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls av kammaren.

Nr 425. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående till Hudiksvalls stad av kronans rätt till gamla läroverkstomten i Hudiksvall med därå uppförda byggnader m. m.;

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1916 för egnahemslånefonden;

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag för år 1915 till parallellundervisning vid lantmannaskolan å Fridhem i Malmöhus län;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Bökås nr 1 i Jönköpings län;

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till staden Åmål av tre kronolägenheter;

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utslutande ur riksstaten av de under titeln »gästgivares friheter» uppförda anslag;

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillsättning av förste lantmätartjänsten i Stockholms län;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till lotsverket av visst område å Södra Djurgården för anordnande därstädes av förrådslokaler m. m.;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar; och

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till elektrisk anläggning vid Ultuna.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 426. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande, nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande å ordinarie stat av statens veterinärbakteriologiska anstalt m. m. ävensom tvenne i ämnet väckta motioner biföll kammaren Kungl. Maj:ts berörda proposition.

Nr 427. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna konstitutionsutskottets memorial, nr 12, angående fullbordad granskning av de i statsrådet förda protokoll.

Nr 428. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande nr 25, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 15 § 1, 3, 4, 5, 8 och 9 mom. samt 17 § 2 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin, dels ock en därmed sammanhängande motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 429. S. D. Föredrogos i ett sammanhang bevillningsutskottets betänkanden:

nr 26, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin, dels ock därmed sammanhängande motioner; samt

nr 29, i anledning av väckt motion om ändring i Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin.

Utskottets i betänkandet nr 26 upptagna förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin.

Godkändes.

Utskottets hemställan i båda betänkandena.

Förklarades vara besvarade genom kammarens beslut angående nyssberörda författningsförslag.

Nr 430. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av bestämmelserna för brännvin och sprit m. m. i rubrikerna 183—185 i gällande tulltaxa.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 28, i anledning av väckta motioner angående brännvins- samt vin- och ölhandels ordnande ävensom i samband därmed stående frågor.

Punkten 1).

Utskottets förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker.

Godkändes, dock att beträffande 88 § 3 mom. samt 130 § biföllos de förslag till avfattning av dessa författningsrum, som framställts av herr Ollas A. Ericsson jämte andra ledamöter av utskottet i betänkandet vidfogade reservationer.

Övriga i punkten upptagna, av utskottet framlagda författningsförslag.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om författningsförslagen.

Punkten 2).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 3).

I fråga om motionerna nr 2, 23 och 46 i andra kammaren biföll kammaren vad utskottet hemställt.

Motionen nr 108 i andra kammaren blev, med avslag å vad utskottet i avseende å denna motion hemställt, av kammaren bifallen.

Beträffande motiveringen biföll kammaren det förslag, som i en vid betänkandet fogad reservation framställdes av herr Palmstierna m. fl., dock med den ändring att orden »i övrigt» skulle utgå och i stället införas »utöver vad utskottet föreslagit i punkten 2 av sin hemställan».

Nr 431. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr Rydén i Malmö avgiven motion, nr 255, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 198, angående upptagandet i 1916 års riksstat av medel från statsverkets kassafond.

Nr 432. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 32, i anledning av vissa framställningar rörande pensioner och understöd å allmänna indragningsstaten.

Punkterna 1:o)—6:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 7:o).

Kammaren biföll den av herr Neiglick m. fl. avgivna, vid punkten fogade reservationen.

Nr 433. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 1 utlåtande, nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten, dels ock i ämnet väckta motioner.

Punkten 1:o).

Utskottets förslag till lag om behörighet att utöva läkarkonsten.

Godkändes, dock med den ändring, att i 6 § 3 mom. orden »om sammanträffande av brott» utbyttes mot »4 kap. 1 §».

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslaget.

Punkterna 2:o) och 3:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 434. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 16, angående ändrad lydelse av dels § 2, 4:o och § 3, 10:o tryckfrihetsförordningen dels ock § 72 regeringsformen;

nr 17, angående förslag till ändrad lydelse av § 96—102 och 110 regeringsformen, § 42 mom. 2 och § 68 riksdagsordningen samt § 4, 5:o tryckfrihetsförordningen;

nr 18, angående ändrad lydelse av §§ 18 och 22 regeringsformen;

nr 19, angående ändrad lydelse av 20 § regeringsformen;

nr 20, angående förslag till ändrad lydelse av 9 § i kungl. förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd;

nr 21, angående ändrad lydelse av 35 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin m. m.;

nr 22, angående förslag till lag om ändrad lydelse av 85 § i sjölagen den 12 juni 1891;

nr 23, angående förslag dels till lag om ändrad lydelse av 92 § växellagen dels till lag angående undantag i vissa fall från bestämmelserna om preskription av växlar och checker;

nr 24, angående ändrade lagbestämmelser i fråga om utlännings rätt att besitta fastighet i Sverige; och

nr 25, angående ändring av 17 kap. 10 § handelsbalken.

Den 14 maj.

Från första kammaren.

Nr 397. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial:

nr 89, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag för inköp av vissa egendomar och markområden för utökning av Järnafältet; och

nr 90, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om höjning av anslaget till överståthållarämbetet, avseende ökat bidrag till

avlöning åt den under andre stadsfogden i Stockholm lydande exekutionsbetjäningen.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 398. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 106, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst.

Nr 399. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 59, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande av ny taxa för distriktsveterinärer m. m.

Från andra kammaren.

Nr 435. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial:

nr 89, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag för inköp av vissa egendomar och markområden för utökning av Järvafältet; samt

nr 90, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om höjning av anslaget till överståthållarämbetet, avseende ökat bidrag till avlöning åt den under andre stadsfogden i Stockholm lydande exekutionsbetjäningen.

De i dessa memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 436. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 59, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande av ny taxa för distriktsveterinärer m. m.

Nr 437. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 106, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst.

Den 15 maj.

Från första kammaren.

Nr 400. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 200, med förslag till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin.

Nr 401. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 13, i anledning av särskilda motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förlänande av större planmässighet och enhetlighet åt statsregleringsarbetet.

Vad utskottet hemställt avlogs.

Nr 402. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 78, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av viss del utav de till nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under åren 1915—1919 avsedda medel.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 403. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden och memorial: nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bestridande av kostnader för framlidna Hennes Maj:t Änkedrottning Sofias och framlidna Hennes Kungl. Höghet Änkehertiginnans av Dalarna begravningar;

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.;

nr 81, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till vissa diplomatiska och konsulära tjänstemän i utlandet för kursförlust i anledning av kriget;

nr 82, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anställande av en mariningenjörstipendiat över stat;

nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare anslag till anskaffande av ny rullande materiel vid statens järnvägar;

nr 84, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående järnvägsförbindelse mellan svenska och finska järnvägsnäten vid Haparanda;

nr 85, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk;

nr 86, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag av lånemedel för gäldande av kostnader för införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket;

nr 87, i anledning av väckta motioner om anslag till avlöning m. m. för riksdagens militieombudsman; samt

nr 88, om anvisande av de i regeringsformens 63 § föreskrivna kreditivsummor.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 404. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 42 § 2 mom. i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; och

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 405. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden och memorial:

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med särskilda bestämmelser beträffande viss samfällad skogsmark inom Kopparbergs län;

nr 55, i anledning av återremiss å punkten 39 under nionde huvudtiteln angående anslag till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket;

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till statens lantbrukskonsulent i England för kursförlust i anledning av kriget;

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtande under viss förutsättning till Uppsala spårvägsaktiebolag av den till Ultuna egendom hörande utgården Graneberg i Uppsala län, samt en i ämnet väckt motion; samt

nr 58, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 406. S. D. Vid föredragning av sammansatta stats- och jordbruksutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av mark till lantförsvaret att användas till förläggningsplats och övningsfält för fälttelegrafkåren jämte två i ämnet väckta motioner, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 407. S. D. Föredrogos sammansatta banko- och jordbruksutskottets utlåtanden och memorial:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 119 angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk och nr 129 med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse, till lag innefattande vissa bestämmelser om centralkassor för jordbrukskredit och till lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker samt i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 119 i andra kammaren väckta motioner nr 227, nr 232 och nr 234;

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 128 med förslag till ändrad lydelse av § 18 mom. 2 i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket, samt

nr 3, angående ersättning åt sammansatta banko- och jordbruksutskottets sekreterare och vaktmästare.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 408. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 12, dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t om revision av förordningen angående antagande av släktnamn, dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t såväl angående inskränkning av antalet personliga förnamn i offentliga handlingar som angående utfärdande av bestämmelser rörande tillnamn, som innebära släktnamn, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och som andra kammarens i ämnet fattade beslut således icke blivit oförändrat antaget, skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen ärendet återlämnas till andra kammaren för vidare behandling.

Nr 409. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 14, i anledning av andra kammarens

beslut i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ordnande och framtida förvaring av kommunala arkivalier, biföll första kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 410. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående initiativ från svensk sida till internationell överenskommelse om åtgärder till förekommande av nattarbete för män inom industriella och angränsande arbetsområden m. m.; biföll första kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och som andra kammarens i ämnet fattade beslut således icke blivit oförändrat antaget, skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen ärendet återlämnas till andra kammaren för vidare behandling.

Nr 411. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 12, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till skydd mot olycksfall under tjänstgöring för den med växlingsarbete sysselsatta järnvägspersonalen, biföll första kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 412. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 13, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser rörande kristendomsundervisningen i folkskolan, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 438. S. D. Vid föredragning av andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av ett statens tryckeri blev utskottets hemställan av kammaren bifallen; och skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivast första kammaren.

Nr 439. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 13, i anledning av särskilda motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förlänande av större planmässighet och enhetlighet åt statsregleringsarbetet.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 440. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden och memorial:

nr 78, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av viss del utav de till nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under åren 1905—1919 avsedda medel.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bestridande av kostnader för framlidna Hennes Maj:t Änkedrottning Sofias och framlidna Hennes Kungl. Höghet Änkehertiginnans av Dalarna begravningar.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr A. C. Lindblad m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 81, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till vissa diplomatiska och konsulära tjänstemän i utlandet för kursförlust i anledning av kriget.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 82, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anställande av en mariningenjörsstipendiat över stat.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare anslag till anskaffande av ny rullande materiel vid statens järnvägar.

Utskottets hemställan blev av kammaren bifallen.

nr 84, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående järnvägsförbindelse mellan svenska och finska järnvägsnäten vid Haparanda.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 85, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

nr 86, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag av lånemedel för gäldande av kostnader för införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 87, i anledning av väckta motioner om anslag till avlöning m. m. för riksdagens militieombudsman.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 88, om anvisande av de i regeringsformens 63 § föreskrivna kreditivsummor.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Nr 441. S. D. Föredrogs sammansatta stats- och jordbruksutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av mark till lantförsvaret att användas till förläggningsplats och övningsfält för fälttelegrafkåren jämte två i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 442. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden:

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 42 § 2 mom. i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; och

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 443. S. D. Föredrogs sammansatta banko- och jordbruksutskottets utlåtande, nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 119 angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk och nr 129 med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse, till lag innefattande vissa bestämmelser om centralkassor för jordbrukskredit och till lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker samt i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 119 i andra kammaren väckta motioner nr 227, nr 232 och nr 234.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 444. S. D. Föredrogs sammansatta banko- och jordbruksutskottets utlåtande och memorial:

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 128 med förslag till ändrad lydelse av § 18 mom. 2 i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket; samt

nr 3, angående ersättning åt sammansatta banko- och jordbruksutskottets sekreterare och vaktmästare.

Kammaren biföll vad utskottet i nämnda utlåtande och memorial hemställt.

Nr 445. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden och memorial:

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med särskilda bestämmelser beträffande viss samfärd skogsmark inom Kopparbergs län;

nr 55, i anledning av återremiss å punkten 39 under nionde huvudtiteln angående anslag till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket;

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till statens lantbrukskonsulent i England för kursförlust i anledning av kriget;

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtande under viss förutsättning till Uppsala spårvägsaktiebolag av den till Ultuna egendom hörande utgård Graneberg i Uppsala län, samt en i ämnet väckt motion; samt

nr 58, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden och memorial hemställt.

Nr 446. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 200, med förslag till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin.

Den 16 maj.

Från första kammaren.

Nr 413. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 438, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av ett statens tryckeri, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Från andra kammaren.

Nr 447. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 408, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut rörande dess första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 12, dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t om revision av förordningen angående antagande av släktnamn, dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t såväl angående inskränkning av antalet personliga förnamn i offentliga handlingar som angående utfärdande av bestämmelser rörande tillnamn, som icke äro släktnamn, hänvisade andra kammaren detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Nr 448. S. D. Föredrogs ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 410, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut rörande dess andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående initiativ från svensk sida till internationell överenskommelse om åtgärder till förekommande av nattarbete för män inom industriella och angränsande arbetsområden m. m.;

och beslöt andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt fjärde tillfälliga utskott.

Den 17 maj.*Från andra kammaren.*

Nr 449. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående särskild ersättning till vissa flottan tilldelade värnpliktiga under mobiliserings-tjänstgöring.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 92, i anledning av väckt motion om särskild ersättning till vissa för undergående av reservbefälsutbildning inkallade värnpliktiga.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr Kvarnzellius m. fl. avgivna vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt utgivande av en ny upplaga av handboken Sveriges land och folk.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder jämte en i ämnet väckt motion.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av elektrisk belysning och drivkraft vid statens vårdanstalt för alkoholister å Vengarn m. m.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Den 18 maj.

Från första kammaren.

Nr 414. S. D. Företogos val av tjugufyra valmän och sex suppleanter för utseende av ej mindre riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare än även riksdagens militieombudsman och dennes efterträdare; och befunnos efter valens slut hava blivit utsedda till

valmän:

herr Alexanderson,
 » Antonsson,
 » Bergström,
 » Boberg,
 » Clason,
 » Eliasson,
 friherre Fleming,
 herr Gezelius,
 » Gustafsson,
 greve Hamilton, Alexander,
 herr Hedenlund,
 » Hellberg,
 » Lamm,
 » Lindblad, Anders,

herr Meurling,
» Nilsson, Johan,
» Odelberg,
greve Posse,
friherre Silfverschiöld,
herr Strömberg,
» Trapp,
» Trygger,
» Wavrinsky,
» Östberg, Gustaf Fredrik;

suppleanter:

herr Beckman,
friherre Hermelin,
herr Rosén,
» Forssman,
» Kjellgren,
» von Koch.

Nr 415. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtanden:

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående särskild ersättning till vissa flottan tilldelade värnpliktiga under mobiliserings-tjänstgöring,

nr 92, i anledning av väckt motion om särskild ersättning till vissa för undergående av reservbefälsutbildning inkallade värnpliktiga,

nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt utgivande av en ny upplaga av handboken Sveriges land och folk,

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder jämte en i ämnet väckt motion, samt

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av elektrisk belysning och drivkraft vid statens vårdanstalt för alkoholister å Venngarn m. m.,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 416. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtanden:

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av riksdagens bibliotek till centralt förvaltningsbibliotek,

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 3 i reglementariska föreskrifter för riksdagen, samt

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 maj 1897 med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, till lag om ändrad lydelse av 3 och 6 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 samt till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall medgiva riksbanken viss ökad sedelutgivningsrätt, biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 417. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtanden:

nr 36, i anledning av väckt motion om ändrad lagstiftning rörande bevisning inför rätta, och

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om eftergift vid krig eller krigsfara från vissa bestämmelser om arbetstid för minderåriga och kvinnor, biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 418. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden ävensom tre i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken, ävensom en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 6 angående driftkostnader under år 1916 för statens domäner och nr 71 angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m. ävensom två med anledning av sistnämnda proposition väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 63, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 72 angående anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna och Särna socken med Idre kapellag samt nr 73 angående anslag för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 64, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av åtgärder för skyddande av de på rekognitions-hemman och under bruk skatteköpta hemman befintliga och förutvarande åbors och lägenhetsinnehavares rättigheter m. m.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av odlingslägenheter m. m. i trakterna ovan odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 66, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående överarbetning och revision av vattenrätts- och dikningslagstiftningskommittéernas förslag m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 419. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 13, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om anordnande av andra kammarens justeringsrum till rum för förtroenderåden inom två av andra kammarens partier, biföll första kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och som andra kammarens i ämnet fattade beslut således icke blivit oförändrat antaget, skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen ärendet återlämnas till andra kammaren för vidare behandling.

Nr 420. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna;

nr 2, angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet;

nr 3, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet; samt

nr 85, i anledning av riksdagens år 1914 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1913.

Nr 421. S. D. Anmäldes och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående under-

stöd åt avlidne förvaltaren vid Alnarps egendom Gottfrid Fredricsons och hans efterlevande hustrus minderåriga barn; och

nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående den marinöverintendenten och chefen för marinintendenturkåren tillkommande pensionsrätt m. m.

Nr 422. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 116, i anledning av väckt motion om visst medgivande i fråga om rätt för arrendatorer av staten tillhöriga tomter i Trollhättan att inköpa de arrenderade tomterna;

nr 117, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 118, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtande under viss förutsättning till Uppsala spårvägsaktiebolag av den till Ultuna egendom hörande utgården Graneberg i Uppsala län samt en i ämnet väckt motion; samt

nr 119, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Nr 423. S. D. Anmälades och godkändes sammansatta stats- och jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 120, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av mark till lantförsvaret att användas till förlägningsplats och övningsfält för fälttelegrafkåren jämte två i ämnet väckta motioner.

Nr 424. S. D. Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 121, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten.

Från andra kammaren.

Nr 450. S. D. Företogs val av dels tjugufyra valmän för utseende av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare samt riksdagens militieombudsman och hans efterträdare, dels ock sex suppleanter för dessa valmän; och utsågos därvid till:

valmän:

herr Borggren,	herr Nilsson i Bonarp,
» Branting,	» Olsson i See,
» Hallendorff,	» Olsson i Blädinge,
» Igel,	» Persson i Norrköping,
» Jansson i Falun,	» Petersson i Lidingö villastad,
» Johansson i Uppmälby,	» Pettersson i Bjälbo,
» Karlsson i Fjäl,	» Pålsson,
» Lindman,	» Schotte,
» Lindhagen,	» Staaß,
» Lindley,	» Sundström,
» Mossberg,	» Tengdahl och
» Nilsson i Kristianstad,	» Zelahn, samt

suppleanter:

herr Lemke,
» Hedlund,
» Tysk,
» Anderson i Knapasjö,
» Gustafsson i Kasenberg, och
» Östberg.

Nr 451. S. D. Föredrogos bankoutsjottets utlåtanden:

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av riksdagens bibliotek till centralt förvaltningsbibliotek;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 3 i reglementariska föreskrifter för riksdagen; samt

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 maj 1897 med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, till lag om ändrad lydelse av 3 och 6 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 samt till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall medgiva riksbanken viss ökad sedelutgivningsrätt.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 452. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 36, i anledning av väckt motion om ändrad lagstiftning rörande bevisning inför rätta.

Kammaren biföll utskottets hemställan, dock med den ändring i avseende å motiveringen,

att åt det å sidorna 8 och 9 i det tryckta utlåtandet upptagna första stycket av utskottets yttrande gavs följande avfattning:

»Det lagförslag rörande bevisning inför rätta och därmed sammanhängande ämnen, som motionären föreslår riksdagen till antagande, har vid så många tillfällen varit föremål för riksdagens prövning, att ett närmare ingående på dess detaljer synes utskottet obehövt. Principen om den fria bevisprövningen, tillämpad under nödiga garantier, torde numera vara så gott som allmänt erkänd. Förslagets egentliga betydelse ligger däri, att det fullständigare reglerar de särskilda bevismedlen och dessutom fyller förefintligha luckor i lagstiftningen», samt

att i det näst därefter följande stycket första meningen eller den mening, som börjar med orden »utskottet finner» och slutar med orden »gällande processregler» utesluts.

Nr 453. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om eftergift vid krig eller krigsfara från vissa bestämmelser om arbetstid för minderåriga och kvinnor.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 454. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden ävensom tre i ämnet väckta motioner.

Det av utskottet framlagda författningsförslaget.

Godkändes.

Utskottets hemställanden.

Förklarades vara besvarade genom kammarens beslut i fråga om författningsförslaget.

Nr 455. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till Lappmarken ävensom en i ämnet väckt motion.

Det av utskottet framlagda författningsförslaget.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om författningsförslaget.

Nr 456. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från statsutskottet:

nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna;

nr 2, angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet;

nr 3, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet; och

nr 85, i anledning av riksdagens år 1914 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1913;

från bankoutskottet:

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt avlidne förvaltaren vid Alnarps egendom Gottfrid Fredricsons och hans efterlevande hustrus minderåriga barn; och

nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående den marinöverintendenten och chefen för marinintendenturkåren tillkommande pensionsrätt m. m.;

från jordbruksutskottet:

nr 116, i anledning av väckt motion om visst medgivande i fråga om rätt för arrendatorer av staten tillhöriga tomter i Trollhättan att inköpa de arrenderade tomterna;

nr 117, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 118, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtande under viss förutsättning till Uppsala spårvägsaktiebolag av den till Ultuna egendom hörande utgården Graneberg i Uppsala län samt en i ämnet väckt motion; och

nr 119, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

från sammansatta stats- och jordbruksutskottet:

nr 120, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av mark till lantförsvaret att användas till förläggningsplats och övningsfält för fälttelegrafkåren jämte två i ämnet väckta motioner; samt

från särskilda utskottet nr 1:

nr 121, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten.

Den 19 maj.

Från första kammaren.

Nr 425. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos kamrarnas valmän för utseende av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare den 18 innevarande månad hållna protokoll, varav inhämtades, att till justitieombudsman blivit utsedd t. f. expeditionschefen Viktor Petré samt att till hans efterträdare blivit vald hovrättsrådet G. Appelberg;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels till skrivelse till Konungen med anmälan om de verkställda valen, dels ock till den paragraf därom, som borde införas i riksdagsbeslutet.

Nr 426. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos kamrarnas valmän för utseende av riksdagens militieombudsman och hans efterträdare den 18 innevarande månad hållna protokoll, varav inhämtades, att till militieombudsman blivit utsedd häradshövdingen A. R. Östergren samt att till hans efterträdare blivit vald f. d. revisionssekreteraren friherre Bror Carl Cederström;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels till

skrivelse till Konungen med anmälan om de verkställda valen, dels ock till den paragraf därom, som borde införas i riksdagsbeslutet.

Nr 427. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 115, med förslag angående arvoden till de vid innevarande riksdag hos kamrarna, de ständiga och tillfälliga utskotten samt riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktmästare, vilka inkallats till militärtjänstgöring, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 428. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 116, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bestridande av kostnader för framlidna Hennes Maj:t Änkedrottning Sofias och framlidna Hennes Kungl. Höghet Änkehertiginnans av Dalarna begravningar, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 429. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående utförsel av socker under viss tid utan erläggande av sockerskatt.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 35, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt, dels ock i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 36, i anledning av väckt motion i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 198, angående upptagande i 1916 års riksstat av medel från statsverkets kassafond.

Utskottets hemställan bifölls.

Därjämte godkändes utskottets motivering i detta betänkande.

Nr 430. S. D. Föredrogos lagutskottets memorial:

nr 37, angående arvode åt den, som inom lagutskottet biträtt vid behandlingen av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 4 med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken m. m. ävensom i ämnet väckta motioner, dels ock motionen nr 85 inom andra kammaren av friherre E. Palmstierna med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 § i förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall av gällande bestämmelser om häradsting m. m.;

nr 38, angående arvoden åt dem, som inom lagutskottet biträtt vid behandlingen av väckt motion med förslag till ändrad lydelse av 92 § växellagen;

nr 39, angående arvode åt den, som inom lagutskottet biträtt vid behandlingen av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 18 med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m., dels ock de i anledning av propositionen väckta motioner; samt

nr 40, angående arvode åt den, som inom lagutskottet biträtt vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 83 med förslag till lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område m. m.

Vad utskottet i dessa memorial hemställt bifölls.

Nr 431. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial nr 42, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 32 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m., dels ock i ämnet väckta motioner, biföll första kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 432. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 68, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag i fråga om det allmänna vägväsendets övertagande av staten.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den av herr Ericsson m. fl. vid utlåtandet avgivna reservation.

Nr 433. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 123, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om lagbestämmelser angående ordnande av brandväsendet å landsbygden;

nr 124, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och s. k. hembagerier;

nr 125, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående införande av helgdagar utan kyrklig karaktär;

nr 126, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förändrade bestämmelser rörande ersättning till vittnen och sakkunniga i rättegångsmål;

nr 127, i anledning av väckt motion med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 § i förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall av gällande bestämmelser om häradsting m. m.;

nr 128, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter;

nr 129, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 22 värnpliktslagen den 17 september 1914; samt

nr 130, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 juni 1891, innefattande vissa bestämmelser angående sjöfynd.

Nr 434. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 122, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med särskilda bestämmelser beträffande viss samfälld skogsmark inom Kopparbergs län.

Nr 435. S. D. Vid föredragning av sammansatta stats- och jordbruksutskottets memorial nr 2, angående ersättning åt sammansatta stats- och jordbruksutskottets sekreterare och vaktmästare, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 436. S. D. Anmälades och godkändes sammansatta banko- och jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 132, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 119 angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk och nr 129 med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse, till lag innefattande vissa bestämmelser om centralkassor för jordbrukskredit och till lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker; samt

nr 133, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 128 med förslag till ändrad lydelse av § 18 mom. 2 i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket.

Nr 437. S. D. Föredrogs första särskilda utskottets utlåtande nr 2, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyddskoppypmpning, dels ock med föranledande därav väckta motioner.

Punkten 1.

Utskottets förslag till lag om skyddskoppypmpning.

2 §.

Kammaren beslöt, att ifrågavarande paragraf skulle erhålla den lydelse, som förordats av herr Almer i hans härom anförda, vid utlåtan- det fogade reservation.

Övriga delar av lagförslaget.

Godkändes.

Utskottets hemställan i punkten 1.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut i ärendet.

Punkterna 2 och 3.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 438. S. D. Föredrogos första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 79 angående anslag till skyddskoppympningsens anordnande, dels ock en av herr Olausson m. fl. i ämnet väckt motion; samt

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 80, angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 439. S. D. Vid föredragning av andra särskilda utskottets utlåtande nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag), dels ock i anledning av samma proposition väckta motioner, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 440. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 15, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående överlåtande å annan myndighet av biskops och domkapitels befattning med skolärenden, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 441. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 14, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående minskning av utgifterna för Sveriges officiella statistik i samband med omläggning av grunderna för densamma, biföll första kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 457. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos kamrarnas valmän för utseende av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare den 18 innevarande månad hållna protokoll, varav

inhämtades, att till justitieombudsman blivit utsedd t. f. expeditionschefen Viktor Petrén och att till hans efterträdare blivit vald hovrättsrådet G. Appelberg;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna avgiva förslag dels till förordnanden för de valde, dels till skrivelse till Konungen med anmälan om de verkställda valen, dels ock till den paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet införas.

Nr 458. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos kamrarnas valmän för utseende av riksdagens militieombudsman och hans efterträdare den 18 innevarande månad hållna protokoll, varav inhämtades att till militieombudsman blivit utsedd häradshövdingen A. R. Östergren och att till hans efterträdare blivit vald f. d. revisionssekreteraren friherre Bror Carl Cederström;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna avgiva förslag dels till förordnanden för de valde dels till skrivelse till Konungen med anmälan om de verkställda valen, dels ock till den paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet införas.

Nr 459. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 6 angående driftkostnader under år 1916 för statens domäner och nr 71 angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m. ävensom två med anledning av sistnämnda proposition väckta motioner.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring däri, som föreslagits i den av herr Lindblad m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 64, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av åtgärder för skyddande av de på rekognitions-hemman och under bruk skatteköpta hemman befintliga och förutvarande åbors och lägenhetsinnehavares rättigheter m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av odlingslägenheter m. m. i trakterna ovan odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 66, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t

angående överarbetning och revision av vattenrätts- och dikningslagstiftningskommittéernas förslag m. m.

Mom. a) — d).

Kammaren avslog vad utskottet i dessa moment hemställt samt biföll i stället det förslag, som innefattas i punkten A) av den utav herr vice talmannen D. Persson m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Mom. e).

Utskottets hemställan bifölls.

nr 63, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 72 angående anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna och Särna socken med Idre kapellag samt nr 73 angående anslag för tillsyn å enskilda skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring i motiveeringen att andra stycket å sidan 5 i det tryckta utlåtandet eller det stycke, som börjar med orden »I utlåtande» och slutar med orden »allenast 3», uteslöts.

Nr 460. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande fem särskilda ordinarie anslag under riksstatens fjärde huvudtitel;

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén;

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt Sveriges frivilliga landstormsorganisationer;

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen samt i särskilda propositioner gjorda framställningar angående engångskostnader för försvaret;

nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående hästhållning för officerare vid armén;

nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i statsverkspropositionen under punkt 36 av fjärde huvudtiteln gjorda framställning om anvisande av återstoden av det för uppförande av kasernetablissemang för femton infanteriregementen beviljade anslaget, dels i särskild proposition gjorda framställning angående försäljning av Svea ingenjörkårs, fälttelegrafkårens och ammunitionsfabrikens nuvarande områden m. m. ävensom en i sistnämnda ärende väckt motion;

nr 103, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot, jämte en i ämnet väckt motion; samt

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till alkoholistvården.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 461. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring att orden »eller vid meddelande av varuförsäkring tillämpa annan ordning än hittills vid betalning av försäkringspremie» uteslötos och i stället infördes »samt att det må ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma den tid, under vilken de förändrade bestämmelserna rörande betalning av försäkringspremie vid varuförsäkring må tillämpas», varjämte i fråga om motiveeringen beslöts att de två sista styckena därav eller från och med orden »vidkommande den» till och med orden »att erinra» skulle utgå och ersättas med »Mot vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit har utskottet intet att erinra».

Nr 462. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 106, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av § 15 i kungl. kungörelsen den 18 juni 1910 angående avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning;

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av kontrollstyrelsens arbetskrafter;

nr 109, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättandet av en rikskommission för den ekonomiska krigsberedskapen jämte en i ämnet väckt motion;

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av kostnader som avses i 63 § regeringsformen;

nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anvisande av anslag till riksdags- och revisionskostnader m. m.;

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anvisande av anslag till räntor å statskulden;

nr 113, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anvisande av anslag för avbetalning å statsskulden; samt

nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 197 gjorda framställning angående överförande till statsverkets värnsskattefond av viss del av krigskonjunkturskatten ävensom en i ämnet väckt motion.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls av kammaren.

Nr 463. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 115, med förslag angående arvoden till de vid innevarande riksdag hos kamrarna, de ständiga och tillfälliga utskotten samt riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktmästare, vilka inkallats till militärtjänstgöring.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att siffran »45» utbyttes mot »55».

Nr 464. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden:

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911, med tulltaxa för inkommande varor.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående utförsel av socker under viss tid utan erläggande av sockerskatt.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 35, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt, dels ock i ämnet väckta motioner.

Punkten 1:o).

Utskottets förslag till förordning om krigskonjunkturskatt.

Godkändes, dock att, beträffande 3 och 8 §§ biföllos de betänkan- det vidfogade reservationer, som avgivits i fråga om den förra para- grafen av herr Bäckström m. fl. samt i avseende å den senare av herr K. G. Karlsson m. fl.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om författningsförslaget.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 16 saml.

Punkten 2:o).

Utskottets hemställan bifölls.

nr 36, i anledning av väckt motion i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 198, angående upptagandet i 1916 års riksstat av medel från statsverkets kassafond.

Utskottets hemställan bifölls.

I fråga om motiveringen godkände kammaren det uttalande, som gjorts i den av herr K. G. Karlsson m. fl. avgivna, vid betänkandet fogade reservationen.

Nr 465. S. D. Föredrogos lagutskottets memorial:

nr 37, angående arvode åt den, som inom lagutskottet biträtt vid behandlingen av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 4 med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken m. m. ävensom i ämnet väckta motioner, dels ock motionen nr 85 inom andra kammaren av herr E. Palmstierna med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 § i förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall av gällande bestämmelser om häradsting m. m.;

nr 38, angående arvoden åt dem, som inom lagutskottet biträtt vid behandlingen av väckt motion med förslag till ändrad lydelse av 92 § växellagen;

nr 39, angående arvode åt den, som inom lagutskottet biträtt vid behandlingen av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 18 med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m., dels ock de i anledning av propositionen väckta motioner;

nr 40, angående arvode åt den, som inom lagutskottet biträtt vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 83 med förslag till lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område m. m.; samt

nr 42, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 32 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet i dessa memorial hemställt blev av kammaren bifallet.

Nr 466. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 43, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara, dels ock i ämnet väckta motioner.

Punkten A).

Det av utskottet framlagda lagförslaget.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslaget.

Punkten B.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr Persson i Norrköping m. fl. avgivna, vid punkten fogade reservationen.

Nr 467. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från sammansatta banko- och jordbruksutskottet:

nr 132, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 119 angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk och nr 129 med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse, till lag innefattande vissa bestämmelser om centralkassor för jordbrukskredit och till lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker; och

nr 133, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 128, med förslag till ändrad lydelse av § 18 mom. 2 i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket;

från lagutskottet:

nr 123, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om lagbestämmelser angående ordnande av brandväsendet å landsbygden;

nr 124, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och s. k. hembagerier;

nr 125, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående införande av helgdagar utan kyrklig karaktär;

nr 126, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förändrade bestämmelser rörande ersättning till vittnen och sakkunniga i rättegångsmål;

nr 127, i anledning av väckt motion med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 § i förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall av gällande bestämmelser om häradsting m. m.;

nr 128, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter;

nr 129, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 22 värnpliktslagen den 17 september 1914; och

nr 130, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 juni 1891, innefattande vissa bestämmelser angående sjöfynd; samt

från jordbruksutskottet:

nr 122, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med särskilda bestämmelser beträffande viss samfälld skogsmark inom Kopparbergs län.

Den 20 maj.

Från första kammaren.

Nr 442. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande fem särskilda ordinarie anslag under riksstatens fjärde huvudtitel.

Vad utskottet hemställt biföll.

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt Sveriges frivilliga landstormsorganisationer.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den av herr Swartz m. fl. vid utlåtandet avgivna reservation.

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen samt i särskilda propositioner gjorda framställning angående engångskostnader för försvaret.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående hästhållningen för officerare vid armén.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i statsverkspropositionen under punkt 36 av fjärde huvudtiteln gjorda framställning om anvisande av återstoden av det för uppförande av kasernetablissemang för femton infanteriregementen beviljade anslaget, dels i särskild proposition gjorda framställning angående försäljning av Svea ingenjörkårs, fälttelegrafkårens och ammunitionsfabrikens nuvarande områden m. m. ävensom en i sistnämnda ärende väckt motion.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 102, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente) m. m. jämte en i ämnet väckt motion.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 103, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot, jämte en i ämnet väckt motion.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till alkoholistvården.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 106, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av § 15 i kungl. kungörelsen den 18 juni 1910 angående avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av kontrollstyrelsens arbetskrafter.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 109, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättandet av en rikskommission för den ekonomiska krigsberedskapen jämte en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av kostnader som avses i 63 § regeringsformen.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anvisande av anslag till riksdags- och revisionskostnader m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anvisande av anslag till räntor å statskulden.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 113, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anvisande av anslag för avbetalning å statsskulden.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 197 gjorda framställning angående överförande till statsverkets värnskattefond av viss del av krigskonjunkturskatten ävensom en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 443. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att orden »eller vid meddelande av varuförsäkring tillämpa annan ordning än hittills vid betalning av försäkringspremie» utbyttes mot »samt att det må ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma den tid, under vilken de förändrade bestämmelserna rörande betalning av försäkringspremie vid varuförsäkring må tillämpas», varjämte i fråga om motiveringen beslöts, att de två sista styckena därav eller från och med orden »Vidkommande den» till och med orden »intet att erinra» skulle utgå och ersättas med »Mot vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit har utskottet intet att erinra».

Nr 444. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden och memorial:

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 37, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 28, angående brännvins- samt vin- och ölhandelns ordnande ävensom i samband därmed stående frågor.

Utskottets hemställan avslogs.

Nr 445. S. D. Vid föredragning av andra sammansatta stats- och lagutskottets memorial nr 3, med hemställan om anvisande av ersättning åt utskottets sekreterare och vaktbetjäning, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 446. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 109, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk;

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av viss del utav de till nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under åren 1915—1919 avsedda medel;

nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.;

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till vissa diplomatiska och konsulära tjänstemän i utlandet för kursförlust i anledning av kriget;

nr 113, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anställande av en mariningenjörsstipendiat över stat;

nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag av lånemedel för gäldande av kostnader för införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; samt

nr 115, angående de i 63 § regeringsformen föreskrivna kreditivsummor.

Nr 447. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 139, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om bidrag av statsmedel till kostnaderna för indelning, förbättring och underhåll av enskilda vägar å landet m. m.;

nr 140, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående till Hudiksvalls stad av kronans rätt till gamla läroverkstomten i Hudiksvall med därå uppförda byggnader m. m.;

nr 141, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1916 för egnahemslånefonden;

nr 142, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag för år 1915 till parallellundervisning vid lantmannaskolan å Fridhem i Malmöhus län;

nr 143, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Bökås nr 1 i Jönköpings län;

nr 144, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till staden Åmål av tre kronolägenheter;

nr 145, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillsättning av förste lantmätartjänsten i Stockholms län;

nr 146, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till lotsverket av visst område å Södra Djurgården för anordnande därstädes av förrådslokaler m. m.;

nr 147, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till statens lantbrukskonsulent i England för kursförlust i anledning av kriget; samt

nr 148, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av odlingslägenheter m. m. i trakterna ovan odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker.

Från andra kammaren.

Nr 468. S. D. Vid föredragning av sammansatta stats- och lagutskottets nr 2 memorial, nr 3, med hemställan om anvisande av ersättning åt utskottets sekreterare och vaktbetjäning biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 469. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 116, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bestridande av kostnader för framlidna Hennes Maj:t Änkedrottning Sofias och framlidna Hennes Kungl. Höghet Änkehertiginnans av Dalarna begravningar.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 470. S. D. Vid föredragning av sammansatta stats- och jordbruksutskottets memorial, nr 2, angående ersättning åt sammansatta stats- och jordbruksutskottets sekreterare och vaktmästare biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 471. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial nr 37, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 28, angående brännvins- samt vin- och ölhandelns ordnande ävensom i samband därmed stående frågor.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 472. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 102, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente) m. m. jämte en i ämnet väckt motion; och biföll kammaren därvid vad utskottet hemställt.

Nr 473. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial:

nr 41, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning angående vissa ändringar i avlöningsstaten för riksbanken; och

nr 42, angående instruktion för nästa riksdags bankoutskott.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa memorial hemställt.

Nr 474. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 1 utlåtande, nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 80, angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 475. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 2 utlåtande, nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag), dels ock i anledning av samma proposition väckta motioner.

Utskottets förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot.

Godkändes, dock att beträffande lydelsen av 31 § det förslag bifölls, som innefattas i den av herr Wrangel m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

I fråga om motiveringen biföll kammaren det förslag, som framställdes av herr von Sneidern m. fl. i deras utlåtandet vidfogade reservation.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslaget.

Nr 476. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande, nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 11 under sjätte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning i fråga om anslag till bestridande av utgifter för registrering av automobiler biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 477. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall m. m., ävensom två i ämnet väckta motioner.

Utskottets förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall.

Godkändes, dock att beträffande 2 och 5 §§ kammaren biföll de ändringsförslag, som innefattas i den av herr vice talmannen D. Persson avgivna vid utlåtandet fogade reservationen.

Utskottets förslag till kungörelse om ändrad lydelse av 17 § i kungörelsen den 4 juli 1910 angående grunder för förvaltningen av vissa kronan tillhöriga vattenfall.

Godkändes.

I fråga om motiveringen godkände kammaren det uttalande, som gjorts av herr vice talmannen D. Persson i hans förenämnda reservation.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i avseende å författningsförslagen.

Nr 478. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 109, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk;

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av viss del utav de till nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under år 1915—1919 avsedda medel;

nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.;

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till vissa diplomatiska och konsulära tjänstemän i utlandet för kursförlust i anledning av kriget;

nr 113, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anställande av en mariningenjörsstipendiat över stat;

nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, angående anslag av lånemedel för gäldande av kostnader för införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; och

nr 115, angående de i 63 § regeringsformen föreskrivna kreditivsummor.

Nr 479. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 139, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om bidrag av statsmedel till kostnaderna för indelning, förbättring och underhåll av enskilda vägar å landet m. m.;

nr 140, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående till Hudiksvalls stad av kronans rätt till gamla läroverkstomten i Hudiksvall med därå uppförda byggnader m. m.;

nr 141, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1916 för egnahemslånefonden;

nr 142, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag för år 1915 till parallellundervisning vid lantmannaskolan å Fridhem i Malmöhus län;

nr 143, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Bökås nr 1 i Jönköpings län;

nr 144, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till staden Åmål av tre kronolägenheter;

nr 145, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillsättning av förste lantmätartjänsten i Stockholms län;

nr 146, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till lotsverket av visst område å Södra Djurgården för anordnande därstädes av förrådslokaler m. m.;

nr 147, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till statens lantbrukskonsulent i England för kursförlust i anledning av kriget; samt

nr 148, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av odlingslägenheter m. m. i trakterna ovan odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker.

Den 21 maj.*Från första kammaren.*

Nr 448. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 11 under sjätte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning i fråga om anslag till bestridande av utgifter för registrering av automobiler, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 449. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial:

nr 117, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om särskild ersättning till vissa för undergående av reservbefälsutbildning inkallade värnpliktiga.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

nr 118, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt Sveriges frivilliga landstomsorganisationer.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

nr 119, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om arvoden till de vid innevarande riksdag hos kamrarna, de ständiga och tillfälliga utskotten samt riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktmästare, vilka inkallats till militärtjänstgöring.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 450. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets memorial och betänkande:

nr 38, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 35, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt dels ock i ämnet väckta motioner.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

nr 39, i anledning av väckt motion om sättet för eventuellt uttagande av medel till bestridande av ifrågasatt anslag till fältmässig utredning av landstormen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 40, angående ersättning åt av utskottet vid handläggning av vissa ärenden anlitate biträden.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 451. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 40, i anledning av väckt motion om utdelning till riksdagens ledamöter av exemplar av handboken Sveriges land och folk m. m.,

nr 41, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning angående vissa ändringar i avlöningsstaten för riksbanken, samt

nr 42, angående instruktion för nästa riksdags bankoutskott, biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 452. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 43, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara, dels ock i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 44, i anledning av väckt motion om ändring i 65 § utsökningslagen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 46, i anledning av väckta motioner dels angående ny expropriationslagstiftning dels ock om ändrad lydelse av 1 § i förordningen angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 47, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 8 i lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus, dels ock i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 453. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 48, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till lag om rätt för stat, kommun och municipalsamhälle att försälja vissa fastigheter med servitut, innefattande företrädesrätt till återköp.

Kammaren biföll utskottets hemställan utan anslutning till motiveringen.

nr 49, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t

angående beredande av tillfälle för innehavare av lägenheter å ecklesiastika boställen att friköpa de innehavda lägenheterna.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 50, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om dels undersökning rörande verkningarna av lagen den 25 juni 1909 angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarna samt lagen samma dag om arrende av viss jord å landet inom Norrland och Dalarna ävensom förslag till förbättringar i dessa lagar, dels ock ändring i vissa angivna avseenden uti förstnämnda lag.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 52, i anledning av väckt motion om ändring av 18 kap. 16 § strafflagen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 53, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, samt till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 14 § strafflagen, dels ock i ämnet väckt motion.

Punkten 1.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att i slutet av den föreslagna lagen tillades ett stycke av samma lydelse som sista stycket i Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 14 § strafflagen.

Punkten 2.

Kungl. Maj:ts förslag till lag om förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, antogs.

Nr 454. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall m. m., ävensom två i ämnet väckta motioner; och

nr 69, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skogshushållningen å kronoparker och andra staten tillhöriga skogar i Norrland och Dalarna,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 455. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial:

nr 70, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande väckt motiou om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av åtgärder för skyddande av de på rekognitionshemman och under bruk skatteköpta hemman befintliga och förutvarande åbors och lägenhetsinnehavares rättigheter m. m.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

nr 71, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 6 angående driftkostnader under år 1916 för statens domäner och nr 71 angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

nr 72, angående ersättning åt revisionssekreteraren B. Eric V. Lilienberg, vilken såsom särskild sekreterare biträtt utskottet vid behandling av Kungl. Maj:ts propositioner nr 69, med förslag till förordning angående utsyning av viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker, nr 70 med förslag till förordning om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej tillhöra lappmarken samt Kungl. Maj:ts proposition nr 71 angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m., ävensom de i anledning av nämnda propositioner väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 456. S. D. Föredrogs andra särskilda utskottets utlåtande nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts nådiga proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 457. S. D. Föredrogs första sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition med förslag till dels lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock lag om viss ändring av de i 37 § av samma lag meddelade övergångsbestämmelser ävensom i anledning av ovan nämnda proposition väckta motioner, än även väckt motion angående vissa ändringar i omförmälda lag.

Vad utskottet hemställt bifölls.

I avseende på motiveringen godkändes vad utskottet yttrat med tillägg i slutet av följande:

»Slutligen får utskottet uttala, att hinder icke lär förefinnas att

utan särskilt bemyndigande av riksdagen Kungl. Maj:t meddelar de närmare föreskrifter, som för disponerande av för ändamålet behövlige medel ur pensionsförsäkringsfonden erfordras.»

Nr 458. S. D. Vid föredragning av första sammansatta stats- och lagutskottets memorial nr 2, angående ersättning dels åt den, som inom utskottet biträtt vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 139, med förslag till lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring m. m., ävensom i ämnet väckta motioner, dels ock åt utskottets sekreterare och vaktbetjäning, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 459. S. D. Föredrogos andra sammansatta stats- och lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1915 undergå landstormsbefälsutbildning, dels ock två i ämnet väckta motioner; samt

nr 2, i anledning av väckt motion med förslag till ändrad lydelse av § 39 värnpliktslagen.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 460. S. D. Anmäldes och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 134, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 15 § 1, 3, 4, 5, 8 och 9 mom. samt 17 § 2 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 135, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin, dels ock därmed sammanhängande motioner;

nr 136, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av bestämmelserna för brännvin och sprit m. m. i rubrikerna 183—185 i gällande tulltaxa;

nr 137, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 42 § 2 mom. i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; samt

nr 138, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Nr 461. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 158, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av riksdagens bibliotek till centralt förvaltningsbibliotek;

nr 159, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 3 i reglementariska föreskrifter för riksdagen; samt

nr 160, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 maj 1897 med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, till lag om ändrad lydelse av 3 och 6 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 samt till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall medgiva riksbanken viss ökad sedelutgivningsrätt.

Nr 462. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 161, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar;

nr 162, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upphörande av ett staden Karlstad beviljat privilegium i fråga om skyldigheten att bygga och underhålla bro över Klarälvens västra älvgren vid nämnda stad;

nr 163, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Kopparbergs köping av vissa delar av gruvingenjörsbostället Stora Gården nr 1 och Stortorp nr 1 i Ljusnarsbergs socken av Örebro län;

nr 164, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående till Eskilstuna stad av kronan eventuellt tillkommande rätt till visst område av den så kallade Västermarken; samt

nr 165, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Nr 463. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag dels till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 152, angående val av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare; och

nr 155, angående val av riksdagens militieombudsman och hans efterträdare;

dels ock till riksdagens förordnanden:

nr 153, för t. f. expeditionschefen i civildepartementet m. m. V. E. O. Petrén att vara riksdagens justitieombudsman;

nr 154, för hovrättsrådet m. m. G. Appelberg att vara riksdagens justitieombudsmans efterträdare;

nr 156, för häradshövdingen m. m. A. R. Östergren att vara riksdagens militieombudsman; samt

nr 157, för häradshövdingen m. m. friherre B. C. Cederström att vara riksdagens militieombudsmans efterträdare.

Nr 464. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 45, i anledning av väckta motioner angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran dels om framläggande av förslag i fråga om beredande åt Stockholms stad av egen stiftsstyrelse och egen biskop, dels ock om utredning och förslag i fråga om ändring i stiftsindelningen.

Utskottets hemställen bifölls.

I avseende å motiveringen beslöt kammaren att ej upptaga vare sig den med orden »Särskilt vill utskottet» börjande och med ordet »stiftsstyrelserna» slutande delen av fjärde stycket eller den sats i femte stycket, som började med orden »i frågans nuvarande läge» och slutade med orden »därigenom ökas».

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909.

Utskottets hemställen bifölls.

Nr 465. S. D. Vid föredragning av andra särskilda utskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov, dels ock väckt motion om ändring av § 5 mom. 3 i nyssnämnda lag, och

nr 4, i anledning av väckt motion i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 176, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 466. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 16, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande omorganisation av rikets sjömanshus, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 467. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 17, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av ett statens tryckeri, avslog kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 468. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 15, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående avskaffande av entreprenadsystemet vid lantbrevbäringens ordnande, biföll första kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 469. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 16, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående provisorisk lindring av kommunernas ekonomiska bördor, biföll första kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 470. S. D. Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 172, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 78 med förslag till lag om skyddskoppympling.

Från andra kammaren.

Nr 480. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial:

nr 117, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om särskild ersättning till vissa för undergående av reservbefälsutbildning inkallade värnpliktiga; och

nr 118, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt Sveriges frivilliga landstormnsorganisationer.

De i dessa memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 481. S. D. Föredrog statsutskottets memorial nr 119, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om arvoden till de vid

innevarande riksdag hos kamrarna, de ständiga och tillfälliga utskotten samt riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktmästare, vilka inkallats till militärtjänstgöring.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 482. S. D. Föredrogs sammansatta stats- och lagutskottets nr 1 memorial nr 2, angående ersättning dels åt den, som inom utskottet biträtt vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 139, med förslag till lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring m. m., ävensom i ämnet väckta motioner, dels ock åt utskottets sekreterare och vaktbetjäning.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 483. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial, nr 38, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 35, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt, dels ock i ämnet väckta motioner blevo de i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna godkända.

Nr 484. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 40, angående ersättning åt av utskottet vid handläggning av vissa ärenden anlitade biträden; och blev utskottets hemställan därvid av kammaren bifallen.

Nr 485. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial:

nr 70, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av åtgärder för skyddande av de på rekognitionshemman och under bruk skatteköpta hemman befintliga och förutvarande åbors och lägenhetsinnehavares rättigheter m. m.; samt

nr 71, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 6 angående driftkostnader under år 1915 för statens domäner och nr 71 angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m.

De i dessa memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 486. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial nr 72, angående ersättning åt revisionssekreteraren B. Eric V. Lilienberg, vilken såsom särskild sekreterare biträtt utskottet vid behandling av Kungl. Maj:ts propositioner nr 69, med förslag till förordning angående utsyning av viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker, nr 70 med förslag till förordning om förekommande av över-

driven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej tillhöra lappmarken, samt nr 71 angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m., ävensom de i anledning av nämnda propositioner väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 487. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren överlämnat protokollsutdrag, nr 419, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 13, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om anordnande av andra kammarens justeringsrum till rum för förtroenderåden inom två av andra kammarens partier, beslöt andra kammaren biträda det av första kammaren i ärendet fattade beslutet.

Nr 488. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 1 utlåtande, nr 2, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyddskoppypmpning, dels ock med föranledande därav väckta motioner.

Till en början beslöt kammaren, att, för den händelse lagförslagen komme att i en eller annan del återremitteras, utskottet skulle lämnas öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas; samt

att i avseende å nummerbeteckning av paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnes beslut.

Punkterna 1:o) och 2:o).

Lagförslagen.

Avslogos.

Utskottets hemställanden.

Förklarades vara besvarade genom kammarens beslut i fråga om lagförslagen.

Punkten 3:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 489. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 1 utlåtande, nr 3, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 79 angående anslag till skyddskoppypmpningens anordnande, dels ock en av herr Olausson m. fl. i ämnet väckt motion.

Med avslag å utskottets hemställan beslöt kammaren, att det hittillsvarande anslaget till vaccinationens befrämjande, 7,700 kronor, fortfarande skulle i riksstaten uppföras.

Nr 490. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 68, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag i fråga om det allmänna vägväsendets övertagande av staten.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som de i ämnet väcka motionerna.

nr 69, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Kungl. Maj:t angående skogshushållningen å kronoparker och andra staten tillhöriga skogar i Norrland och Dalarna.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 491. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande, nr 40, i anledning av väckt motion om utdelning till riksdagens ledamöter av exemplar av handboken Sveriges land och folk m. m. biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 492. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 44, i anledning av väckt motion om ändring i 65 § utsökningslagen;

nr 45, i anledning av väckta motioner angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran dels om framläggande av förslag i fråga om beredande åt Stockholms stad av egen stiftsstyrelse och egen biskop, dels ock om utredning och förslag i fråga om ändring i stiftsindelningen; samt

nr 46, i anledning av väckta motioner dels angående ny expropriationslagstiftning, dels ock om ändrad lydelse av 1 § i förordningen angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov m. m.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 493. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 158, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av riksdagens bibliotek till centralt förvaltningsbibliotek;

nr 159, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 3 i reglementariska föreskrifter för riksdagen; samt

nr 160, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 maj 1897 med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, till lag om ändrad lydelse av 3 och 6 §§ i lagen för

Sveriges riksbank den 12 maj 1897 samt till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall medgiva riksbanken viss ökad sedelutgivningsrätt.

Nr 494. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande

nr 47, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 8 i lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus, dels ock i ämnet väckt motion.

Kammaren avslag såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts proposition i ämnet.

Nr 495. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 2 utlåtande, nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 496. S. D. Vid föredragning av andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 10, i anledning av första kammarens beslut dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t om revision av förordningen angående antagande av släktnamn, dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande av bestämmelser rörande tillnamn, som icke äro släktnamn, blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 497. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning av en av herr Ingeström inom första kammaren väckt motion, nr 42, om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag beträffande åtgärder från statens sida till främjande av landsbygdens förseende med elektrisk drift; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 498. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 12, i anledning av första kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående initiativ från svensk sida till internationell överenskommelse om åtgärder till förekommande av nattarbete för män inom industriella och angränsande arbetsområden m.m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 499. S. D. Föredrogs sammansatta stats- och lagutskottets nr 1 utlåtande nr 1, i anledning av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition med förslag till dels lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock lag om viss ändring av de i 37 § av samma lag meddelade övergångsbestämmelser ävensom i anledning av ovannämnda proposition väckta motioner, än även väckt motion angående vissa ändringar i omförmälda lag.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt samt beslöt för sin del tillika i fråga om motiveringen, att å sidan 22 i det tryckta utlåtandet närmast efter meningen »Tillika hava några jämkningar av redaktionell art ägt rum» skulle införas ett nytt stycke av följande lydelse:

»Slutligen får utskottet uttala, att hinder icke lär förefinnas att utan särskilt bemyndigande av riksdagen Kungl. Maj:t meddelar de närmare föreskrifter, som för disponerande av för ändamålet behövlige medel ur pensionsförsäkringsfonden erfordras.»

Nr 500. S. D. Föredrogos sammansatta stats- och lagutskottets nr 2 utlåtanden:

nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1915 undergå landstörmsbefälsutbildning, dels ock två i ämnet väckta motioner.

Mom. a) — c).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Mom. d).

Kammaren biföll det förslag, som innefattas i mom. c) av den utav herrar Lindqvist i Stockholm och Thorsson avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Mom. e).

Utskottets hemställan bifölls.

nr 2, i anledning av väckt motion med förslag till ändrad lydelse av § 39 värnpliktslagen.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 501. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 48, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till lag om rätt för stat, kommun och municipalsamhälle att försälja vissa fastigheter med servitut, innefattande företrädesrätt till återköp;

nr 49, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av tillfälle för innehavare av lägenheter å ecklesiastika boställen att friköpa de innehavda lägenheterna;

nr 50, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om dels undersökning rörande verkningarna av lagen den 25 juni 1909 angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne samt lagen samma dag om arrende av viss jord å landet inom Norrland

och Dalarne ävensom förslag till förbättringar i dessa lagar, dels ock ändring i vissa angivna avseenden uti förstnämnda lag;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin; samt

nr 52, i anledning av väckt motion om ändring av 18 kap. 16 § strafflagen.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 502. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 53, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, samt till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 14 § strafflagen, dels ock i ämnet väckt motion.

Punkten 1:o).

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr Lindhagen m. fl. avgivna, vid punkten fogade reservationen.

Punkten 2:o).

Utskottets hemställan bifölls.

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 503. S. D. Föredrogos särskilda utskottets nr 2 utlåtanden:

nr 2, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov, dels ock väckt motion om ändring av § 5 mom. 3 i nyssnämnda lag; samt

nr 4, i anledning av väckt motion i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 176, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 504. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 134, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 15 § 1, 3, 4, 5, 8 och 9 mom. samt 17 § 2 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 135, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin, dels ock därmed sammanhängande motioner;

nr 136, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av bestämmelserna för brännvin och sprit m. m. i rubrikerna 183—185 i gällande tulltaxa;

nr 137, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 42 § 2 mom. i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; samt

nr 138, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Nr 505. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 161, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar;

nr 162, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upphörande av ett staden Karlstad beviljat privilegium i fråga om skyldigheten att bygga och underhålla bro över Klarälvens västra älvgren vid nämnda stad;

nr 163, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Kopparbergs köping av vissa delar av gruvingenjörsbostället Stora Gården nr 1 och Stortorp nr 1 i Ljusnarsbergs socken av Örebro län;

nr 164, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående till Eskilstuna stad av kronan eventuellt tillkommande rätt till visst område av den så kallade Västermarken; samt

nr 165, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Nr 506. S. D. Anmälades och godkändes särskilda utskottets nr 1 förslag till riksdagens skrivelse nr 172, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 78 med förslag till lag om skyddskoppympning.

Nr 507. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag *dels* till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 152, angående val av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare; och

nr 155, angående val av riksdagens militieombudsman och hans efterträdare;

dels till förordnanden:

nr 153, för t. f. expeditionschefen i civildepartementet m. m. V. E. O. Petrénn att vara riksdagens justitieombudsman;

nr 154, för hovrättsrådet m. m. G. Appelberg att vara riksdagens justitieombudsmans efterträdare;

nr 156, för häradshövdingen m. m. A. R. Östergren att vara riksdagens militieombudsman; samt

nr 157, för häradshövdingen m. m. friherre B. C. Cederström att vara riksdagens militieombudsmans efterträdare.

Den 22 maj.

Från första kammaren.

Nr 471. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande, nr 14, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 21 § 2 mom. i förordningen om kommunalstyrelse på landet m. m., biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 472. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension m. m., biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 473. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 55, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om talan i viss ordning angående rätt till strömfall, dels ock i ämnet väckt motion, avslog kammaren utskottets hemställan och biföll Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning.

Nr 474. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets memorial nr 73, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 67 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall m. m., ävensom två i ämnet väckta motioner, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 475. S. D. Vid föredragning av andra särskilda utskottets memorial nr 5, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande andra särskilda utskottets utlåtande nr 1 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag), dels ock i anledning av samma proposition väckta motioner, biföll första kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 476. S. D. Anmälles och godkändes andra sammansatta stats- och lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse nr 177 till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1915 undergå landstormsbefälsutbildning.

Från andra kammaren.

Nr 508. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 26 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen i anledning av herrar Ekmans samt Åkerlindhs och Johansons i Huskvarna ifrågavarande motioner, må för år 1916 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett extra anslag å fjärde huvudtiteln av 10,000 kronor, att tilldelas centralstyrelsen för Förbundet soldaternas vänner för att emot redovisningsskyldighet användas till förbundets verksamhet på villkor, som Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att icke bifalla herrar Ekmans samt Åkerlindhs och Johansons i Huskvarna ifrågavarande motioner.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 82 Ja och 119 Nej.

Den omröstning över ovan intagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 94 Ja och 39 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 82 Ja och 119 Nej,

sammanräkningen visade 176 Ja och 158 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 509. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bankoutskottet i dess memorial nr 25 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, må medgiva, att professorn vid universitetet i Lund J. E. Lehmann må från och med månaden näst efter den, under vilken han efter uppnådda 65 år erhåller avsked från sin professorsbefattning, å allmänna indragningsstaten åtnjuta sådan fyllnad i den honom enligt vederbörande pensionslag tillkommande pension, att pensionen jämte fyllnadsbeloppet uppgår till 5,600 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit såväl utskottets hemställan som den i ännu väckta motionen.

Sedan vöteringsseclarna blivitt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vöteringsseclarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seclarnas öppnande och uppräknings, och befunns, att omröstningen utfallit med 78 Ja och 131 Nej.

Den omröstning över ovanintagna vöteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivitt av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 101 Ja och 33 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 78 Ja och 131 Nej,

sammanräknings visade 179 Ja och 164 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivitt av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 510. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordnings, omröstning över följande av bevillningsutskottet i dess memorial nr 22 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända vöteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att herr Røings förenämnda motion, II: 24, om upphävande av tullen å smör, icke må av riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att naturligt smör skall åtnjuta tullfrihet och att till följd därav rubriken nr 138 i gällande tulltaxa skall erhålla följande ändrade lydelse:

Smör:

138. naturligt *fritt.*

Sedan vöteringsseclarna blivitt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vöteringsseclarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seclarnas öppnande och uppräknings, och befunns, att omröstningen utfallit med 107 Ja och 104 Nej.

Den omröstning över ovanintagna vöteringsproposition, som, enligt

ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 89 Ja och 43 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 107 Ja och 104 Nej,
sammanräkningen visade 196 Ja och 147 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 511. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bankoutskottet i dess memorial nr 35 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att bandirektören vid statens järnvägar Frits Bernhard Hugo Santesson må från och med månaden näst efter den, under vilken avsked från bandirektörsbefattningen varder honom beviljat, under sin återstående livstid, utöver den pension, vartill han enligt lagen den 4 juli 1910 angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar är vid avskedstagandet berättigad, tillika av trafikmedel uppbära en årlig fyllnadspension till belopp av 773 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren bifallit utskottets hemställan och således medgivit, att bandirektören vid statens järnvägar Frits Bernhard Hugo Santesson må såsom tjänstår för erhållande av pension enligt lagen den 4 juli 1910 angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar tillgodoräkna sig de år, under vilka han efter avsked från sin anställning såsom baningenjör vid statens trafikerade järnvägar tjänstgjort vid statens järnvägsbyggnader, dock under villkor att han erlägger ett belopp, motsvarande vid inbetalningen värdet av de ytterligare avgifter för egen pensionering, som ålegat honom, därest han under nämnda år kvarstått i sin baningenjörsbefattning.

Sedan voringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl

därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 45 Ja och 166 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 92 Ja och 46 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 45 Ja och 166 Nej,

sammanräkningen visade 137 Ja och 212 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 512. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 89 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må för inköp av egendomarna Säby, Bög, Knista och Väsby med underlydande fastigheter jämte annan mark för utökning av Järvafältet bevilja ett anslag under fjärde huvudtiteln av 1,300,000 kronor och därav på extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 768,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att därav under år 1915 förskjuta erforderligt belopp, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts förslag om inköp av egendomarna Säby, Bög, Knista och Väsby med underlydande fastigheter jämte annan mark för utökning av Järvafältet.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 83 Ja och 127 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt

ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 96 Ja och 41 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 83 Ja och 127 Nej,

sammanräkningen visade 179 Ja och 168 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 513. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 90 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen å staten för överståthållarämbetet, i stället för det till avlöning åt exekutionsbetjäningen i Stockholm upptagna belopp, 12,200 kronor, från och med år 1916 såsom bidrag till avlöning åt den under andre stadsfogden i Stockholm lydande exekutionsbetjäningen anvisar ett belopp av 21,000 kronor samt till följd därav från och med år 1916 höjer det å riksstaten uppförda ordinarie anslaget till överståthållarämbetet från 97,822 kronor med 8,800 kronor eller till 106,622 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts föreliggande proposition.

Sedan vooteringsseklarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vooteringsseklarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seklarnas öppnande och uppräknings, och befunns, att omröstningen utfallit med 26 Ja och 183 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 66 Ja och 71 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 26 Ja och 183 Nej,

sammanräkningen visade 92 Ja och 254 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 514. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 116 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må medgiva, att till bestridande av kostnader vid framlidna Hennes Maj:t Änkedrottning Sofias och framlidna Hennes Kungl. Höghet Änkehertiginnans av Dalarne begravningar och vad därmed äger sammanhang må tagas i anspråk det å första huvudtiteln för innevarande år till Hennes Kungl. Höghet Änkehertiginnan av Dalarne anvisade anslag å 28,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat icke bifalla förevarande proposition.

Sedan voteringssedlarna blivt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 75 Ja och 135 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivt av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 88 Ja och 50 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 75 Ja och 135 Nej,

sammanräkningen visade 163 Ja och 185 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivt av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 515. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 117 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att herr Erikssons i Grängesberg m. fl. ifrågavarande motion icke må av riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren i anledning av ifrågavarande motion beslutat,

dels att till envar värnpliktig, som enligt Kungl. Maj:ts brev till arméförvaltningen den 3 november 1914 inkallats för undergående av särskild reservbefälsutbildning, skall utbetalas förutom krigsavlöning och familjeunderstöd en ytterligare ersättning av 67 öre för dag under tjänstgöringstiden, dock att för den tid, sådan värnpliktig äger att tillgodoräkna sig avkortning å honom åliggande repetitionsövning, ingen ersättning må utgå;

dels ock för bestridande av ifrågavarande ersättning på extra stat för år 1916 under fjärde huvudtiteln bevilja ett förslagsanslag av 127,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1915 förskjuta för ändamålet erforderliga medel.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns att omröstningen utfallit med 55 Ja och 155 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 85 Ja och 51 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 55 Ja och 155 Nej,
sammanräkningen visade 140 Ja och 206 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 516. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 118 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må medgiva, att av fjärde huvudtiteln allmänna besparingar må tagas i anspråk ett belopp av 48,000 kronor som bidrag till bestridande av administrationskostnader under åren 1915 och 1916 för Sveriges landstormsföreningars centralförbunds överstyrelse jämte dess verkställande

utskott ävensom för till centralförbundet anslutna landstormsförbund och landstormsföreningar, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att icke bifalla förevarande proposition.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 80 Ja och 130 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 84 Ja och 52 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 80 Ja och 130 Nej,
sammanräkningen visade 164 Ja och 182 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 517. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bevillningsutskottet i första punkten av dess memorial nr 38 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att 3 § i förordningen om krigskonjunkturskatt skall erhålla följande lydelse:

3 §.

För inkomst, som i 2 § sägs, utgår krigskonjunkturskatt under villkor:

a) att samma inkomst enligt årets taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt överstiger medeltalet av motsvarande inkomster, sådana de blivit beräknade vid taxeringarna till inkomst- och förmögenhetsskatt åren 1913 och 1914;

b) att den skattskyldige under året för inkomst- och förmögenhets-skatt taxerats till belopp, som, efter avdrag av däri ingående förmögenhetsdel, uppgår till minst 15,000 kronor; samt

c) att därjämte, vad angår inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag, bolagets för inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomst dels överstiger 5 procent av bolagets kapital, sådant det vid taxeringen under året beräknats, och dels, beräknad i procent av bolagets kapital (inkomstprocenten), överstiger inkomstprocentens medeltal enligt de vid taxeringarna åren 1913 och 1914 gjorda uträkningar av procentens storlek;

röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att 3 § i nämnda förordning skall erhålla följande lydelse:

3 §.

För inkomst, som i 2 § sägs, utgår krigskonjunkturskatt under villkor:

a) att samma inkomst enligt årets taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt överstiger medeltalet av motsvarande inkomster, sådana de blivit beräknade vid taxeringarna till inkomst- och förmögenhetsskatt åren 1913 och 1914;

b) att den skattskyldige under året för inkomst- och förmögenhets-skatt taxerats till belopp, som, efter avdrag av däri ingående förmögenhetsdel, uppgår till minst 10,000 kronor; samt

c) att därjämte, vad angår inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag, bolagets för inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomst dels överstiger 5 procent av bolagets kapital, sådant det vid taxeringen under året beräknats, och dels, beräknad i procent av bolagets kapital (inkomstprocenten), överstiger inkomstprocentens medeltal enligt de vid taxeringarna åren 1913 och 1914 gjorda uträkningar av procentens storlek.

Sedan voteringsseklarna blivlt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vöteringsseklarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seklarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 64 Ja och 149 Nej.

Den omröstning över ovanintagna vöteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivlt av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 71 Ja och 65 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 64 Ja och 149 Nej,

sammanräkningen visade 135 Ja och 214 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivlt av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 518. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bevillningsutskottet i andra punkten av dess memorial nr 38 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända vöteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att 8 § i förordningen om krigskonjunkturskatt skall erhålla följande lydelse:

8 §.

Krigskonjunkturskatt utgår med tolv procent av merinkomstens taxerade belopp;
röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att 8 § i nämnda förordning skall erhålla följande lydelse:

8 §.

Krigskonjunkturskatt utgår med följande procent av merinkomstens taxerade belopp:

Inkomstgrupp kr.	Skatteprocent	Inkomstgrupp kr.	Skatteprocent
1,000— 4,900	12	100,000—119,900	15 ¹ / ₄
5,000— 9,900	12 ¹ / ₄	120,000—139,900	15 ¹ / ₂
10,000—14,900	12 ¹ / ₂	140,000—159,900	15 ³ / ₄
15,000—19,900	12 ³ / ₄	160,000—179,900	16
20,000—24,900	13	180,000—199,900	16 ¹ / ₄
25,000—29,900	13 ¹ / ₄	200,000—219,900	16 ¹ / ₂
30,000—34,900	13 ¹ / ₂	220,000—239,900	16 ³ / ₄
35,000—39,900	13 ³ / ₄	240,000—259,900	17
40,000—44,900	14	260,000—279,900	17 ¹ / ₄
45,000—49,900	14 ¹ / ₄	280,000—299,900	17 ¹ / ₂
50,000—59,900	14 ¹ / ₂	300,000—319,900	17 ³ / ₄
60,000—79,900	14 ³ / ₄	320,000 och däröver	18
80,000—99,900	15		

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 61 Ja och 151 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 79 Ja och 59 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 61 Ja och 151 Nej,
sammanräkningen visade 140 Ja och 210 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 519. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 70 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må avslå såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren å extra stat för år 1916 anvisat ett anslag av 15,000 kronor att ställas till

Kungl. Maj:ts förfogande för att i mån av skedd utredning rörande de på rekognitionsskogshemmanen och de under bruk skatteköpta hemmanen befintliga och förutvarande åbors och lägenhetsinnehavares rättigheter av Kungl. Maj:t användas till beredande av rättshjälp åt sådana obemedlade och mindre bemedlade åbor och lägenhetsinnehavare, vilkas anspråk på grund av förenämnda utredning och i övrigt förekommande omständigheter anses skäligen böra påkalla rättslig prövning inför domstol eller annan behörig myndighet.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 67 Ja och 142 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 82 Ja och 53 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller..... 67 Ja och 142 Nej,
sammanräkningen visade 149 Ja och 195 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 520. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 71 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den som i likhet med första kammaren, vill, att riksdagen skall dels från och med år 1916 i den för domänstyrelsen gällande avlöningsstat uppföra ytterligare en första gradens tjänsteman med i statsrådsprotokollet angivna avlöningsförmåner samt tillika höja ej mindre anslagsposten till dylika tjänstemän med 4,000 kronor än även den i berörda stat uppförda anslagspost till arvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, vikariatsersättning samt tryckningskostnader från 43,700 kronor med 2,400 kronor till 46,100 kronor, till följd varav statens slutsumma kommer att höjas med tillhoppa 6,400 kronor och uppgå till 168,600 kronor;

dels godkänna de i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar i fråga om övriga kostnader för domänstyrelsen under år 1916;

dels godkänna följande avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal, att tillämpas från och med år 1916:

Avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa	
1 överjägmästare	4,000	3,200	7,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 »	20,000	16,000	36,000	
1 »	4,000	2,800	6,800	
5 »	20,000	14,000	34,000	
1 jägmästare	2,300	3,000	5,300	Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kronor, efter ytterligare 5 år likaledes med 400 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 400 kronor.
12 »	27,600	36,000	63,600	
1 »	2,300	2,800	5,100	
18 »	41,400	50,400	91,800	
1 »	2,300	2,600	4,900	
10 »	23,000	26,000	49,000	
1 »	2,300	2,400	4,700	
6 »	13,800	14,400	28,200	
1 »	2,300	2,200	4,500	
9 »	20,700	19,800	40,500	
1 »	2,300	2,000	4,300	
46 »	105,800	92,000	197,800	
1 skogsingenjör	2,300	3,000	5,300	Efter 5 år kan lönen höjas med 300 kronor.
6 »	13,800	18,000	31,800	
1 »	2,300	2,800	5,100	
4 »	9,200	11,200	20,400	
1 »	2,300	2,600	4,900	
5 »	11,500	13,000	24,500	
1 biträdande skogsingenjör	1,800	2,400	4,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter ytterligare 5 år likaledes med 100 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 100 kronor. Där bostadslägenhet saknas, utgår hyresersättning med 100 kronor.
4 »	7,200	9,600	16,800	
1 kronojägare	600	700	1,300	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter ytterligare 5 år likaledes med 100 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 100 kronor. Där bostadslägenhet saknas, utgår hyresersättning med 100 kronor.
171 »	102,600	119,700	222,300	
1 »	600	600	1,200	
101 »	60,600	60,600	121,200	
1 »	600	500	1,100	
174 »	104,400	87,000	191,400	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter ytterligare 5 år likaledes med 100 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 100 kronor. Där bostadslägenhet saknas, utgår hyresersättning med 100 kronor.
1 tillsyningsman	600	700	1,300	
56 tillsyningsmän	33,600	39,200	72,800	
Transport	—	—	1,309,300	

		Summa
Transport		1,309,300
<i>Respenningar.</i>		
5 överjägmästare (å 1,300 kr.)	6,500 kr.	
3 » (å 1,100 »)	3,300 »	
4 » (å 1,000 »)	4,000 »	
37 jägmästare (å 900 »)	33,300 »	
3 » (å 800 »)	2,400 »	
27 » (å 700 »)	18,900 »	
27 » (å 600 »)	16,200 »	
11 » (å 500 »)	5,500 »	
2 » (å 400 »)	800 »	
18 skogsingenjörer (å 900 »)	16,200 »	
5 biträdande skogsingenjörer (å 600 kr.)	3,000 »	
172 kronojägare (å 250 kr.)	43,000 »	
70 » (å 200 »)	14,000 »	
49 » (å 150 »)	7,350 »	
88 » (å 100 »)	8,800 »	
70 » (å 50 »)	3,500 »	
57 tillsyningsmän (å 250 »)	14,250 »	201,000
<i>Hyresersättning.</i>		
12 överjägmästare för expeditiionslokal (å 400 kr.)	4,800 kr.	
305 kronojägare (å 100 kr.)	30,500 »	
57 tillsyningsmän (å 100 »)	5,700 »	41,000
Summa		1,551,300

Innehar jägmästare eller kronojägare boställe, skall boställets uppskattade avkomst avgå å indelningshavarens lön. Därest åt jägmästare, skogsingenjör eller biträdande skogsingenjör upplåtes bostadslägenhet, skall han vidkännas avdrag å lönen, motsvarande skälighets hyra;

dels förklara, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de i avlöningsstaten för skogsstaten för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner, skola vara gällande även i fråga om avlöningsarna å den nya staten, därvid vad samma villkor och bestämmelser innehålla beträffande jägmästare skall äga tillämpning jämväl å skogsingenjör och biträdande skogsingenjör samt vad de innehålla beträffande kronojägare skall tillämpas även i fråga om tillsyningsmän;

dels godkänna följande beräkningar i fråga om övriga kostnader för statens skogsdomäner under år 1916:

Ålderstillägg åt skogsstatens personal.....	kr. 114,000
pensionering av skogsstatens personal.....	» 65,000
egentliga förvaltningskostnader, därav minst 150,000 kronor till avdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län	» 7,019,900
	kr. 7,198,900.

Avgår anslag för tillsyn å enskildas skogar
i lappmarkerna och Särna socken med
Idre kapellag..... kr. 170,000

Avgår anslag för tillsyn å en-
skildas skogar i Västerbot-
tens och Norrbottens läns
kustland..... » 102,400 » 272,400 kr. 6,926,500;

dels godkänna de i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar i fråga om kostnaderna för statens jordbruksdomäner under år 1916;

dels ock såsom driftkostnader under år 1916 för statens domäner *förslagsvis* beräkna ett belopp av 8,878,500 kronor, att utgå av domänfondens avkastning, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, beslutat att:

dels från och med år 1916 i den för domänstyrelsen gällande avlöningsstat uppföra ytterligare en första gradens tjänsteman med i statsrådsprotokollet angivna avlöningsförmåner samt tillika höja ej mindre anslagsposten till dylika tjänstemän med 4,000 kronor än även den i berörda stat uppförda anslagspost till arvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, vikariatsersättning samt tryckningskostnader från 43,700 kronor med 2,400 kronor till 46,100 kronor, till följd varav statens slutsumma kommer att höjas med tillhoppa 6,400 kronor och uppgå till 168,600 kronor;

dels godkänna de i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar i fråga om övriga kostnader för domänstyrelsen under år 1916;

dels godkänna följande avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal, att tillämpas från och med år 1916:

Avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa	
1 överjägästare	4,000	3,200	7,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 »	20,000	16,000	36,000	
1 »	4,000	2,800	6,800	
5 »	20,000	14,000	34,000	
1 jägmästare	2,300	3,000	5,300	Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kronor, efter ytterligare 5 år likaledes med 400 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 400 kronor.
17 »	39,100	51,000	90,100	
1 »	2,300	2,800	5,100	
23 »	52,900	64,400	117,300	
1 »	2,300	2,600	4,900	
11 »	25,300	28,600	53,900	
1 »	2,300	2,400	4,700	
6 »	13,800	14,400	28,200	
1 »	2,300	2,200	4,500	
9 »	20,700	19,800	40,500	
1 »	2,300	2,000	4,300	
46 »	105,800	92,000	197,800	
1 skogsingenjör	2,300	2,600	4,900	Efter 5 år kan lönen höjas med 300 kronor.
5 skogsingenjörer	11,500	13,000	24,500	
1 biträdande skogsingenjör	1,800	2,400	4,200	
4 » skogsingenjörer	7,200	9,600	16,800	
1 kronojägare	600	700	1,300	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter ytterligare 5 år likaledes med 100 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 100 kronor. Där bostadslägenhet saknas, utgår hyresersättning med 100 kronor.
201 »	120,600	140,700	261,300	
1 »	600	600	1,200	
101 »	60,600	60,600	121,200	
1 »	600	500	1,100	
174 »	104,400	87,000	191,400	
1 tillsyningsman	600	700	1,300	
26 tillsyningsmän	15,600	18,200	33,800	
Transport	—	—	1,303,600	

		Summa
<i>Respenningar.</i>		
	Transport	1,303,600
5 överjägästare (å 1,300 kr.)	6,500 kr.	
3 » (å 1,100 »)	3,300 »	
4 » (å 1,000 »)	4,000 »	
44 jägmästare (å 900 »)	39,600 »	
7 » (å 800 »)	5,600 »	
27 » (å 700 »)	18,900 »	
27 » (å 600 »)	16,200 »	
11 » (å 500 »)	5,500 »	
2 » (å 400 »)	800 »	
6 skogsingenjörer (å 900 »)	5,400 »	
5 biträdande skogsingenjörer (å 600 kr.)	3,000 »	
202 kronojägare (å 250 kr.)	50,500 »	
70 » (å 200 »)	14,000 »	
49 » (å 150 »)	7,350 »	
38 » (å 100 »)	8,800 »	
70 » (å 50 »)	3,500 »	
27 tillsyningsmän (å 250 »)	6,750 »	199,700
<i>Hysesersättning.</i>		
12 överjägästare för expeditionslokal (å 400 kr.)	4,800 kr.	
335 kronojägare (å 100 kr.)	33,500 »	
27 tillsyningsmän (å 100 »)	2,700 »	41,000
Summa		1,544,300

Innehar jägmästare eller kronojägare boställe, skall boställets uppskattade avkomst avgå å indelningshavarens lön. Därest åt jägmästare, skogsingenjör eller biträdande skogsingenjör upplåtes bostadslägenhet, skall han vidkännas avdrag å lönen, motsvarande skälighets hyra;

dels förklarar, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de i avlöningsstaten för skogsstaten för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner, skola vara gällande även i fråga om avlöningarna å den nya staten, därvid vad samma villkor och bestämmelser innehålla beträffande jägmästare skall äga tillämpning jämväl å skogsingenjör och biträdande skogsingenjör samt vad de innehålla beträffande kronojägare skall tillämpas även i fråga om tillsyningsman;

dels godkänna följande beräkningar i fråga om övriga kostnader för statens skogsdomäner under år 1916:

Alderstillägg åt skogsstatens personal	kr. 114,000
pensionering av skogsstatens personal	» 65,000
egentliga förvaltningskostnader, därav minst 150,000 kronor till avdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län	» 7,019,900
	kr. 7,198,900.

Avgår anslag för tillsyn å enskildas skogar
i lappmarkerna och Särna socken med
Idre kapellag..... kr. 170,000

Avgår anslag för tillsyn å en-
skildas skogar i Västerbot-
tens och Norrbottens läns
kustland » 102,400 » 272,400 kr. 6,926,500;

dels godkänna de i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar i fråga om kostnaderna för statens jordbruksdomäner under år 1916;

dels ock såsom driftkostnader under år 1916 för statens domäner *förlagsvis* beräkna ett belopp av 8,871,500 kronor, att utgå av domänfondens avkastning.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 60 Ja och 143 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 89 Ja och 43 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 60 Ja och 143 Nej,
sammanräkningen visade 149 Ja och 186 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 521. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande, nr 14, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 21 § 2 mom. i förordningen om kommunalstyrelse på landet m. m. blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 522. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial nr 73, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall m. m., ävensom två i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 523. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna särskilda utskottets nr 2 memorial nr 5, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande särskilda utskottets nr 2 utlåtande nr 1 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag), dels ock i anledning av samma proposition väckta motioner.

Nr 524. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension m. m.; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 525. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande, nr 39, i anledning av väckt motion om sättet för eventuellt uttagande av medel till bestridande av ifrågasatt anslag till fältmässig utrustning av landstormen biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 526. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 55, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om talan i viss ordning angående rätt till strömfall, dels ock i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 527. S. D. Anmälades och godkändes sammansatta stats- och lagutskottets nr 2 förslag till riksdagens skrivelse, nr 177, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1915 undergå landstormsbefälsutbildning.

Den 25 maj.*Från första kammaren.*

Nr 477. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets memorial:

nr 5, med anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtanden nr 2 och 3 i anledning av dels Kungl. Maj:ts propositioner nr 78 och 79 med förslag till lag om skyddskoppypmpning m. m., dels ock med föranledande därav väckta motioner, och

nr 6, angående avlöning åt dess tjänstemän och vaktbetjäning, biföll kammaren vad utskottet i dessa memorial hemställt.

Nr 478. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 178, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension m. m.;

nr 179, i anledning av väckt motion om pension åt professorn vid Lunds universitet J. E. Lehmann; samt

nr 180, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fyllnads-pension åt bandirektören vid statens järnvägar F. B. H. Santesson.

Nr 479. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 9, till Konungen, angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

Nr 480. S. D. Anmälades och godkändes andra särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 181, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag), dels ock i anledning av samma proposition väckta motioner;

nr 182, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående

skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov;

nr 183, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik; samt

nr 184, angående ersättning i vissa fall för inkvartering, som föranletts av den under år 1914 anbefallda mobilisering av vissa av rikets stridskrafter.

Från andra kammaren.

Nr 528. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna särskilda utskottets nr 1 memorial nr 5, med anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtanden nr 2 och 3 i anledning av dels Kungl. Maj:ts propositioner nr 78 och 79 med förslag till lag om skyddskoppypmpning m. m., dels ock med föranledande därav väckta motioner.

Nr 529. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 1 memorial, nr 6, angående avlöning åt dess tjänstemän och vaktbetjäning.

Utskottets hemställa bifölls.

Nr 530. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från bankoutskottet:

nr 178, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension m. m.;

nr 179, i anledning av väckt motion om pension åt professorn vid Lunds universitet J. E. Lehmann; och

nr 180, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fyllnadspension åt bandirektören vid statens järnvägar F. B. H. Santesson;

från jordbruksutskottet:

nr 9, angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet; samt

från särskilda utskottet nr 2:

nr 181, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag), dels ock i anledning av samma proposition väckta motioner;

nr 182, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov;

nr 183, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik; och

nr 184, angående ersättning i vissa fall för inkvartering, som föranletts av den under år 1914 anbefallda mobilisering av vissa av rikets stridskrafter.

Den 26 maj.

Från första kammaren.

Nr 481. S. D. Vid föredragning av andra särskilda utskottets memorial nr 6, angående avlöning åt dess tjänstemän, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 482. S. D. Vid föredragning av andra sammansatta stats- och lagutskottets memorial nr 4, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utbildning av landstormsbefäl, biföll första kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 483. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 187, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket;

nr 188, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor;

nr 189, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående utförsel av socker under viss tid utan erläggande av sockerskatt; samt

nr 190, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt.

Nr 484. S. D. Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 185, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 80 angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten; och

nr 186, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 79 angående anslag till skyddskoppypmpningens ordnande.

Nr 485. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 173, angående minskning av utgifterna för Sveriges officiella statistik, i samband med omläggning av grunderna för densamma; och

nr 174, angående åtgärder till förekommande av nattarbete av män inom industriella och angränsande arbetsområden.

Från andra kammaren.

Nr 531. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna samman-satta stats- och lagutskottets nr 2 memorial, nr 4, i anledning av kam-rarnas skiljaktiga beslut angående skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utbildning av landstörmsbefäl.

Nr 532. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 2 memorial, nr 6, angående avlöning åt dess tjänstemän; och biföll kammaren där-vid utskottets hemställan.

Nr 533. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från särskilda utskottet nr 1:

nr 185, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 80, angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten; och

nr 186, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 79, angående anslag till skyddskoppypmpningens ordnande; samt

från riksdagens kansli:

nr 173, angående minskning av utgifterna för Sveriges officiella statistik i samband med omläggning av grunderna för densamma; och

nr 174, angående åtgärder till förekommande av nattarbete av män inom industriella och angränsande arbetsområden.

Nr 534. S. D. Anmäldes och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från bevillningsutskottet:

nr 187, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket;

nr 188, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor;

nr 189, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående utförsel av socker under viss tid utan erläggande av sockerskatt; och

nr 190, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt.

Den 27 maj.

Från första kammaren.

Nr 486. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 41, angående beräkning av bevillningarna för år 1916, biföll kammaren vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 487. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 5, angående regleringen av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet;

nr 8, angående regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet;

nr 149, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén;

nr 151, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående hästhållningen för officerare vid armén;

nr 166, angående anvisande av anslag till riksdags- och revisionskostnader, m. m.;

nr 167, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 197 gjorda framställning angående överförande till statsverkets värnsskattefond av viss del av krigskonjunkturskatten;

nr 168, angående anvisande av anslag till räntor å statsskulden;

nr 169, angående anvisande av anslag för avbetalning å statsskulden;

nr 170, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente) m. m.; samt

nr 171, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot.

Nr 488. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 196, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 197, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 10 och 21 i lasarettstadgan den 18 oktober 1901, dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 198, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m., dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 199, i anledning av väckt motion om ändrad lagstiftning rörande bevisning inför rätta;

nr 200, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om eftergift vid krig eller krigsfara från vissa bestämmelser om arbetstid för minderåriga och kvinnor;

nr 201, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara, dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 202, i anledning av väckta motioner angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran dels om framläggande av förslag i fråga om beredande åt Stockholms stad av egen stiftsstyrelse och egen biskop, dels ock om utredning och förslag i fråga om ändring i stiftsindelningen;

nr 203, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 8 i lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus, dels ock i ämnet väckt motion;

nr 204, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till lag om rätt för stat, kommun och municipalsamhälle att försälja vissa fastigheter med servitut, innefattande företrädesrätt till återköp;

nr 205, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av tillfälle för innehavare av lägenheter å ecklesiastika boställen att friköpa de innehavda lägenheterna;

nr 206, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om dels undersökning rörande verkningarna av lagen den 25 juni 1909 angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne samt lagen samma dag om arrende av viss jord å landet inom Norrland och Dalarne ävensom förslag till förbättringar i dessa lagar, dels ock ändring i vissa angivna avseenden uti förstuämnda lag;

nr 207, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin;

nr 208, i anledning av väckt motion om ändring av 18 kap. 16 § strafflagen;

nr 209, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, samt till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 14 § strafflagen;

nr 210, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909; samt

nr 211, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om talan i viss ordning angående rätt till strömfall, dels ock ämnet väckt motion.

Nr 489. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 192, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden;

nr 193, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken;

nr 194, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 6 angående driftkostnader under år 1916 för statens domäner och nr 71 angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m.; samt

nr 195, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall m. m.

Nr 490. S. D. Anmälades och godkändes första sammansatta stats- och lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 191, till Konungen, i anledning av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition med förslag till dels lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock lag om viss ändring av de i 37 § av samma lag meddelade övergångsbestämmelser, än även i anledning av ovannämnda proposition väckta motioner.

Nr 491. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 217, till Konungen, angående beräkning av bevillningarna för år 1916.

Från andra kammaren.

Nr 535. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 41, angående beräkning av bevillningarna för år 1916.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 536. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 5, angående regleringen av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet;

nr 8, angående regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet;

nr 149, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén;

nr 151, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående hästhållningen för officerare vid armén;

nr 166, angående anvisande av anslag till riksdags- och revisionskostnader, m. m.;

nr 167, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 197 gjorda framställning angående överförande till statsverkets värnsskattfond av viss del av krigskonjunkturskatten;

nr 168, angående anvisande av anslag till räntor å statsskulden;

nr 169, angående anvisande av anslag för avbetalning å statsskulden;

nr 170, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente) m. m.; och

nr 171, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot;

från sammansatta stats- och lagutskottet nr 1:

nr 191, i anledning av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition med förslag till dels lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock lag om viss ändring av de i 37 § av samma lag meddelade övergångsbestämmelser, än även i anledning av ovannämnda proposition väckta motioner; samt

från jordbruksutskottet:

nr 192, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden;

nr 193, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken;

nr 194, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 6, angående driftkostnader under år 1916 för statens domäner och nr 71, angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m.; och

nr 195, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall m. m.

Nr 537. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 196, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 197, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 10 och 21 i lasarettstadgan den 18 oktober 1901, dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 198, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m., dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 199, i anledning av väckt motion om ändrad lagstiftning rörande bevisning inför rätta;

nr 200, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om eftergift vid krig eller krigsfara från vissa bestämmelser om arbetstid för minderåriga och kvinnor;

nr 201, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara, dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 202, i anledning av väckta motioner angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran dels om framläggande av förslag i fråga om beredande åt Stockholms stad av egen stiftsstyrelse och egen biskop, dels ock om utredning och förslag i fråga om ändring i stiftsindelning;

nr 203, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 8 i lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus, dels ock i ämnet väckt motion;

nr 204, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till lag om rätt för stat, kommun och municipalsamhälle att försälja vissa fastigheter med servitut, innefattande företrädesrätt till återköp;

nr 205, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av tillfälle för innehavare av lägenheter å ecklesiastika boställen att friköpa de innehavda lägenheterna;

nr 206, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om dels undersökning rörande verkningarna av lagen den 25 juni 1909 angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne samt lagen samma dag om arrende av viss jord å landet inom Norrland och Dalarne ävensom förslag till förbättringar i dessa lagar, dels ock ändring i vissa angivna avseenden uti förstnämnda lag;

nr 207, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin;

nr 208, i anledning av väckt motion om ändring av 18 kap. 16 § strafflagen;

nr 209, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, samt till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 14 § strafflagen;

nr 210, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909; samt

nr 211, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om talan i viss ordning angående rätt till strömfall, dels ock i ämnet väckt motion.

Den 28 maj.

Från första kammaren.

Nr 492. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial nr 120, angående statsregleringen för år 1916.

Punkterna 1—9.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 10.

Lades till handlingarna.

Punkterna 11 och 12.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 493. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial nr 42, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets memorial nr 37, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets betänkande nr 28 angående brännvins- samt vin- och ölhandelns ordnande ävensom i samband därmed stående frågor.

Nr 494. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets memorial nr 74, angående ersättning till utskottets sekreterare för mistade avlöningsförmåner, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 495. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse till Konungen:

nr 4, angående regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till lantförsvarsdepartementet;

nr 6, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet;

nr 7, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet;

nr 131, angående regleringen av utgifter för kapitalökning i avseende å de till civildepartementet hörande affärsdrivande verken;

nr 150, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen samt i särskilda propositioner gjorda framställningar angående engångskostnader för försvaret;

nr 212, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av § 15 i kungl. kungörelsen den 18 juni 1910 angående avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning;

nr 215, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt Sveriges frivilliga landstormsorganisationer; samt

nr 216, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bestri-
dande av kostnader för framlidna Hennes Maj:t Änkedrottning Sofias
och framlidna Hennes Kungl. Höghet Änkehertiginnans av Dalarna be-
gravningar.

Nr 496. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 10, till Konungen, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Nr 497. S. D. Anmälades och godkändes andra sammansatta stats- och lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 222, till Konungen, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utbildning av landstormsbefäl.

Från andra kammaren.

Nr 538. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 120, angående statsregleringen för år 1916.

Punkterna 1:o)—9:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 10:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 11:o) och 12:o).

Utskottets i dessa punkter gjorda framställningar biföllos av kammaren.

Nr 539. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial, nr 42, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets memorial, nr 37, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets betänkande nr 28 angående brännvins- samt vin- och ölhandelns ordnande ävensom i samband därmed stående frågor.

Nr 540. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial, nr 74, angående ersättning till utskottets sekreterare för mistade avlöningsförmåner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 541. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 4, angående regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till lantförsvarsdepartementet;

nr 6, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet;

nr 7, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet;

nr 131, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i avseende å de till civildepartementet hörande affärsdrivande verken;

nr 150, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen samt i särskilda propositioner gjorda framställningar angående engångskostnader för försvaret;

nr 212, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av § 15 i kungl. kungörelsen den 18 juni 1910 angående avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning;

nr 215, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt Sveriges frivilliga landstormsorganisationer; och

nr 216, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bestridande av kostnader för framlidna Hennes Maj:t Änkedrottning Sofias och framlidna Hennes Kungl. Höghet Änkehertiginnans av Dalarne begravningar;

från sammansatta stats- och lagutskottet nr 2:

nr 222, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utbildning av landstormsbefäl;

från bevillningsutskottet:

nr 217, angående beräkning av bevillningarna för år 1916; samt

från bankoutskottet:

nr 10, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Nr 542. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till §§ i riksdagsbeslutet:

nr 27, angående bankovinsten;

nr 28, angående förslag till lagar om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, av 49 och 230 §§ utsökningsslagen samt angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar;

nr 29, angående val av två fullmäktige i riksbanken och två fullmäktige i riksgäldskontoret samt suppleanter för riksdagens samtliga fullmäktige i nämnda verk;

nr 30, angående instruktion för riksdagens justitieombudsman och instruktion för riksdagens militieombudsman;

nr 31, angående befrielse för riksbanken under viss tid från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld;

nr 32, angående val av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare;

nr 33, angående val av riksdagens militieombudsman och hans efterträdare;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner, nr 119, angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk och nr 129 med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse, till lag innefattande vissa bestämmelser om centralkassor för jordbrukskredit, och till lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker;

nr 35, angående förslag till lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område m. m.;

nr 36, angående förslag till lag med särskilda bestämmelser beträffande viss samfäld skogsmark inom Kopparbergs län;

nr 37, rörande förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag);

nr 38, angående ersättning i vissa fall för inkvartering, som föranletts av den under år 1914 anbefallda mobilisering av vissa av rikets stridskrafter;

nr 39, angående kreditivsummorna;

nr 40, angående förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten;

nr 41, angående förändring av tullsatserna å socker samt ändrad lydelse av § 13 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor;

nr 42, angående förordning om ändrad lydelse av 15 § 1, 3, 4, 5, 8 och 9 mom. samt 17 § 2 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 43, rörande delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 44, angående ändrad lydelse av bestämmelserna för brännvin och sprit m. m. i rubrikerna 183—185 i gällande tulltaxa; samt

nr 45, angående ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Den 29 maj.

Från första kammaren.

Nr 498. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 43, med förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 499. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 213, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av elektrisk belysning och drivkraft vid statens vårdanstalt för alkoholister å Venngarn m. m.;

nr 214, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara;

nr 225, angående statsregleringen för år 1916; samt

nr 226, med överlämnande av ny riksstat.

Nr 500. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser:

nr 220, till fullmäktige i riksbanken med överlämnande av bankoreglementet;

nr 221, till fullmäktige i riksgäldskontoret, med reglemente för riksgäldskontoret;

nr 223, till Konungen, med reglemente för riksbankens styrelse och förvaltning, och

nr 224, till Konungen, med reglemente för riksgäldskontoret.

Nr 501. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 27, angående bankovinsten;

nr 28, angående förslag till lagar om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, av 49 och 230 §§ utsökningslagen samt angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar;

nr 29, angående val av två fullmäktige i riksbanken och två fullmäktige i riksgäldskontoret samt suppleanter för riksdagens samtliga fullmäktige i nämnda verk;

nr 30, angående instruktion för riksdagens justitieombudsman och instruktion för riksdagens militieombudsman;

nr 31, angående befrielse för riksbanken under viss tid från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld;

nr 32, angående val av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare;

nr 33, angående val av riksdagens militieombudsman och hans efterträdare;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 119 angående åtgärder från det allmännas sida för beredande av driftkredit åt idkare av mindre jordbruk, och nr 129 med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse, till lag, innefattande vissa bestämmelser om centralkassor för jordbrukskredit, och till lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen 29 juli 1892, angående sparbanker;

nr 35, angående förslag till lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område m. m.;

nr 36, angående förslag till lag med särskilda bestämmelser beträffande viss samfälld skogsmark inom Kopparbergs län;

nr 37, rörande förslag till lag angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslag);

nr 38, angående ersättning i vissa fall för inkvartering, som föranletts av den under år 1914 anbefallda mobilisering av vissa av rikets stridskrafter;

nr 39, angående kreditivsummorna;

nr 40, angående förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten;

nr 41, angående förändring av tullsatserna å socker samt om

ändrad lydelse av § 13 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor;

nr 42, angående förordning om ändrad lydelse av 15 § 1, 3, 4, 5, 8 och 9 mom. samt 17 § 2 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 43, rörande delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 44, angående ändrad lydelse av bestämmelserna för brännvin och sprit m. m. i rubrikerna 183—185 i gällande tulltaxa; samt

nr 45, angående ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Nr 503. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 175, angående utredning rörande omorganisation av rikets sjömanshus;

nr 176, angående vidtagande av vissa åtgärder från statens sida till främjande av landsbygdens förseende med elektrisk kraft;

nr 218, rörande revision av förordningen angående antagande av släktnamn m. m.; samt

nr 219, angående anordnande av rum för förtroenderåden inom riksdagens partier.

Nr 502. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 15, i avseende å statsregleringen och rörande de med statsverket gemenskap ägande ämnen;

nr 26, angående åtskilliga på grund av § 89 regeringsformen väckta frågor;

nr 45, angående förslag till lag om skyddskoppypning;

nr 47, angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten;

nr 48, angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till baltiska utställningen i Malmö år 1914;

nr 49, angående ändrad lydelse av 42 § 2 mom. i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket;

nr 50, angående lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 51, angående ändrad lydelse av §§ 10 och 21 i lasaretsstadgan den 18 oktober 1901;

nr 52, angående Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till skyddskoppypmpningens ordnande;

nr 53, rörande ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket;

nr 54, angående ändrad lydelse av § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor;

nr 55, rörande förordning angående utförsel av socker under viss tid utan erläggande av sockerskatt;

nr 56, angående förordning om krigskonjunkturskatt;

nr 57, angående beräkning av bevillningarna för år 1916;

nr 58, angående anordnande av rum för förtroenderåden inom riksdagens partier;

nr 59, angående statsregleringen;

nr 60, angående dispositionen och besparingarna å huvudtitlarna;

nr 61, angående Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av riksdagens bibliotek till centralt förvaltningsbibliotek;

nr 62, angående proposition med förslag till ändrad lydelse av § 3 i reglementariska föreskrifter för riksdagen;

nr 63, rörande lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 maj 1897 med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, lag om ändrad lydelse av 3 och 6 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 samt lag angående rätt för Konungen att i vissa fall medgiva riksbanken viss ökad sedelutgivningsrätt;

nr 64, rörande förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden;

nr 65, angående förslag till förordning om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken;

nr 66, angående förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall m. m.;

nr 67, angående nytt reglemente för riksbankens styrelse och förvaltning;

nr 68, angående nytt reglemente för riksgäldskontoret;

nr 69, angående utbetalning av riksdags- och revisionskostnader m.m.;

nr 70, angående bestridande av sådana av riksdag föranledda utgifter, som av Kungl. Maj:t förskottsvis anvisats till utbetalning å statskontoret;

nr 71, angående sättet för betalning av räntor å statsskulden m. m., utgifter för kapitalökning och avbetalning å statsskulden;

nr 72, angående av riksdagen beslutade, å riksgäldskontoret anvisade utgifter för år 1916;

nr 73, angående sättet för gäldandet av å riksgäldskontoret anvisade utgifter;

nr 74, angående anslaget till allmänna järnvägslånefonden;

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till dels lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring m. m.;

nr 76, rörande förslag till ändrad lydelse av § 18 mom. 2 i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket;

nr 77, angående utredning om införande av helgdagar utan kyrklig karaktär;

nr 78, angående utredning och förslag rörande reglering av nattarbete inom bagierier, konditorier och s. k. hembagerier;

nr 79, angående ordnande av brandväsendet å landsbygden;

nr 80, angående förändrade bestämmelser rörande ersättning till vittnen och sakkunniga i rättegångsmål;

nr 81, angående ändrad lydelse av 10 § i förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall av gällande bestämmelser om häradsstämning m. m.;

nr 82, rörande förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter;

nr 83, angående förslag till lag om ändrad lydelse av § 22 värnpliktslagen den 17 september 1914;

nr 84, angående utredning om ändrade bestämmelser beträffande sjöfynd;

nr 85, angående lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1915 undergå landstormsbefälsutbildning m. m.;

nr 86, angående förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov;

nr 87, angående förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik;

nr 88, angående förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m.;

nr 89, angående förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara eller andra utomordentliga, av krig föranledda förhållanden;

nr 90, angående utredning om avskiljande av Stockholms stad i kyrkligt hänseende från ärkestiftet;

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 8 i lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus;

nr 92, angående utredning och förslag till lag om rätt för stat, kommun och municipalsamhälle att försälja vissa fastigheter med servitut, innefattande företrädesrätt till återköp;

nr 93, angående beredande av tillfälle för innehavare av lägenheter å ecklesiastika boställen att friköpa de innehavda lägenheterna;

nr 94, angående undersökning rörande verkningarna av gällande lagstiftning till förekommande av vanhävd av viss jord i Norrland och Dalarne;

nr 95, angående lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin;

nr 96, angående utredning om ändring av 18 kap. 16 § strafflagen;

nr 97, angående förslag till lag om förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, samt till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 14 § strafflagen;

nr 98, angående förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909;

nr 99, angående förslag till lag om talan i viss ordning angående rätt till strömfall;

nr 100, angående utredning rörande ordnande av landstorms-befälsfrågan m. m.;

nr 101, angående ändrad lagstiftning rörande bevisning inför rätta; samt

nr 102, angående förslag till lag om eftergift vid krig eller krigsfara från vissa bestämmelser om arbetstid för minderåriga och kvinnor.

Från andra kammaren.

Nr 543. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 43, med förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret; och biföll kammaren utskottets däri gjorda hemställan.

Nr 544. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen nämligen:

från statsutskottet:

nr 213, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av elektrisk belysning och drivkraft vid statens vårdanstalt för alkoholister å Venngarn m. m.;

nr 214, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara;

nr 225, angående statsregleringen för år 1916; och

nr 226, med överlämnande av ny riksstat;

från bankoutskottet:

nr 223, med reglemente för riksbankens styrelse och förvaltning; och

nr 224, med reglemente för riksgäldskontoret; samt

från riksdagens kansli:

nr 175, angående utredning rörande omorganisation av rikets sjömanshus;

nr 176, angående vidtagande av vissa åtgärder från statens sida till främjande av landsbygdens förseende med elektrisk kraft; och

nr 218, rörande revision av förordningen angående antagande av släktnamn m. m.

Nr 545. S. D. Anmälades och godkändes dels bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser,

nr 220, till fullmäktige i riksbanken med överlämnande av bankoreglementet; och

nr 221, till fullmäktige i riksgäldskontoret med reglemente för riksgäldskontoret;

dels riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse nr 219 till fullmäktige i riksgäldskontoret angående anordnande av rum för förtroenderåden inom riksdagens partier.

Nr 546. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 15, i avseende å statsregleringen och rörande de med statsverket gemenskap ägande ämnen:

nr 26, angående åtskilliga på grund av § 89 regeringsformen väckta frågor;

nr 46, angående förslag till lag om skyddskoppypmpning;

nr 47, angående Kungl. Maj:ts proposition om höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten;

nr 48, angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till baltiska utställningen i Malmö år 1914;

nr 49, angående ändrad lydelse av 42 § 2 mom. i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket;

nr 50, angående lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 51, angående ändrad lydelse av §§ 10 och 21 i lasaretsstadgan den 18 oktober 1901;

nr 52, angående Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till skyddskoppypmpningens ordnande;

nr 53, rörande ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket;

nr 54, angående ändrad lydelse av § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor;

nr 55, rörande förordning angående utförsel av socker under viss tid utan erläggande av sockerskatt;

nr 56, angående förordning om krigskonjunkturskatt;

nr 57, angående beräkning av bevillningarna för år 1916;

nr 58, angående anordnande av rum för förtroenderåden inom riksdagens partier;

nr 59, angående statsregleringen;

nr 60, angående dispositionen av besparingarna å huvudtitlarna;

nr 61, angående Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av riksdagens bibliotek till centralt förvaltningsbibliotek;

nr 62, angående proposition med förslag till ändrad lydelse av § 3 i reglementariska föreskrifter för riksdagen;

nr 63, rörande lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 12 maj 1897 med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, till lag om ändrad lydelse av 3 och 6 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 samt lag angående rätt för Konungen att i vissa fall medgiva riksbanken viss ökad sedelutgivningsrätt;

nr 64, rörande förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden;

nr 65, angående förslag till förordning om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken;

nr 66, angående förslag till förordning angående grunder för upplåtelse av vissa kronan tillhöriga vattenfall och strömfall m. m.;

nr 67, angående nytt reglemente för riksbankens styrelse och förvaltning;

nr 68, angående nytt reglemente för riksgäldskontoret;

nr 69, angående utbetalning av riksdags- och revisionskostnader m. m.;

nr 70, angående bestridande av sådana av riksdag föranledda utgifter, som av Kungl. Maj:t förskottsvis anvisats till utbetalning å statskontoret;

nr 71, angående sättet för betalning av räntor å statsskulden m. m., utgifter för kapitalökning och avbetalning å statsskulden;

nr 72, angående av riksdagen beslutade, å riksgäldskontoret anvisade utgifter för år 1916;

nr 73, angående sättet för gäldandet av å riksgäldskontoret anvisade utgifter;

nr 74, angående anslaget till allmänna järnvägslånefonden;

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 7, 16, 20 och 23 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring m. m.;

nr 76, rörande förslag till ändrad lydelse av § 18 mom. 2 i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket;

nr 77, angående utredning om införande av helgdagar utan kyrklig karaktär;

nr 78, angående utredning och förslag rörande reglering av nattarbete inom bagerier, konditorier och s. k. hembagerier;

nr 79, angående ordnande av brandväsendet å landsbygden;

nr 80, angående förändrade bestämmelser rörande ersättning till vittnen och sakkunniga i rättegångsmål;

nr 81, angående ändrad lydelse av 10 § i förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall av gällande bestämmelser om härads-
ting m. m.;

nr 82, rörande förslag till lag om ändring i gällande bestämmelser angående förteckningar å lagfarter;

nr 83, angående förslag till lag om ändrad lydelse av § 22 värnpliktslagen den 17 september 1914;

nr 84, angående utredning om ändrade bestämmelser beträffande sjöfynd;

nr 85, angående lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1915 undergå landstormsbefälsutbildning m. m.;

nr 86, angående förslag till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 2, § 3, § 5 mom. 3, § 7 mom. 3 samt § 8 mom. 2 och 3 i lagen den 24 maj 1895 angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov;

nr 87, angående förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 21 september 1906 om automobiltrafik;

nr 88, angående förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m. m.;

nr 89, angående förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara eller andra utomordentliga av krig föranledda förhållanden;

nr 90, angående utredning om avskiljande av Stockholms stad i kyrkligt hänseende från ärkestiftet;

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 8 i lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus;

nr 92, angående utredning och förslag till lag om rätt för stat, kommun och municipalsamhälle att försälja vissa fastigheter med servitut, innefattande företrädesrätt till återköp;

nr 93, angående beredande av tillfälle för innehavare av lägenheter å ecklesiastika boställen att friköpa de innehavda lägenheterna;

nr 94, angående undersökning rörande verkningarna av gällande lagstiftning till förekommande av vanhävd av viss jord i Norrland och Dalarne;

nr 95, angående lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin;

nr 96, angående utredning om ändring av 18 kap. 16 § strafflagen;

nr 97, angående förslag till lag om förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, samt till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 14 § strafflagen;

nr 98, angående förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909;

nr 99, angående förslag till lag om talan i viss ordning angående rätt till strömfall;

nr 100, angående utredning rörande ordnande av landstormsbefälsfrågan m. m.;

nr 101, angående ändrad lagstiftning rörande bevisning inför rätta; och

nr 102, angående förslag till lag om eftergift vid krig eller krigsfara från vissa bestämmelser om arbetstid för minderåriga och kvinnor.